

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta pedagogická

Katedra anglického jazyka

Diplomová práce

**EFEKTIVNÍ VÝUKA ANGLICKÉ SLOVNÍ ZÁSOBY
PROSTŘEDNICTVÍM PÍSNÍ A MUZIKÁLNÍCH HER
NA 1. STUPNI ZŠ**

Veronika Poláková

Učitelství pro 1. stupeň základních škol

Plzeň 2021

University of West Bohemia

Faculty of Education

Department of English

Thesis

**EFFECTIVE TEACHING OF ENGLISH VOCABULARY
THROUGH SONGS AND MUSICAL GAMES
AT PRIMARY SCHOOL**

Veronika Poláková

Faculty of Primary Education

Plzeň 2021

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni dne 30. června 2021

.....

Veronika Poláková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych srdečně poděkovala Mgr. Barboře Reynaert, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, podporu a velmi vstřícný přístup při zpracování a realizaci této diplomové práce. Dále děkuji všem pedagogům a žákům, kteří se zúčastnili výzkumného šetření a byli ochotni se se mnou podělit o své zkušenosti a názory. Děkuji paní učitelce Mgr. Joanne Carpenter, jejíž metodologie a styl výuky mě inspirovaly k vytvoření tohoto výzkumu. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat mé rodině, především mamince, která mi umožnila studium na Západočeské univerzitě v Plzni a po celou dobu mě podporovala.

ANOTACE

Poláková, Veronika. Západočeská univerzita v Plzni. Červen, 2021. Efektivní výuka slovní zásoby v hodinách anglického jazyka prostřednictvím písní a muzikálních her na 1. stupni ZŠ.

Vedoucí práce: Mgr. Barbora Reynaert, Ph.D.

Tato diplomová práce se zabývá efektivní výukou slovní zásoby v hodinách anglického jazyka prostřednictvím písní a muzikálních her. Jejím cílem bylo ověření účinnosti a smysluplnosti výuky slovní zásoby v hodinách anglického jazyka na 1. stupni ZŠ. Teoretická část poskytuje a shrnuje základní podklady, informace a vědecké poznatky související s tímto tématem. Analyzuje předmět anglického jazyka období mladšího školního věku, vysvětluje propojení hudby a jazyka, definuje pojmy píseň, muzikální hra a slovní zásoba, objasňuje pozitivní aspekty písní a muzikálních her ve výuce anglické slovní zásoby, popisuje jednotlivé fáze poslechu písní zaměřeného na výuku nových anglických slov a popisuje význam hudby pro výuku anglického jazyka v rámci kognitivních procesů. Všechny získané vědomosti a informace jsou pak dále aplikovány v praktické části a v části výsledky a komentáře výzkumu. Tyto pasáže jsou založeny na zpracování a vyhodnocení výzkumu, který byl proveden mezi pedagogy anglického jazyka a žáky 1. stupně ZŠ. Výzkum potvrzuje, že metoda využití písní ve výuce anglické slovní zásoby je velmi efektivní, přínosná a smysluplná. Píseň a muzikální hry v hodinách anglického jazyka podporují osvojení nové slovní zásoby z hlediska významu, výslovnosti, sluchové analýzy, i pravopisu. Zároveň jsou podstatným motivačním a aktivizačním nástrojem a přispívají k pozitivní atmosféře ve výuce.

Klíčová slova: slovní zásoba, hudba, píseň, muzikální hry, výuka anglického jazyka, kognitivní procesy, řeč, paměť, poslech

OBSAH

I. ÚVOD	1
II. TEORETICKÁ ČÁST	3
Anglický jazyk na 1. stupni ZŠ v pojetí RVP	3
Anglický jazyk jako cizí jazyk v pojetí RVP	3
Očekávané výstupy výuky anglického jazyka v oblasti slovní zásoby dle RVP	3
Žák mladšího školního věku	4
Charakteristika žáka mladšího školního věku	4
Hudba a její význam pro výuku cizího jazyka z hlediska kognitivních procesů	7
Vzájemné propojení hudby, jazyka a kognitivních procesů	7
Hudba a její vliv na vývoj řeči a sluchového vnímání žáka	9
Historie využití hudby ve výuce cizích jazyků	11
Pozitivní aspekty písní a muzikálních her při výuce anglické slovní zásoby	15
Vymezení a definice slova a slovní zásoby	15
Vymezení a definice písně a muzikálních her	16
Píseň jako zdroj slovní zásoby a výslovnosti	18
Píseň jako nástroj motivace, aktivizace a pozitivní atmosféry	19
Kritéria pro výběr vhodných písní do výuky anglického jazyka	20
Typy písní využívané ve výuce anglického jazyka	21
Fáze poslechu písní zaměřeného na výuku anglické slovní zásoby	23
Vymezení a definice poslechu	23
Pre-listening	24
While-listening	25
Post-listening	25
Shrnutí teoretické části	27

III. PRAKTICKÁ ČÁST	28
Výzkumné cíle.....	28
Výzkumné otázky	28
Popis výzkumného vzorku.....	29
Učitelé Plzeňského kraje	29
Základní škola Mrákov	29
1. třída	29
2. třída	30
3. třída	30
4. třída	30
5. třída	31
Přihlízející pedagog	31
Výzkumné nástroje	32
Příprava a průběh experimentu	34
IV. VÝSLEDKY A KOMENTÁŘE VÝZKUMU	36
Výsledky dotazování	36
Výsledky dotazování učitelů	36
Výsledky dotazování žáků	44
Výsledky testování žáků	47
Rozhovor s přihlízejícím pedagogem	79
Komentáře k výsledkům výzkumu	80
V. ASPEKTY VÝZKUMU	82
Pedagogická doporučení	82
Faktory omezující výzkum.....	83
Návrhy na rozšíření výzkumu	85
VI. ZÁVĚR	86
POUŽITÉ ZDROJE.....	88
PŘÍLOHY	92

I. ÚVOD

„Hudba a jazyk je pár sester, blízkých si věkem, odlišných v osobnosti, které se však navzájem podporují a jsou si nejlepšími přítelkyněmi“ (Robert Jourdain). Motto, které se stalo inspirací této diplomové práce. Celý svět si uvědomuje význam hudby pro lidskou společnost. Je nedílnou a téměř nepostradatelnou součástí lidské existence stejně jako řeč. V rámci vývoje lidské společnosti jsou často hudba a jazyk velmi úzce spojeny. Podle řady teorií jdou totiž počátky hudby a lidské řeči ruku v ruce, a dokonce se často uvádí, že mají i společný původ. Hudba v počátcích lidské společnosti byla vnímána jako jakýsi dorozumivací prostředek nahrazujícím jazyk. Zdá se tak velmi efektivní a smysluplné využít tohoto propojení i při výuce cizích jazyků.

Znalost anglického jazyka se v dnešní době zdá jako nezbytnost. I z toho důvodu je tedy důležité poskytnout dětem mladšího školního věku pevné základy v rámci výuky tohoto nematěřského jazyka, na kterých by pak dále mohly stavět v rámci dalšího vzdělávacího procesu, ale i v reálném životě. Výuku anglické slovní zásoby na 1. stupni ZŠ je třeba koncipovat nejen zajímavě a motivačně, ale hlavně efektivně, účinně a smysluplně. Vhodné by bylo ji tedy opřít o pevný a kvalitní zdroj vhodné slovní zásoby. Takovýmto zdrojem je právě píseň. Nejenže se jedná o atraktivní prvek vyučování, zdroj slovní zásoby a její výslovnosti, možnost využití jazyka v praxi, ale lze ji také vnímat jako příležitost setkání s anglickým jazykem nejen ve škole, ale i mimo školní prostředí. V současné době, která se snaží ve výuce cizího jazyka často používat modernější metody, se tak píseň jeví jako dokonalý učební nástroj.

V rámci mé studijní stáže v Anglii jsem měla příležitost poznat výjimečnou paní učitelku Joanne Carpenter, která mě velmi inspirovala. Při rozhovoru, jenž se týkal právě metody vyučování nové slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her, mi řekla krásnou myšlenku: „Teaching is the part of your heart. If you feel that way, it makes sense“. Na základě toho jsem cítila neuvěřitelnou touhu prokázat, že tato výuka zejména v období mladšího školního věku má smysl a je třeba ji využívat v hodinách anglického jazyka. Volba tématu mé kvalifikační práce pro mě tedy byla jednoznačná.

Cílem této diplomové práce je ověření a potvrzení efektivity a smysluplnosti výuky anglické slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her na 1. stupni ZŠ. Skládá se z několika částí. V první kapitole je dané téma představeno a vysvětleno. Teoretická část pak poskytuje a shrnuje základní podklady, informace a vědecké poznatky související s tímto tématem. Analyzuje předmět anglického jazyka období mladšího školního věku, vysvětluje propojení hudby a jazyka, definuje pojmy píseň, muzikální hra a slovní zásoba, objasňuje

pozitivní aspekty písní a muzikálních her ve výuce anglické slovní zásoby, popisuje jednotlivé fáze poslechu písní zaměřeného na výuku nových anglických slov a popisuje význam hudby pro výuku cizího jazyka v rámci kognitivních procesů. Všechny získané vědomosti a informace jsou pak dále aplikovány v praktické části a v části výsledky a komentáře výzkumu. Tyto pasáže jsou založeny na zpracování a vyhodnocení výzkumu, který byl proveden mezi pedagogy anglického jazyka a žáky 1. stupně ZŠ. Praktická část poskytuje informace o výzkumných otázkách, cílech, metodách, výzkumném vzorku, výzkumných nástrojích a také přípravě a průběhu experimentu. Oddíl výsledky a komentáře výzkumu pak nabízí shrnutí výsledků výzkumného šetření a jejich vysvětlení, porovnání a komentáře. V pasáži věnované aspektům výzkumu uvádím pedagogická doporučení, faktory, které mohly určitým způsobem omezit výzkum a další návrhy na rozšíření výzkumu. Závěrečná kapitola práci shrnuje a uzavírá. Výzkum je obohacen o přílohy s internetovými i knižními zdroji didaktických anglických písní a nejrůznějších muzikálních her a aktivit.

II. TEORETICKÁ ČÁST

Anglický jazyk na 1. stupni ZŠ v pojetí RVP

Anglický jazyk jako cizí jazyk v pojetí RVP

Rámcový vzdělávací program České republiky řadí výuku anglického jazyka jako cizího jazyka do vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“. Podle RVP je výuka cizího jazyka důležitým příspěvkem k chápání a objevování skutečností, který přesahuje oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Vyučování cizího jazyka by tak mělo poskytnout potřebný jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Znalost cizího jazyka má ve výchovně-vzdělávacím procesu důležité postavení a značně přispívá především k rozvoji komunikačních kompetencí (RVP ZV, 2017, s. 16).

RVP ZV (2017) zdůrazňuje, „že osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění“. Dále pak žákům umožňuje poznávat odlišné způsoby života lidí jiných zemí a zároveň i jejich specifické kulturní tradice.

Cizí jazyk v České republice je dle RVP ZV (2017, s. 143) vyučován povinně od třetího ročníku základní školy, přičemž s výukou je samozřejmě možné začít v případě zájmu žáků a souhlasu zákonných zástupců i v nižších ročnících. Přednostně je vždy žákům nabídnuta výuka anglického jazyka.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV (2017) vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2. „Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.“

Očekávané výstupy výuky anglického jazyka v oblasti slovní zásoby dle RVP

Vzdělávací obsah výuky anglického jazyka jako cizího jazyka v oblasti slovní zásoby by dle RVP ZV (2017) měl zahrnovat učivo základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a také práce se slovníkem. Tematické okruhy, které by během výuky na prvním stupni základních škol měly být naplněny jsou – „domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí.“

Očekávané výstupy v oblasti výuky anglického jazyka jsou rozděleny do dvou období prvostupňového vzdělávání. V těchto obdobích by žák měl v oboru slovní zásoby splnit následující výstupy v oblasti poslechu s porozuměním a v oblasti mluvení:

- Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
- Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.
- Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
- Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.
- Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.
- Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.
- Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
- Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.

Žák mladšího školního věku

Charakteristika žáka mladšího školního věku

Období mladšího školního věku dítěte je přesně vymezeno jedním z nejvýznamnějších kroků v životě každého člověka, a to nástupem do základní školy. Tato zásadní etapa dětského vývoje je zpravidla ohraničena věkovým intervalem 6–12 let (Langmeier & Krejčíková, 2006). Doba nástupu u konkrétních jedinců je značně individuální. Závisí na dvou základních faktorech, kterými jsou školní zralost a školní připravenost. Tyto faktory jsou pak u dětí vyhodnocovány na základě zralosti jejich centrální nervové soustavy, odolnosti vůči fyzickému i psychickému zatížení, schopnosti interakce, schopnosti soustředění a již osvojeným dovednostem, které jsou předpokladem pro nástup do první třídy. Šimíčková-Čížková (2010) uvádí, že konec období prvního stupně základní školy je také stanoven fyziologickými změnami čili začínajícími známkami pohlavního dospívání tzv. prepubescence i s průvodními psychickými projevy. „Kdybychom chtěli celé období mladšího školního věku smysluplně psychologicky charakterizovat, patrně bychom je mohli označit jako věk střízlivého realismu“ (Langmeier & Krejčíková, 2006, s. 118).

Langmeier & Krejčíková (2006) zmiňují, že zpravidla je také realistická stránka myšlení žáka na prvním stupni zprvu závislá na tom, co mu autority (rodiče, učitelé) předloží. Můžeme tedy mluvit o tzv. naivním realismu. Až později se dítě stává rozhodnějším a soběstačnějším osobností s vlastním přístupem a názorem na svět. Zde pak hovoříme o tzv. kritickém realismu, který je už blízko dospívání.

Psychosomatické vývojové změny v období mladšího školního věku nejsou tak znatelné ani nějak převratné, vývoj má spíše plynulý charakter. Nápadnou a velmi pozitivní povahovou vlastností dětí tohoto věku je snaživost, aktivní zájem o výuku a ochota spolupracovat. Německý psycholog Erik Erikson označil tuto etapu vývoje velmi výstižně jako „období snaživosti a iniciativy, které by se zejména učitel měl snažit podpořit a dále rozvíjet“ (Šimíčková-Čížková, 2010). Pedagog by měl například povzbudit zájem dětí o výuku a dané téma, motivovat jejich výkon a smysl pro pracovitost a pečlivost. Je tedy potřeba se absolutně vyvarovat situacím, ve kterých bychom u dětí navozovali stavy méněcennosti, selhání a neúspěchu.

Období mladšího školního věku je charakteristické řadou individuálních rozdílů u každého jedince, zejména pak v oblasti odlišnosti pohlaví. Biologický věk nemusí vždy korespondovat s tím kalendářním, protože jednotlivé růstové i hmotnostní křivky se často značně liší. Motorický vývoj se postupně zklidňuje a upevňuje. Pohyby dítěte jsou oproti předškolnímu věku daleko rychlejší, přesnější, koordinovanější a účelnější. V této fázi vývoje se také značně zlepšuje hrubá i jemná motorika a zpřesňuje se vizuomotorická koordinace. Oblast vývoje poznávacích procesů rovněž souvisí s rostoucí aktivitou dítěte. Žákovi v tomto období rozhodně nevyhovuje tzv. pasivní přijímání informací, ba právě naopak. Chce se všeho sám aktivně zúčastnit, pochopit souvislosti, proniknout a orientovat se v daném tématu, sám si vše vyzkoušet, vše prozkoumat a poznat.

Důležitý proces, který se v tomto věku zásadně mění, je vnímání. Kognitivní proces vnímání neboli percepce se stává cílevědomým aktem, přestává být náhodným pochodem, ale naopak je zaměřen na poznávání podstaty předmětů, jevů, prostoru, času a světa jako takového. Zásadní změnou prochází také dětská představivost, protože dosahuje u žáka pomyslného vrcholu a poté postupně ztrácí spontánnost typickou pro předškolní věk. Žák již dokáže rozlišit skutečnost od fantazie čili stále více a více proniká do reality běžného života, a zároveň získává určitou schopnost operovat s představami a záměrně je vyvolávat (Šimíčková-Čížková, 2010).

Šimíčková-Čížková (2010) dále uvádí, že bezprostředně spojena s vnímáním je paměť. Na počátku období mladšího školního věku převládá neúmyslná neboli mechanická paměť. Z toho lze konstatovat, že požadavek názorného vyučování je na 1. stupni téměř nutností k tomu, aby se školák naučil využívat záměrných paměťových strategií. V pamětném propojení nových a předešlých poznatků (například slov) je zásadní samozřejmě pomoc a podpora vyučujícího. Tato pomoc by měla spočívat v plynulém a nenásilném zdokonalení dětské paměti, které je samo o sobě poměrně přirozeným procesem vzdělávání. Krátkodobá i dlouhodobá paměť je ve školním věku mnohem stabilnější než ve věku předškolním. Žák je totiž schopen podstatně lépe reprodukovat naučenou látku. Tato schopnost je pak rozvíjena a zlepšována v průběhu vzdělávání v rámci celého období mladšího školního věku. Školák zároveň také začíná používat různé paměťové strategie, od neustálého opakování až po hledání mnemotechnických pomůcek a logickou organizaci materiálu (Langmeier & Krejčířová, 2006). Vágnerová (2005) zmiňuje, že v období mladšího školního věku dochází k rozšiřování kapacity paměti, rychlosti zpracování informací, jejich kvalitnějšímu zapamatování, vybavování a postupnému využívání asociací spojených s osvojenými znalostmi. V rámci rozvoje paměťových schopností žáka je důležité nejen správné vedení učitelem, ale také vhodná motivace a uvědomění si toho, proč si nové informace zapamatovat. Pokud žák pochopí účel, cíl a smysl pamětného osvojení sdělovaných poznatků, jeho paměť bude stále efektivnější a pružnější.

Mentální proces, na jehož rozvoj v období mladšího školního věku bychom měli brát značný zřetel, je pozornost. „Rozvoj pozornosti má pro školáka totiž prvořadý význam. Nejenže rozhoduje o kvalitě ostatních poznávacích procesů, ale tím pádem i o úspěšnosti či neúspěšnosti“ (Šimíčková-Čížková, 2010, s. 107). Je potřeba si uvědomit, že na začátku školní docházky je koncentrace žáků krátkodobá, spontánní a značně ovlivnitelná okolními vzruchy. Je tedy důležité zařazovat aktivity zajímavého a pestré, které je pak vhodné podpořit a ocenit pochvalou či povzbuzením. Pro udržení pozornosti je dále důležité využití tzv. oddechových cvičení, her a alternativních vyučovacích metod.

V rámci celkové školní adaptace a úspěšnosti žáka na prvním stupni hraje zásadní roli jeho emocionální vyrovnanost a sociální vývoj. Pro citové projevy mladšího školáka je typický ústup lability a impulzivity, stejně jako slábnutí egocentrismu a zvyšování schopnosti sebeovládání. Dítě je schopno potlačit nebo zřetelně vyjádřit své pocity a emočně porozumět svému okolí (Šimíčková-Čížková, 2010, s. 109).

Hudba a její význam pro výuku cizího jazyka z hlediska kognitivních procesů

Kognitivní procesy mají zásadní postavení v oblasti osvojování jazyka. Bez těchto poznávacích funkcí bychom nemohli přijímat, vnímat ani se učit nové informace, znalosti a poznatky. Zároveň bychom nebyli schopni o nich přemýšlet a pamatovat si je. Propojením hudby a kognitivních procesů ve výuce můžeme značně podpořit znalost cizího jazyka. Campbell (2008) dále uvádí, že poslech hudby ovlivňuje všechny kognitivní funkce, zejména pak ty, které jsou důležité pro výuku cizího jazyka, a to řeč, paměť, pozornost, myšlení a učení. Vašina (2002) charakterizuje kognitivní (poznávací) procesy jako psychické děje, „které umožňují kódovat informace, hledat mezi nimi významné vztahy a souvislosti a ukládat je jako poznatky, zkušenosti a dovednosti“. Z této definice vyplývá, že kognitivní funkce jsou nástrojem pro zpracování informací, a tak mají pro člověka opravdu podstatný význam. Jedná se o děje, jejichž prostřednictvím člověk poznává svět a sám sebe (Preiss & Křivohlavý, 2009, s. 41). Proto se v následující kapitole budeme věnovat vzájemnému propojení hudby a jazyka z hlediska kognitivních procesů důležitých pro osvojování slovní zásoby v hodinách anglického jazyka.

Vzájemné propojení hudby, jazyka a kognitivních procesů

Souvislost a určitou podobnost hudby a jazyka je možné spatřovat nejen v jejich historickém vývoji, ale také v řadě dalších atributech. Tím nejzřetelnějším jsou podle Arlea (2000) zvukové jevy jazyka a hudby. Hlavní podobnost, kterou by mohl učitel ve výuce využít, sledává autor v rytmu, melodii a intonaci. To vše totiž může žák slyšet nejen v hudebním, ale i v mluveném projevu. Michaela Kuttlerová (2008) ve svém článku „Hudba a jazyk“ uvádí motto Roberta Jourdaina, které propojení hudby a jazyka vystihuje: „Hudba a jazyk je pár sester, blízkých si věkem, odlišných v osobnosti, které se však navzájem podporují a jsou si nejlepšími přítelkyněmi.“ Autorka se opírá o výzkumy a teorie, které sledaly kombinaci hudby a jazyka v oboru vzdělávání jako nesmírně efektivní. Hudební a jazykové nadání jsou totiž z části založeny na sluchových schopnostech – imitaci zvuků a intonace, přičemž důležitou roli zde hraje také uvědomování si rytmů a akcentů. Zvukovou stránku jazyka lze chápat jako jakousi „hudbu řeči“.

Lingvisté definují hudbu jako nezbytnou součást jazyka ve smyslu lidského komunikačního prostředku. Důkazem propojenosti hudby a jazyka je ontogeneze lidské řeči čili průběh narůstající kompetence v používání našeho mateřského jazyka (Kuttlerová, 2008). Carmen F. Mora (2002) ve svém výzkumu zmiňuje, že první věc, kterou se člověk naučí při

osvojování jazyka, je intonace, síla, a i výška lidského hlasu. Na základě toho je dítě schopno imitovat melodické obrysy a rytmus řeči mnohem dříve, než vysloví první skutečné slovo.

Sedlák & Váňová (2013) v rámci tématu společných znaků hudby a jazyka uvádějí myšlenku Gardnera, která potvrzuje úzkou vazbu lingvistické a hudební inteligence, což lze potvrdit na základě následujících tří hledisek – ontogenetického, neurologického, fonetického. Z ontogenetického hlediska je zřejmé, že hudba a řeč představují pro dítě dorozumívání prostřednictvím zvuků. Z toho vyplývá, že hudba i řeč mají následující společné znaky – změny výšky, síly, barvy, rytmu a tempa (Sedlák & Váňová, 2013, s. 62). Neurologické hledisko je založeno na spolupráci kognitivních struktur potřebných pro hudbu a jazyk. Autoři uvádí, „že ačkoliv jsou dva stěžejní prvky řeči (fonémy a melodie) zpracovávány opačnými hemisférami, přesto existuje mezi hudebním a jazykovým centrem spolupráce, jejímž výsledkem je harmonický soulad.“ Nezbytnou součástí při studiu každého jazyka i hudby je jejich zvuková stránka, kterou se zabývá fonetické hledisko. (Sedlák & Váňová, 2013, s. 63).

Hudba však nemá společné rysy jen s jazykem a řečí. Vzájemné propojení lze najít i s ostatními kognitivními procesy, zejména pak s pamětí a pozorností. Paměť je jak pro jazyk, tak pro hudbu klíčovou kognitivní schopností a hraje bezesporu důležitou roli v rámci osvojování slovní zásoby. Campbell (2008) přišel s myšlenkou, že stejně jako je paměť důležitá pro hudbu, je také hudba důležitá pro paměť – její rozvíjení a zlepšování. Tento autor upozorňuje na to, že důležitým společným rysem hudby a paměti je rytmus. Poslech hudby tak může napomáhat vzniku dynamické rovnováhy mezi levou a pravou hemisférou. Tuto souhru hemisfér pak lze považovat za základ tvořivého učení. Vnímání hudby má tak vliv na vyrovnání a zpomalování mozkových vln, což žákům přináší pocit uvolnění, klidu a jsou tak schopni lépe vnímat další podněty, jako je například obsah textu, slovní zásoba či výslovnost. Krátkodobé vzpomínky se podle něj ukládají nejen formou obrazů, ale také formou zvuků, zejména pak pokud si v souvislosti se zvukem pamatujeme slova.

Současná metodika cizích jazyků se snaží posouvat výuku směrem k funkcím pravé hemisféry, tedy ke způsobům nikoli vědomého učení, ale spíše podvědomého osvojování. Jedná se o určitou imitaci přirozeného způsobu, jakým jsme začali používat svou mateřštinu (Michaela Kuttlerová, 2008). Autorka dále upozorňuje na myšlenky psychologičky a pedagožky Reginy Richards, která uvádí, „že hudba, rytmus a pohyb vytvářejí spojení mezi zpracováním hudby v pravé hemisféře a zpracováním verbálních informací v hemisféře levé. Když tedy mozek zpracovává hudební podněty, pracují obě hemisféry naráz, a tak se stírají rozdíly mezi jejich tradičně uznávanými funkcemi.“ Profesorka Agnes S. Chan z univerzity v Hong Kongu

ve svém výzkumu uvádí, že verbální paměť i muzikální vnímání jsou lokalizovány ve stejné části mozku – levém spánkovém laloku. Z tohoto výzkumu profesorka vyvozuje, že propojení hudby a jazyka může mít značný pozitivní vliv na krátkodobou, ale i dlouhodobou paměť. Pokud tedy učitel chce, aby si žáci zapamatovali z hodin anglického jazyka, co nejvíce slov, je vhodné podpořit prezentaci dané slovní zásoby hudebním podkladem či písní. V návaznosti na myšlenku využití hudby při výuce anglického jazyka je vhodné uvést zajímavý jev, který přináší Murphey (1992, s. 6). Tento autor zmiňuje tzv. Song-Stuck-In-My-Head-Phenomenon, což by se dalo volně přeložit jako fenomén „písňe uvízlé v hlavě.“ V jistém slova smyslu jde o to, že si člověk stále uchovává v hlavě píseň, kterou někde zaslechl „tzv. se mu vryla do paměti.“ Tento jev je vlastně velmi žádoucí pro studium jazyka. Kuttlerová (2008) dále uvádí, že se jedná o fenomén, „který umožňuje polohlasné a v podstatě necílené opakování lingvistického obsahu, což má za následek prohloubení pamětní stopy mozku.“

Velmi důležitou roli při vnímání písňe a její slovní zásoby hraje pozornost. Souvislost v propojení hudby a pozornosti lze totiž spatřovat zejména v jejich závislosti jednoho na druhém, která vyplývá z následující definice: „Pozornost je zaměření a koncentrace člověka na předměty a jevy, které jsou nezbytnou součástí pro vnímání, myšlení a další kognitivní procesy a vedou ke zlepšení jakýchkoli činností, včetně učení“ (Lokšová & Lokša, 1999). Pozornost je tedy základním prostředkem pro vnímání slovní zásoby v písni a bez aktivního zaměření poznávacího systému člověka nelze dosáhnout kvalitních výsledků ve výuce anglického jazyka. O pozitivních aspektech písňe ve výuce anglického jazyka viz. kapitola „Píseň jako nástroj motivace, aktivizace a pozitivní atmosféry“.

Podle Carmen F. Mora (2002) by hudba a jazyk měly jít ruku v ruce při výuce cizích jazyků. Uvádí, že kombinace slovně-hudebních aktivit přispívá k lepšímu zapamatování slov a frází, k uvolnění atmosféry ve třídě, ke snížení nervozity studentů.

Hudba a její vliv na vývoj řeči a sluchového vnímání žáka

Hudba je nedílnou a téměř nepostradatelnou součástí lidské existence stejně jako řeč. Provází nás celou řadou důležitých momentů, a to už od počátku života. Avšak v rámci dětského vývoje má hudba daleko podstatnější význam, a to zejména v oblasti osvojování si jazyka neboli řečových schopností jedince. Řeč je základním dorozumívacím prostředkem lidské společnosti, jejímž prostřednictvím si lidé sdělují poznatky, vědomosti, postřehy, myšlenky, pocity apod. Jedná se tedy o základní komunikační prostředek populace a Vyštejn (1995) dále definuje řeč jako hlavní produkt vysoce organizované nervové činnosti, která je utvářena prostřednictvím schopnosti slyšení. Vágnerová (2000) se zmiňuje o tom, že pro správný vývoj řeči je důležitý

především vývoj sluchového vnímání. Sluch je tedy nepostradatelným předpokladem pro správný rozvoj řečových schopností jedince. Tento fakt plynule směřuje k tomu, že propojení hudebního a jazykového nadání je často se vyskytujícím jevem. Je dokonce prokázáno, že dítě z počátku nerozlišuje, zda vnímá řeč nebo zpěv. Jeho první nápodoby se týkají zejména intonační křivky a rytmické složky slyšeného (Sedlák & Váňová, 2013).

V první řadě, je potřeba si uvědomit, že hudba opravdu provází jedince už od počátků jeho existence. Již v prenatálním období je totiž plod schopen vnímat základní zvuky, tj. matčín hlas, zpěv, jeho melodii a dále pak také zvuky vytvářené jejím tělem, např. srdeční tep, chůzi, zvuky zařívacího systému. Hudební komunikace v novorozeneckém a kojeneckém období je velmi důležitá. Dítě je totiž v tomto stádiu života plně závislé na podnětech svého okolí, především na těch od matky. Sluchové vnímání se v tomto období dále rozvíjí. Rodiče ale i jiní příbuzní na malé děti nejen mluví, ale samozřejmě jim také zpívají. Zpěv rodičů dětem je jednou z nejzákladnějších forem hudebního projevu a zároveň i zdrojem mezilidské komunikace a první základní slovní zásoby. Dítě tedy potřebuje pravidelný přísun mluvené řeči, aby mohlo rozpoznat specifické zvukové aspekty jazyka (Franěk, 2005). K výraznému rozvoji dětské slovní zásoby a komunikačních dovedností dochází v batolecím období. Právě v této fázi jsou zvuky zásadní složkou pro rozvoj řeči. Dítě se učí nápodobou těchto zvuků a zároveň se je snaží zapamatovat. Zpívání písniček dětem tohoto věku rozvíjí jejich inteligenci, paměť, jazykový cit a obohacují slovní zásobu dítěte. (Vágnerová, 2000).

Období předškolního věku, které trvá přibližně od tří do šesti let, uvádí Vágnerová (2000) jako stádium zdokonalování řeči. I v tomto období je zvuk součástí rozvoje řečových schopností dítěte, ne však už v takové míře. V tomto věku se děti setkávají s určitou formou hudební výchovy, která dětem přináší nové písně, s nimi spojenou novou slovní zásobu a jistou sluchovou pozornost. V této fázi je vhodné využívat písně, kterými se jedinec učí významům slov či nějakým novým poznatkům a věcem z běžného života. Zařazujeme sem tedy písně o barvách, tvarech, písmenech, číslech, zvířatech, rodině apod. V tomto období je hudba také významným faktorem, který se podílí na rozvoji dětské fantazie a představivosti. V průběhu fáze předškolního věku by mělo dojít k upevnění mateřského jazyka a jeho slovní zásoby, což je nezbytné pro nástup na první stupeň základních škol. Žák by totiž měl vstupovat do první třídy s praktickou znalostí mateřského jazyka (Šimíčková-Čížková, 2010).

Ontogeneze řeči by měla být dokončena ve věku šesti až sedmi let. V této fázi vývoje by slovní zásoba každého dítěte měla obsahovat 2500–3000 slov a řeč by měla být obsahově i zvukově vyvinutá pro požadavky běžné konverzace (Klenková, 2000).

Historie využití hudby ve výuce cizích jazyků

Platón zastával názor, že hudba je výrazem harmonie světa. Tato myšlenka je zajímavá zejména proto, že právě harmonie, klid, rozvážnost a trpělivost by měly být charakteristickými znaky výuky cizích jazyků. Zvláště pak v rámci výuky anglické slovní zásoby na 1. stupni základních škol bychom se měli snažit o nenásilný, harmonický, tolerantní přístup při prezentování daného tématu. A právě tento styl vyučování by mohla hudba značně podpořit. Hudba totiž vytváří ve výuce pozitivní náladu a je efektivním prostředkem pro vyučování cizího jazyka zábavným a hravým způsobem (Oxford University Press, 2017).

V rámci tohoto tématu určitě stojí za zmínku historie hudby, protože právě v hudebních dějinách se vytvořilo spojení hudby a jazyka, které dává dále podnět k výuce slovní zásoby prostřednictvím písní. Dějiny hudby jsou výrazně spojeny s vývojem lidské společnosti a celé naší kultury. Podle řady teorií jdou totiž počátky hudby a lidské řeči ruku v ruce, a dokonce se často uvádí, že mají i společný původ. Hudba v počátcích lidské společnosti byla jakýmsi prostředkem dorozumívání nahrazujícím jazyk. Geist (1970) v souvislosti s tématem historického propojení hudby a řeči zmiňuje Darwinův názor, který říká, „že první mluvou mezi lidmi byla hudba, a než se naše myšlenky vyjadřovaly artikulovanými zvuky, sdělovaly se tóny pozměněnými co do výšky a hloubky,“. To, že v dějinách lidské společnosti byl hudbě přikládán velký význam, potvrzuje fakt, že i v současné době je muzika nedílnou součástí každé kultury.

V historii výuky cizích jazyků, nelze nezmínit období humanismu a osobnost, která svými nadčasovými pedagogickými myšlenkami značně přeskočila svou dobu. Jedná se o období na přelomu 16. – 17. století a o tzv. „Učitelé národů“, kterým byl Jan Amos Komenský. Komenský je považován za otce a průkopníka moderní pedagogiky. Jeho myšlenky týkající se účinnějšího a zajímavějšího vyučování, byly založeny na základě využívání obrazů, přírody, hmotných, konkrétních věcí a ukázek, ale dokonce i písní, říkadel, rytmických cvičení a hudebních her. Všechny tyto metody uvedl Komenský ve svých spisech – „Brána jazyků otevřená“ a „Nejnovější metoda jazyků“ (Jůva, 2007). Dále pak uvádí, že v Komenského knize „Informatorium školy mateřské“ je kladen důraz na harmonický rozvoj dítěte poslechem a zpěvem ve školním prostředí i v rámci mezipředmětových vztahů. Je tedy možné se setkat s říkankou či písničkou i v jiném předmětu, než je hudební výchova, třeba i ve výuce jazyka. Zároveň se v Komenského metodice setkáváme s nadčasovými pedagogickými prvky výuky např. názorností, aktivitou a individualitou žáka, získáváním vědomostí prostřednictvím vlastních zkušeností a jejich následné využití v praxi. Humanistický přístup k výuce

nemateřského jazyka začal být preferován v západních zemích až v 70. letech 20. století. Zde lze zmínit například pedagogika Waldorfského typu, která se v České republice rozvíjela až po roce 1989. Zakladatelem této myšlenky je rakouský filosof Rudolf Steiner. Waldorfská pedagogika se snaží propojit intelektové, vzdělávací, umělecké, ale i manuální schopnosti žáků, a to vše užívat v praxi. Zajímavé je, že výuku cizího jazyka zařazují již od 1. ročníku základní školy a až do 4. ročníku ji opírají jen o písně, popěvky, říkadla, pohádky a s nimi spojená rytmická cvičení. Výuka tedy nejprve probíhá pouze orálně, prakticky a nápodobou slyšeného (AWŠ, 2008).

Již v 60. letech R. Sperry & R. Oesten odhalili, že každá mozková hemisféra má odlišnou mentální funkci. Oblast levé hemisféry mozku se zaměřuje na racionální, akademické činnosti typu psaní, aritmetika, logika. Naproti tomu oblast pravé hemisféry mozku je zaměřena na umělecké činnosti. Tradiční přístupy k učení se pak soustředí jen a pouze na levou mozkovou hemisféru, zatímco modernější přístupy se snaží o zapojení obou hemisfér v procesu učení. Nejeftivnější možností, jak využít tyto poznatky ve výuce cizích jazyků, je tedy zapojení hudby do výuky, protože právě hudební tóny a rytmus aktivizují pravou mozkovou hemisféru (Ribárová, 2013). Americký psycholog Howard Gardner (1983) podporoval myšlenku, že samotný proces učení může umocnit pouhá přítomnost hudby v pozadí. Tuto myšlenku pak potvrzuje Gardnerova teorie mnohočetné inteligence, která rozlišuje osm typů inteligence a mezi nimi i typ inteligence hudební, které lze skvěle využít právě při poslechových cvičeních. Z celé myšlenky tedy jednoznačně vyplývá, že studenti se daleko lépe učí novému jazyku prostřednictvím rytmizace nebo melodizace.

Jak popisuje Ribárová (2013) ve své práci o aspektech využití hudby ve výuce, k uznání hudby jako vhodné metodologické pomůcky dochází až v 80. letech, kde se začaly vést diskuze o tom, zda je hudba jen zábavnou složkou výuky, nebo může být také užitečnou metodologickou pomůckou. V 90. letech pak Falioni uvedl, že v hudbě jsou zastoupené jak gramatické aspekty jazyka, tak i značná slovní zásoba, čehož by se ve výuce dalo velmi dobře využít. Přesto je hudba ve výuce cizího jazyka stále vnímána spíše jako doplňková aktivita, která se zřídka objevuje v sylabu výuky cizích jazyků. Autorka také zmiňuje, že se současně začaly vyvíjet i další metody vyučování jako součást tzv. humanistických přístupů. Takovéto metody se snažily využívat pozitivních aspektů hudby. Jendou z nejuznávanějších metod je tzv. sugestopedie, která byla vytvořena bulharským vědcem, psychoterapeutem a pedagogem Dr. Georgi Lozanovem v 70. letech. Sugestopedie známá také jako „Superlearning“ je přístup, který byl založen na moderním pojetí lidského mozku a využíváním hudební kulisy ve vyučování.

Tato výuková metoda se týkala propojení obou mozkových hemisfér, což několikanásobně zvyšovalo a podporovalo schopnost zapamatování. Zároveň je zde kladen důraz na zapojení hudby do určitých fází výuky, protože i tak lze vhodně a efektivně aktivizovat činnost lidského mozku. Význam slov je zde vyučován zábavným, hravým a zajímavým způsobem, který podporuje dlouhodobé zapamatování a zároveň směřuje k tomu, abychom se učili myslet v cizím jazyce. Čili naprosto odmítá tzv. Czenglish (kdy anglická slovíčka jsou jen zasazována do proudu myšlenek v českém jazyce). Tato metoda byla koncem sedmdesátých let testována světovou organizací UNESCO, která potvrdila její efektivitu a pravdivost dosažených výsledků (Moravcová, 2009).

Ribárová (2013) upozorňuje také na další velmi známou metodu, která se snaží využít hudbu ve vyučování. Jedná se o metodu Contemporary Music Approach známou také jako CMA, která vznikla v roce 1986. Autorem této metody je R. J. Anton, který se snažil využít hudbu jako faktor k zapamatování si určitých gramatických struktur. Student si tak prostřednictvím hudby může připomenout danou gramatiku. Jedná se tedy o výuku jazyka pomocí asociace na určitou píseň. R. J. Anton (1990) tento způsob výuky vysvětluje jako propojení psychologie, hudby a učení cizího jazyka. Autor sám uvádí, že tento postup kombinuje kreativní, emocionální procesy, které jsou řízeny pravou hemisférou mozku, se specifickými, verbálními a logickými procesy, které jsou součástí pravé hemisféry. Čili se snaží studentům poskytnout důležitou slovní zásobu a gramatiku prostřednictvím originálních písní a rytmů. Nabízí jim tedy vzdělání formou zážitku. V prvním kroku žáci nejprve při poslechu vnímají pouze melodii – uvolní se, a tak budou schopni lépe přijímat nové informace. Až poté následuje zpěv a následné zapamatování textu. Píseň je potom využívána formou diktátů, vyhledávání slov, domácího procvičování apod. V závěrečné fázi této metody studenti staví na tom, co se naučili. Sami musí vytvořit nový text písně na stejnou melodii. Aktivně tak aplikují to, co se naučili. CMA tedy chápe hudbu jako jednu z nejúčinnějších paměťových pomůcek při výuce jazyka, jejímž prostřednictvím se studenti učí rytmus, intonaci a výslovnost přirozeným způsobem. Melodie písně propojená s textem totiž může žáka navést k nenásilnému a automatickému osvojení větné intonace, slovního přízvuku, ale také k přirozenému nácvičení přízvuku slov obsahových (se silným přízvukem) a gramatických (se slabým přízvukem). Všechny tyto faktory mohou později sloužit k lepšímu pochopení při komunikaci v anglickém jazyce (Anton, 1990).

Od roku 1980 se stávala výuka cizího jazyka prostřednictvím písní a muzikálních her stále přirozenější. Na základě tohoto podnětu začaly být vydávány knihy zaměřené na učení se

cizímu jazyku pomocí hudby (Ribárová, 2013, s. 328). V úzké souvislosti s tím je také vznik učební techniky shodné s názvem knihy, která pracuje s rytmickým provedením říkadel a básní s různými nápěvy a písněmi v americké angličtině. Jedná se o techniku Jazz chants, jejíž autorkou je Carolyn Graham, která již na konci sedmdesátých let vydala první knihu pro dospělé a dospívající, ale teprve později se nechala přesvědčit k sepsání učebnic i pro děti. Prvořadým úkolem této techniky je podpora dovednosti mluvení a porozumění poslechu. V poslední době se objevují jejich nová vydání spolu s dalšími texty zpracovanými na stejném principu, např. *Jazz Chant Fairy Tales*, *The Chocolate Cake*, *Let's Chant*, *Let's Sing* apod. (Moravcová, 2009). Na přelomu 20. a 21. století tedy začali vznikat mezinárodní výukové materiály, učebnice, pracovní sešity a nejrůznější knihy, které se zpravidla opíraly alespoň o malý soubor písní. Za zmínku podle Šmídové (2010) stojí například *Littlejohn and Hicks* (Cambridge English Worldwide series), které skutečně kreativně využívají hudbu ve výuce. Hodina je často přímo propojená s písní, je na ní postavená, téměř přímo závislá. Nejedná se tedy jen o jaké si doplňující cvičení pro oživení výuky, jak tomu ve většině učebnic bývá.

V 90. letech v Izraeli vznikla unikátní a v současné době celosvětově rozšířená metoda výuky cizího jazyka HDEE – Helen Doron Early English. Helen Doron je významnou lingvistkou a pedagožkou, která uvádí ve své knize *Hudba řeči* (2014) myšlenku, že se děti jazyk učí nejprve tak, že slyší opakované zvuky dané řeči, až pak se nakonec odhodlají říci své první slovo čili nejprve ovládají tzv. hudbu řeči.

Podstatným smyslem této metody je zejména to, že se cizímu jazyku děti učí přirozeně a intuitivně, stejně jako jazyku mateřskému. Helen Doron Early English v současné době není jen jeden výukový program, ale ucelená a provázaná řada kurzů, které jsou navrženy tak, aby se vzájemně doplňovaly a také respektovaly a podporovaly potřeby dětí dle toho, jak se vyvíjí a rostou. Jedná se tedy o jedinečnou metodologii výuky cizího jazyka pro děti od 3 měsíců do 19 let. Základními principy této metody jsou – opakovaný domácí poslech (zabezpečen v podobě kurzových nahrávek), pozitivní povzbuzování, učení jako zábava, stavění na pevném základu a úspěchu (Helen Doron, 2014). Výukový program Helen Doron pro děti mladšího školního věku se nazývá *Jump with Joey* a skládá se z 12 epizod a 25 písní. Celý program se opírá o hudební melodie a písně v anglickém jazyce. Velmi zajímavé je, že tyto příběhy a písně se často dotýkají nejrůznějších společenských témat – ochrana zvířat, přírodního prostředí, či přátelství.

Pozitivní aspekty písní a muzikálních her při výuce anglické slovní zásoby

Vymezení a definice slova a slovní zásoby

Slovo je základní jednotkou slovní zásoby. Je tvořeno skupinou hlásek či písmen a obecně ho chápeme jako hláskový či grafický útvar nesoucí význam, jenž je srozumitelný všem uživatelům daného jazyka (Hubáček, 2002, s. 58). Slovní zásoba pak představuje soubor všech slov a slovních spojení konkrétního jazyka. Anglický jazyk má velmi rozsáhlou slovní zásobu. The Global language monitor odhaduje k 1. 1. 2020 přibližně 1 057 380 slov. Scott Thornbury (2002, s. 13) definuje jako základ porozumění a učení se cizímu jazyku právě slovní zásobu. Uvádí, že bez gramatiky můžeme prostřednictvím jazyka zprostředkovat velmi málo, bez slovní zásoby nic. Slovní zásoba tedy činí jazyk smysluplným. Pouze s dostatečnou slovní zásobou může člověk efektivně vyjádřit své myšlenky, porozumět konverzaci, textu či zadanému úkolu, a tak se dobře orientovat v cizím jazyce. Slovní zásoba tedy představuje jednu z nejpodstatnějších jazykových složek pro zvládnutí jazykových dovedností jako je poslech, čtení, mluvení a psaní.

Slovní zásobu lze také definovat jako slova, která se učíme v cizím jazyce. Je nutné si však uvědomit, že existuje mnoho případů, ve kterých se používá více než jedno slovo k vyjádření myšlenky. Čili slovní zásobu na rozdíl od slova už je třeba vnímat nejen jako jednotlivá, samostatná slova, ale jako komplex slov. Může se tedy jednat i o slovní výrazy, ustálená spojení, fráze, které i přesto představují jeden pojem (Ur, 1995, s. 60).

Neumanová & Dwyer (2009) formulují slovní zásobu jako slova a fráze, které musíme znát proto, abychom mohli efektivně komunikovat v cizím jazyce. Na základě toho rozlišují slovní zásobu na expresivní (produktivní) a receptivní. Produktivní slovní zásoba obsahuje slova a fráze běžně využívané v mluveném či psaném projevu. Jedná se tedy o slovní zásobu, které studenti rozumějí, správně ji vyslovují a aktivně ji využívají. Naopak receptivní slovní zásoba zahrnuje slova a fráze, které žák vnímá, zná, rozumí jim při poslechu či čtení, ale ve vlastním projevu je nevyužívá. Jedním z podstatných faktorů pro výuku anglického jazyka je samozřejmě rozsah nové slovní zásoby v rámci jedné vyučovací hodiny. Hendrich (1988) uvádí, že, v prvním ročníku je žák schopen si osvojit za jednu vyučovací hodinu přibližně tři slova. S přibývajícím zkušenostmi, vědomostmi a schopnostmi jsou to čtyři, pět nejvýše však sedm slov za jednu lekci. Což platí pro celé vzdělávací období na prvním stupni základní školy (Hendrich 1988, s. 137). Na tuto myšlenku pak navazuje novější publikace Thornburyho (2002), který daný tzv. ideální počet slov v hodině anglického jazyka navíc zdůvodňuje následujícími faktory – jazyková úroveň a znalost, obtížnost slov a jejich následná využitelnost.

Vymezení a definice písně a muzikálních her

Didaktická muzikální hra je specifickým druhem aktivity, který lze využít právě ve výuce 3anglického jazyka. Jedná se o hru, která je založena na hudebním podkladu. V didaktických hrách, které se opírají o hudbu bývá obsaženo mnoho tvořivých, aktivizujících a hravých podnětů. V elementárních písních existuje mnoho jevů, které můžeme využít při vytváření zajímavého příběhu, situací a nové slovní zásoby. Hudba je zdrojem dětské radosti, fantazie, odkrývá v dítěti jeho citové, intelektuální, estetické rysy a vlastnosti. Pojem didaktická hra je obecně vymezen v Pedagogickém slovníku následujícím způsobem: „Didaktická hra je analogie spontánní činnosti dětí, která sleduje didaktické cíle. Může se odehrávat v učebně, v tělocvičně, na hřišti, v obci, v přírodě. Má svá pravidla, vyžaduje průběžné řízení, závěrečné vyhodnocení. Je určena jednotlivcům i skupinám žáků, přičemž role pedagogického vedoucího mívá široké rozpětí od hlavního organizátora až po pozorovatele. Její předností je stimulační náboj, neboť probouzí zájem, zvyšuje angažovanost žáků na prováděných činnostech, podněcuje jejich tvořivost, spontaneitu, spolupráci i soutěživost, nutí je využívat různých poznatků a dovedností, zapojovat životní zkušenosti. Některé didaktické hry se blíží modelovým situacím z reálného života. (Průcha, Walterová & Mareš, 1998, s. 48).

Píseň je konkrétnějším termínem v oboru hudby. Jedná se o jeden ze základních typů hudebního projevu. Merriam-Webster Dictionary definuje píseň „jako krátký hudební útvar doprovázený slovy, který je zpíván“ nebo také jako „melodickou báseň s hudebním doprovodem.“ Oxford Paperback Dictionary Thesaurus uvádí, že píseň je „soubor slov zasazených do hudby.“ Píseň je tedy základním žánrem vokální hudby, na jehož výsledné podobě se podílejí stejným dílem slovo a hudba. Vysloužil (1995) upozorňuje na to, že pokud je píseň určena žákům mladšího školního věku, měli bychom definici písně upřesnit. Dětská píseň má totiž svá specifika, která by pedagog při jejich výběru pro výuku měl respektovat. Píseň určená dětem je taková píseň, ve které by měl být hudebně zohledněn rozsah dětského hlasu a její text by měl vycházet z obrazného světa dětí. Učitel tedy při výběru písně pro výuku anglického jazyka musí vzít v úvahu, zda daná píseň splňuje požadavky dětí jak v rovině srozumitelnosti sdělovaného obsahu, tak v rovině možností hlasového rozpětí žáků mladšího školního věku. Zároveň je také důležité, aby tempo písně odpovídalo jazykovým schopnostem žáků. Už Platón si byl vědom toho, že píseň v propojení s dětskou hrou je jedním z nejúčinnějších vzdělávacích prostředků. Písně totiž vždy hrály významnou roli v lidském životě a postupem času se staly inovativním způsobem, jak poznávat a jak se efektivněji učit nematěřský jazyk. (Oxford University Press, 2017). V současné době je totiž téměř nemožné

nesetkat se s hudbou. Jsme jí takřka obklopeni a dalo by se říct, že je vlastně všude kolem nás – slyšíme ji z rádií, telefonů, iPodů, MP3 přehrávačů, notebooků, setkáváme se s ní doma, v dopravních prostředcích, v obchodech, školách apod. Z uvedených argumentů vyplývá, že hudba jako taková je předmětem každodenní komunikace a je neodmyslitelnou součástí každodenního života, a to i života žáků mladšího školního věku. Metoda využití písní ve výuce anglického jazyka se tedy zdá jako velmi efektivní. Velmi často je totiž píseň jediným zdrojem angličtiny, se kterým se žáci setkávají mimo třídu (Šmídová, 2010).

Schoepp (2001) se ve svém článku věnujícím se pozitivním aspektům pro zařazení písní do výuky anglického jazyka opírá o D. K. Ekena a jeho vymezení základních důvodů vysvětlujících význam použití písní při výuce cizích jazyků v různých fázích hodiny. Uvádí, že píseň jako didaktický prostředek ve výuce lze využít ve všech fázích výuky anglického jazyka. Například hned v úvodní části hodiny tzv. warm up, tak jednoznačně podpoříme zvýšení zájmu žáků o výuku angličtiny a dané téma. Píseň je tedy zdrojem tzv. úvodní motivace. Dále může sloužit v úvodní opakovací fázi k připomenutí slovíček z minulé hodiny a k ověření toho, zda je žáci skutečně ovládají. V expoziční fázi je samozřejmě možné píseň použít při prezentaci nového tématu a nové slovní zásoby. Píseň je dobré zařadit také do fixační části hodiny, kdy je potřeba se zaměřit na upevnění nové slovní zásoby a také na běžné chyby žáků v oblasti dané slovní zásoby příjemnějším způsobem. Samozřejmě tak můžeme podpořit i intenzitu a rozsah poslechu. Nesmíme opomenout ani závěr hodiny a s ním spojené závěrečné hodnocení, kdy si právě pomocí písně můžeme ověřit splnění cílů v rámci osvojení nové slovní zásoby. Autor také uvádí, že písní lze stimulovat emoce a city žáka, podpořit jeho kreativitu a představivost a je možné ji také chápat jako zdroj pozitivní a uvolněné atmosféry ve třídě. Využitím písně v hodině anglického jazyka můžeme tedy přispět k rozmanité, zábavné a efektivní formě vyučování.

Schoepp (2001) dále také zmiňuje, že píseň představuje pro výuku určitou příležitost, jak si žáci mohou jazyk zautomatizovat. Uvádí, že použití písně v hodinách anglického jazyka může vést k automatizaci jazykového projevu čili jazykové plynulosti, která zároveň zahrnuje znalost obsahu, který je sdělován. Píseň hodnotí jako didaktický prostředek, který pomáhá procvičovat zvukovou stránku jazyka, upevňuje a rozvíjí slovní zásobu i fráze, a to přirozenou a nenásilnou formou. Dangerfield, Matthews & Spratt (1991) ve své knize shrnují základní výhody, které má píseň pro výuku druhého jazyka – zdroj slovní zásoby, výslovnosti a správného přízvuku, jazyková autenticita, zvýšení motivace, přirozené opakování, možnost vlastního procvičování a skupinové činnosti čili kooperace.

Píseň jako zdroj slovní zásoby a výslovnosti

Píseň ve výuce anglického jazyka má značný význam pro rozvoj slovní zásoby. Text písně totiž obsahuje celou řadu slov a slovních spojení, prostřednictvím kterých si žáci mohou rozšiřovat svoji slovní zásobu. Stephanie Przybylek ve svém článku „What is a song?“ uvádí, že píseň je kombinací melodie a zpěvu, která přináší smysluplnou řadu slov ve verších. Tato řada slov přitom tvoří podstatnou část písně, protože je jakým si poselstvím, přináší nám nějaký obsah, sdělení, informaci, kterou si prostřednictvím písně může žák lépe upevnit. Murphey (1992) uvádí, že píseň je efektivním prostředkem pro výuku anglické slovní zásoby, protože je nejen zdrojem slov, ale také autentické výslovnosti, přízvuku a intonace.

Griffie (1992) se snažit popsat píseň jako zdroj slovní zásoby na základě společných znaků písně a řeči. Tvrdí, že píseň a řeč jsou si podobné, protože jsou obě produkcí hlasu, která má svou melodii a je jazykově smysluplná. Dále uvádí, že písně jsou dobré k zavádění slovní zásoby zejména proto, že poskytují smysluplný kontext nejběžnějších slovních spojení. Píseň může být tedy pro žáky jedinečným zdrojem informací o světě, který prohlubuje jak poznání, tak i emoce. Schoepp (2001) pak vyzdvihuje píseň ve výuce cizího jazyka jako možnost setkat se s tradičními slovními spojeními a autentickými výrazy typickými pro danou kulturu a jazyk. Griffie (1992) upozorňuje na to, že citlivost pro rytmus v hudbě je základním krokem pro kvalitní osvojení jazyka a vnímání správné výslovnosti slov. Výslovnost neboli zvuková stránka jazyka je základním prostředkem komunikace, kterou žák vnímá na základě poslechu cizojazyčného projevu. Hendrich (1988, s. 187) v písních vidí vynikající způsob, jak rozvíjet jazykové schopnosti žáků nejen v oblasti správné výslovnosti, ale také v nácviku správné intonace, přízvuku či rytmu řeči.

Písně jsou autentické a snadno dostupné příklady mluvené angličtiny a zároveň rýmy v písních poskytují posluchači opakování podobných slabik a hlásek. Velmi obtížná je pro žáky přízvuková stránka slova, která je založena na složitých pravidlech. Studenti mají často tendenci v rámci nácviku výslovnosti slov nadměrně zdůrazňovat slabiky slova. A právě v tomto případě nám mohou písně být velmi účinnou pomůckou. Slova v písních totiž zapadají do hudby a pomáhají studentům spojovat plynule jednotlivé slabiky (Ebong & Sabbadini). Tyto autorky dále zmiňují, že píseň je založena na frázi, a tím může navést studenty k tzv. toku slov čili plynulému vyslovování slov ve větě a propojování slovní zásoby ve věty. Z toho vyplývá, že zdrojem správné autentické výslovnosti anglického jazyka může být nejen učitel, rodilý mluvčí, ale právě také píseň. Píseň totiž může student poslouchat i mimo školu a má tak možnost mít

správnou výslovnost daných slov neustále k dispozici. Poslech písně tak může představovat základní pilíř autentické výslovnosti slov anglického jazyka.

Hendrich (1988) také zmiňuje, že k podpoření správné výslovnosti je nutné mít možnost sledovat výslovnost slov na ústech druhé osoby. V první řadě se jedná samozřejmě o učitele. Je ale také možné využít nejrůznějších doprovodných videí se zpěvem daného interpreta. Tak si žák lépe osvojí nejen výslovnost, ale i správnou artikulaci.

Píseň jako nástroj motivace, aktivizace a pozitivní atmosféry

Helen Doron ve své knize „Hudba řeči“ uvádí, že „každé dítě se rodí na svět s touhou po učení, my ji musíme jen rozvíjet.“ Pedagog by si tedy měl uvědomit, že žák v sobě má zájem o výuku, my se ho jen musíme snažit rozvinout a podpořit. Lokšová & Lokša (1999) chápou motivaci jako nedílnou součást lidského jednání, zejména pak v oblasti procesu učení. Smyslem motivace je podle nich dosažení takového stavu ve výuce, ve kterém se žák chce učit. Škola a školní prostředí je základní kategorií, která má vliv na motivaci žáka ve výchovně-vzdělávacím procesu. I v rámci hodin anglického jazyka je třeba zajistit zájem, motivaci a aktivní přístup žáků, proto aby mohla být výuka co nejefektivnější. Hancock (1998) uvádí, že žáci ve výuce o píseň projevují zájem a je tedy v hodinách cizího jazyka vhodným motivačním a aktivizačním impulsem, který pedagogům pomáhá zpestřit, zpříjemnit a zefektivnit výuku. Murphey (1992) ve své knize poznamenal, že písně mohou pomoci žákům nasměrovat jejich přirozenou energii a aktivitu přímo na proces učení. Vhodně zvolené písně pak mohou mít aktivizační efekt i v rámci opakovaného poslechu, protože žákům osvěží paměť, připomene probíranou látku a podpoří tak navození slovní zásoby, kterou již znají. Autor také uvádí, že píseň ve výuce lze chápat jako stimul představitosti, hudební inteligence, vizuální či sluchové paměti žáků, a tak podporuje například i takové dovednosti jako poslech, čtení, mluvení a psaní.

Kasper & Kasperová (2008) zdůrazňují, že pokud má vyučovací metoda vzbuzovat chuť pro učení, musí být přirozená. Tento požadavek píseň jednoznačně splňuje, protože zpěv je nejpřirozenějším projevem člověka, který staví do popředí aktivitu, spontánnost a tvořivost. Píseň může být prostředkem motivace a aktivizace v různých fázích výuky, avšak je také možné ji využít jako relaxační prvek a stimul žáků v průběhu hodiny, pokud cítíme, že jejich pozornost poklesla. Zároveň může být píseň i efektivním prostředkem v rámci organizačních přechodů ve třídě (přechody z lavic do dvojic, či skupin). Hlavní však je pro nás fakt, že píseň je vhodnou vyučovací metodou v rámci fáze demonstrační (expoziční) – fáze, kdy pedagog demonstruje, prezentuje novou slovní zásobu. Pokud totiž zařadíme píseň do výkladu nové slovní zásoby, žáci si nemusí ani uvědomit, že si osvojují nová slova, protože mají pocit, že jen zpívají. Školáci

se tak mají možnost vzdělat prostřednictvím písni a muzikálních her přirozeně, nenásilně, zajímavě, zábavně a efektivně (Oxford University Press).

Klima třídy je značně proměnlivé, zřídka trvá déle než jednu vyučovací hodinu. Je podníceno několika faktory – prostředím, metodami, organizačními formami a také didaktické prostředky, které ve výuce pedagog využívá. Motivačním prostředkem pozitivní atmosféry při vyučování anglického jazyka může být právě píseň. Důležitým přínosem, který zvyšuje efektivitu písni ve výuce cizích jazyků, je určitě schopnost písni vytvořit při výuce příznivé podmínky pro učení. Píseň jako taková poskytuje vždy jakési oživení rutiny běžného vyučování. Už Jan Ámos Komenský zdůrazňoval, že pozitivní atmosféra ve výuce je základem pro kvalitní výsledky ve vzdělávání (Jůva, 2007). Zpěvem písni při výuce anglického jazyka lze vytvořit pozitivní, příjemnou atmosféru, která může být velkou výhodou pro výuku cizího jazyka. Píseň má relaxační a stimulační účinky na naši psychiku. Vhodně zvolená píseň tak může uvolňovat stres a napětí žáků, zmírňovat jejich strach a ostych při osvojování nové slovní zásoby a podpořit jejich aktivní zapojení do výuky (Murphey, 1992). Griffie (1992) uvádí, že píseň má rozhodně svou podstatnou roli ve výuce, protože vytváří přátelskou a kooperativní atmosféru, která může být také zdrojem představy reálné autentické činnosti, ve které si žáci mohou jazyk vyzkoušet, využít ho v praktické situaci.

Kritéria pro výběr vhodných písni do výuky anglického jazyka

Přesná kritéria, která by měla být striktně dodržována při výběru písni do hodin anglického jazyka stanovena nejsou. Určitě by se ale nemělo jednat o volbu náhodnou. Například Griffie (1992) vytvořil jaké si čtyři základní pilíře, které představují doporučující model pro výběr písni do hodin angličtiny. Patří mezi ně samozřejmě věk žáků, samotný učitel, roční období a účel. Věk žáka by měl hrát jednu z největších rolí čili se jedná o pilíř, který by učitel při výběru písni měl mít vždy na zřeteli. Autor zdůrazňuje, že píseň musí svým obsahem, slovní zásobou a hudebním stylem odpovídat danému věku studentů a samozřejmě i jejich jazykové úrovni. Dále upozorňuje na to, že by určitě písni využívané ve výuce na prvním stupni neměly obsahovat hluboké, komplikované myšlenky nebo negativní emoce jako utrpení, bolest, závist apod. Naopak by se mělo jednat o písni jednoduché, pozitivní, rytmické a energické.

Druhým faktorem je sám učitel. Griffie (1992) zmiňuje, že učitel by při výběru písni měl mít na paměti, že prioritou jsou potřeby a zájmy samotného žáka čili své preference v hudebním stylu by se měl snažit upozadit. Pedagog by tedy měl být schopen vybrat zajímavé texty s přínosnou slovní zásobou, analyzovat didaktický potenciál konkrétní písni, zvolit si správný cíl, ke kterému zařazením písni do výuky směřuje a také zapojit píseň do vhodné části

výuky. Autor také upozorňuje na to, že by se učitel neměl bát využít hudebního talentu žáků a dát jim možnost podpořit svou hrou na hudební nástroj hodinu anglického jazyka.

Griffie (1992) jako jednu z možností také prezentuje roční období, popřípadě speciální sváteční akce. V rámci tohoto kritéria se snaží připomenout to, že je vhodnější vánoční písně spojit s obdobím zimy, na jaře využít písně na téma Velikonoce apod. Čili nekombinovat téma písně s nevhodným obdobím. Rozhodujícím pilířem je jednoznačně také účel písně. Musíme si uvědomit, že píseň ve výuce by neměla splňovat pouze cíl zábavy a oživení výuky, ale měla by především mít svůj význam edukativní. Podstatné je tedy to, aby píseň obsahovala vhodnou a potřebnou slovní zásobu propojenou s daným tématem, nutnou výslovnost k procvičení a také měla určitou instruktážní hodnotu. S tímto názorem se ztotožňuje i Michael McCarthy (1990), podle kterého by slovní zásoba v písni měla splňovat tato kritéria – častost a opakování, potřeba a využití, prospěšnost, odpovídající náročnost a také zohlednění kulturních faktorů.

Clare Lavery (2015) ve svém článku uvádí, že skladby vhodné pro výuku anglického jazyka by měly být přizpůsobeny sluchu žáků. Vhodné jsou jednoduché lineární skladby s elementární melodií bez hlasitých instrumentálních nástrojů. Je dobré upřednostňovat písně s nekomplikovaným doprovodem, ale za to výrazným zpěvem sólového zpěváka. Jednohlasý pěvecký projev je pro výuku slovní zásoby prostřednictvím písni vhodnější než skupinový zpěv. Tato autorka dále zdůrazňuje, že slovní zásoba v písni by se měla vyvarovat slangových a nespisovných výrazů. Tyto výrazy by zbytečně žákům komplikovali osvojení písně a také by se učitel zdržel při jejich potřebném vysvětlení. V posledním bodu Clare Lavery upozorňuje na to, že text písně by měl obsahovat maximálně 2–3 verše. Žáci se tak píseň zvládnou rychle naučit a pravidelně ji můžeme opakovat.

Typy písni využívané ve výuce anglického jazyka

V současné době existuje velké množství písni, které může učitel využít v hodinách anglického jazyka. Ať už se jedná o hudbu z nejrůznějších přehrávačů CD, DVD, notebooku apod, ať už se jedná o hudbu propojenou s videem či s nějakým obrázkovým doprovodem, nebo o hudbu vytvářenou přímo hudebním nástrojem a zpěvem učitele. Příležitostí, jak zapojit píseň do výuky nematěřského jazyka je opravdu hodně. Šmídová (2010) uvádí ve svém článku čtyři základní typy písni, které lze využít v hodinách anglického jazyka – pohybové písně, tradiční a speciální písně, jazz chants a písně různých žánrů.

Písně spojené s pohybem vyžadují tělesnou aktivitu, pohyb nebo jakýkoli druh pantomimy při zpěvu. Jedna se o písně založené na metodě TPR (Total physical response) a podle Šmídové (2010) nabízí obrovský potenciál pro učení nové slovní zásoby, výslovnosti a

rozvoje jazyka jako takového. Během zpěvu totiž mohou studenti propojit význam slov s pohybem, a tím vytvářet asociace, které usnadňují zapamatování nových slov a slovních spojení. Píseň doplněná o pohyb tak může podpořit upevnění a osvojení nové slovní zásoby. Autorka také upozorňuje na to, že zpěv a pohyb prokazatelně uvolňují a stimulují emoce a smysly žáků (především v období mladšího školního věku).

Tradiční a speciální písně sebou přinášejí dvě základní výhody – příjemnou melodii a zajímavý příběh. Často bývají propojeny s kulturou, tradicemi, reáliemi i historií. Takový typ písní se často využívá v i v běžném životě při zvláštních příležitostech, oslavách nebo v určitém ročním období (narozeninová píseň, koledy apod). Výhodou je jednoduchá forma těchto písní se snadno zapamatovatelnou melodií a opakujícími se verši (Šmídová, 2010).

Třetím typem jsou Jazz chants, které se staly populárními díky Carolyn Graham v 70. letech. Jedná se o metodu, která spojuje mluvenou angličtinu s rytmy tradičního amerického jazzu. Je tedy založena na rytmu a intonaci řeči, která je zde prezentována tak, jak by ji použil rodilý mluvčí. Žák tak může dobře rozvíjet cit pro anglický jazyk v oblasti přízvuku a intonace, ale také v oblasti rozvoje slovní zásoby (Graham, 1979).

Posledním typem jsou písně různých žánrů, které autorka dále rozděluje podle klasických a moderních hudebních stylů. Z těchto stylů pak jako vhodné hudební žánry pro výuku autorka zmiňuje lidové písně, hip-hopové písně, rockové a popové písně (Šmídová, 2010). Konkrétní typy písní, které lze využít ve výuce anglického jazyka na 1. stupni ZŠ najdete v Příloze 1.

Fáze poslechu písní zaměřeného na výuku anglické slovní zásoby

Vymezení a definice poslechu

Pedagogická práce s písněmi v rámci vyučování anglické slovní zásoby je jednoznačně závislá na poslechu. Poslech je zdrojem slovní zásoby a také výslovnosti. Jedná se o komplexní receptivní dovednost umožňující člověku vnímat a přijímat mluvenou cizí řeč a rozumět jejímu myšlenkovému obsahu (Hendrich, 1988).

Michael Rost (1991, s. 4) dále definuje poslech v několika bodech. Jak sám uvádí jedná se o soubor tzv. nezbytných komponent, mezi které patří – schopnost rozlišovat zvuky, rozpoznávat slova a slovní spojení, vnímat jejich gramatické uskupení a také spojovat jazykové podněty s paralingvistickými podněty (intonace, přízvuk) a nelingvistickými podněty (gesta) za účelem vytvoření významu. Autor také dále uvádí, že poslech je činnost, která vyžaduje pozornost a mentální aktivitu člověka. Pokrok v poslechu nám poskytne základ pro rozvoj dalších jazykových znalostí (mluvení, psaní i čtení). Musíme nejprve naslouchat, abychom byli schopni reagovat.

Hancock (1998, s. 9) zmiňuje, že právě písně mohou ve výuce anglického jazyka představovat vhodnou formu nácviku pro poslechové dovednosti žáků. Při poslechu písně je důležité, aby učitel promyšleně a pečlivě organizoval veškeré aktivity spojené s poslechem. Wilson (2008) ve své knize uvádí několik rad pro správné plánování poslechu. Nejprve je nutné zkontrolovat nahrávku písně, abychom zjistili, zda má odpovídající rychlost, výslovnost a přízvuk, který potřebujeme právě do výuky slovní zásoby. Stejně jako je nutné provést kontrolu nahrávky z hlediska kvality zvuku, plynulosti a technických potíží, je také dobré zkontrolovat samotný přístroj, na kterém bude píseň přehrávána. Učitel by si měl dále rozvrhnout poslech písně časově. Časové plánování je nutné nejen kvůli tomu, abychom v hodině stihli všechny naplánované aktivity, ale zejména z toho důvodu, abychom žákům poskytli dostatečný čas na poslech písně a na další práci s ní. Je dobré si tedy uvědomit, jakou délku má nahrávka, kolikrát ji učitel pustí a od toho odvodit i další organizaci výuky. Důležité je, aby učitel dokázal předvídat problematické části poslechu písně, např. výslovnost určitých slov a slovních spojení a dokázal s nimi studentům pomoci. Dejme tomu v přípravné části poslechu je ideální prostor pro procvičení slov náročných na výslovnost. Učitel může žákům předvést, jak se slovo správně vyslovuje, představit jim pomůcku při výslovnosti komplikovanějších hlásek a žáci se tak mohou lépe připravit na samotný poslech, např. slovo „wet“ (mokrý) je třeba nacvičit se správnou výslovností hlásky „w“, aby nám z toho nevzniklo slovo „vet“ (veterinář). Takovou

nejjednodušší pomůcku pro nácvik správné výslovnosti anglické hlásky „w“ můžeme vytvořit dvěma prsty, kterými si zmáčkneme koutky úst směrem k sobě a vyslovíme „w“ (s. 132).

Wilson (2008) také vytvořil tři základní fáze poslechu v hodinách anglického jazyka, kterými jsou – pre-listening, while-listening a post-listening. Jedná se o základní postup a strategii, jak efektivně pracovat s poslechem písně ve výuce anglického jazyka.

Pre-listening

První fáze pre-listening představuje fázi přípravy žáka před samotným poslechem. Gareth Rees (2003) ve svém článku shrnuje několik základních strategií, které by měly být ve fázi pre-listeningu naplněny. Patří mezi ně – vytvoření kontextu, získání zájmu žáků, aktivace znalostí žáků a jejich slovní zásoby, získávání nové, potřebné slovní zásoby k poslechu a předvídání obsahu. Wilson (2008) tvrdí, že činnosti v části pre-listeningu patří k těm nejdůležitějším, protože všechny nadcházející aktivity spojené s poslechem na nich závisí. Díky pre-listeningu si tedy postavíme pevný základ k dalšímu poslechu písně. Tato část by se tedy dala označit jako část přípravy.

Jedná se o etapu, ve které by žáci měli dostat pádný důvod a správnou motivaci k tomu, proč se vůbec poslechu písně věnovat. Učitel zde seznámí studenty s tématem a také představí a definuje cíl, kterého by měli dosáhnout a zároveň je ujistit, že jsou schopni vše zvládnout bez větších problémů. Na základě toho si žáci vytvoří určitou představu o tom, co mají očekávat a mohou díky zvoleným aktivitám předpovídat, co pravděpodobně uslyší, o jakou píseň se bude jednat, na jaké bude téma, co by mohlo být jejím obsahem. Tato část tedy zahrnuje aktivity, které předcházejí poslechu písně. Underwood (1989) uvádí, že smyslem pre-listeningových aktivit je určité nastavení žáka pro poslechovou činnost a zaměření jeho pozornosti na to, co uslyší. Tyto aktivity pomáhají studentům aktivovat jejich už dříve osvojené znalosti, získat základní informace o tématu a také opatřit několik klíčových slov, která mohou slyšet v písni.

Aktivity zařazené do fáze pre-listeningu mohou být založeny jak na poslechu, tak i na čtení, psaní anebo jejich kombinaci. Underwood (1989) uvádí základní činnosti, které pomohou učitelé soustředit mysl studentů na poslech písně. Patří mezi ně – poskytnutí základních informací, seznámení se základní slovní zásobou, diskuze o tématu, práce s obrázky a jinými vizuálními pomůckami spojenými s obsahem písně, otázky a odpovědi směřující k textu písně, písemná, čtecí či poslechová cvičení zaměřená na slovní zásobu v textu písně, společné zamyšlení nad tím, o čem bude píseň pojednávat a ujištění učitele, že žáci správně pochopili zadání. Konkrétní tipy na aktivity zaměřené na slovní zásobu uvádí Hancock (viz. Příloha 2). Díky těmto činnostem se žákům v mozku aktivuje (tzv. se předpřipraví) určitá slovní zásoba,

kteřou při poslechu písne mohou potřebovat, a tak vytěžit z poslechu maximum. Je ale třeba mít na paměti, že se v této části jedná jen o malé poodhalení toho, co žáky čeká. Učitel by neměl žákům poskytovat příliš mnoho informací, aby o další práci neztratili zájem (Rixon, 2015). Wilson (2008, s. 61) na základě toho vytvořil tři základní otázky, které by si student měl položit ve fázi pre-listeningu: „Co o tématu vím? Proč poslouchat danou píseň? Co mohu očekávat?“

While-listening

Ve druhé fázi tzv. while-listening se jedná už o samotný poslech písne a cílem aktivit v této části je pomoci studentům pochopit hlavní myšlenku textu a osvojit si novou slovní zásobu. Žáci provádějí postupný sběr klíčových informací tzv. obsahových slov (podstatných jmen, přídavných jmen a sloves), která k nim prostřednictvím poslechu přicházejí v určitých sekvencích. Jedná se tedy o shrnutí těch nejdůležitějších, obecných informací v písni bez podrobností čili tzv. nalezení podstaty. Underwood (1989, s. 45) tvrdí, že účelem této fáze poslechu je porozumět textu písne a osvojit si výslovnost, přízvuk, rytmus a intonaci anglického jazyka.

Aktivita pro while-listening musí být pečlivě vybírány, aby žáka neodradili svou náročností, nebo naopak svou monotónností. Autorka doporučuje začínat s jednoduššími aktivitami, zaměřenými na jádro věci a postupně jejich obtížnost zvyšovat. Typy poslechových aktivit se mohou lišit obsahem, formátem i účelem. Základní okruhy poslechových aktivit, které Underwood (1989) zmiňuje zahrnují – práci s obrázkem, pohybové aktivity, rozhodování o pravdivosti a nepravdivosti, vyplňování mezer v textu, přiřazování a v neposlední řadě také vyhledávání slov či chyb. Konkrétní příklady aktivit zaměřených na slovní zásobu také uvádí Hancock (viz. Příloha 2).

Post-listening

Poslední fáze tzv. post-listening je v jistém slova smyslu fází dokončení procesu poslechu. Wilson (2008) uvádí, že post-listening slouží ke kontrole, k diskuzi, celkovému hodnocení, k zopakování nové slovní zásoby a ke konzultaci obtíží a problémů. Je založena na předpokladu, že žáci dobře zvládli předchozí část a upevnili si získanou slovní zásobu z poslouchané písne. Aktivita využité v této části by měly být vždy zaměřeny na slova a slovní spojení, kterým jsme se věnovali v předchozí fázi a měly by být pro studenty motivující. Za velmi populární činnosti do fáze post-listeningu jsou považovány aktivity s řešením problému, aktivity rozhodovací, kvízy, otázky na to, jaká slovíčka si žáci zapamatovali, vzájemné sdělování informací, společná diskuze, závěrečné shrnutí učitelem či žáky. Underwood (1989,

s. 75) dále uvádí, že studenti by měli mít v této části možnost vyjádření vlastních názorů a vlastního hodnocení, jak své práce, práce ostatních, tak i práce učitele. Konkrétní tipy aktivit zaměřených na slovní zásobu také uvádí Hancock (viz. Příloha 2).

Underwood (1989, s. 73) také upozorňuje na to, že je nutné dát žákům zpětnou vazbu ihned po ukončení činnosti, aby věděli, jak byli úspěšní. Návrat k hodnocení úkolu až v dalších hodinách by nebyl efektivní, pokud bychom žákům píseň znovu nepřehráli, nepřipomněli danou slovní zásobu a neprošli znovu zadaný úkol. To by mohlo vést k snížení zájmu žáků a samozřejmě ke ztrátě motivace pro další práci.

Shrnutí teoretické části

Hudba je nedílnou a téměř nepostradatelnou součástí lidské existence a měla by jít s jazykem ruku v ruce v rámci výuky cizích jazyků. Stejně jako je řeč základním dorozumívacím prostředkem, je i hudba předmětem každodenní komunikace a je neodmyslitelnou součástí naší společnosti. Jsme takřka obklopeni hudbou – je všude kolem nás. Zpěv písní a nejrůznější muzikální hry jsou pro období mladšího školního věku skutečně přirozenou záležitostí. Jsou pro žáky zajímavé, motivační a komplexně rozvíjejí jejich osobnost. Výuka anglické slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her se tak jeví jako velmi efektivní a smysluplná metoda.

Cílem teoretické části této diplomové práce bylo analyzovat předmět anglického jazyka na 1. stupni ZŠ, dále pak hudbu a její význam pro výuku anglického jazyka, vysvětlit toto propojení v rámci historického vývoje, objasnit význam hudby pro výuku anglického jazyka v rámci kognitivních procesů (paměť, pozornost, řeč, sluchové vnímání), uvést nejnovější vědecká zjištění o využití hudby ve výuce cizího jazyka, definovat pojmy píseň, muzikální hra a slovní zásoba, popsat roli hudby v životě lidí, vysvětlit a zdůvodnit pozitivní aspekty písní a muzikálních her ve výuce anglické slovní zásoby a popsat jednotlivé fáze poslechu písní zaměřeného na výuku nových anglických slov. Všechny poznatky a informace byly uvedeny jako podklady pro následné potvrzení pozitivních a efektivních účinků, které by měla přinést metoda využití písní a muzikálních her ve výuce nové slovní zásoby v hodinách anglického jazyka. Všechny získané vědomosti a informace jsou pak dále aplikovány v praktické části.

III. PRAKTICKÁ ČÁST

Tato kapitola diplomové práce se věnuje samotnému výzkumu, jeho průběhu, postupu, zvoleným metodám, výzkumným otázkám, cílům, samotným účastníkům výzkumného šetření a samozřejmě výsledkům, kterých bylo dosaženo. Praktická část se skládá ze dvou hlavních výzkumných pilířů – dotazníkové šetření mezi učiteli a mezi žáky prvního stupně a experiment ve třídách prvního stupně základní školy.

Výzkumné cíle

Cíle praktické části diplomové jsou zaměřeny na slovní zásobu a její osvojení. Hlavním cílem, který jsem si stanovila, je prokázání faktu, že písně mohou podpořit výuku nové slovní zásoby v anglickém jazyce a také zájem a samotnou aktivitu žáků v rámci vyučování. Výzkum by měl potvrdit, že využití písní ve výuce nové anglické slovní zásoby, je efektivnější metodou v porovnání s tradičním způsobem vyučování – a to jak ve směru významu slov, výslovnosti, ale také sluchové analýzy.

Dalším cílem, kterého se výzkumná část snaží dosáhnout je zjištění, že sami žáci hodnotí píseň ve výuce jako pozitivní, zajímavý a účinný prostředek v rámci osvojování nové slovní zásoby a v porovnání s tradičním stylem výuky ji upřednostňují.

Poslední cíl je spojen s dotazníkovým šetřením mezi pedagogy a je postaven na jejich zkušenostech a preferencích v rámci výuky. Tento cíl by měl potvrdit fakt, že učitelé využívají písně ve výuce anglické slovní zásoby a tuto metodu považují za přínosnou a efektivní.

Výzkumné otázky

Výzkumné otázky, které jsou stěžejním pilířem této diplomové práce se samozřejmě týkají výuky anglické slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her na 1. stupni ZŠ. Jsou písně a muzikální hry vhodnou a efektivní technikou pro výuku slovní zásoby v hodinách anglického jazyka na 1. stupni ZŠ a při splnění jakých kritérií tomu tak je? Do jaké míry mohou písně a muzikální hry podpořit zájem žáků o výuku anglického jazyka? Mohou písně přispět k zapamatování nových pojmů ve výuce anglického jazyka? Má hudba pozitivní vliv na kognitivní procesy žáka (paměť, pozornost, řeč), které mají přímý vliv na výuku cizího jazyka?

Popis výzkumného vzorku

Učitelé Plzeňského kraje

Jedná se o výzkumnou skupinu, kterou představují učitelé anglického jazyka na 1. stupni ZŠ z Plzeňského kraje. Tato kategorie je tvořena 100 respondenty, kteří v dotazníku odpovídali na otázky podle jejich osobních pedagogických zkušeností a preferencí. Jedná se o pedagogy z různých typů škol a různě dlouhé pedagogické praxe, což je v dotazníku také zohledněno. Komunikace s těmito pedagogy probíhala online formou.

Základní škola Mrákov

Základní škola Mrákov je tradiční škola vesnického typu s více než dvoustoletou tradicí. 1. stupeň je zde tradičně rozdělen do pěti tříd – první, druhá, třetí, čtvrtá a pátá. Výuka anglického jazyka již od prvního ročníku je zde poměrně novou záležitostí. Vyučující anglického jazyka je zde paní učitelka, která vystudovaly obor Učitelství pro 1. stupeň ZŠ. Výuka anglické slovní zásoby prostřednictvím písni a muzikálních her zde není obvyklá a už vůbec ne tradiční. Písňe jsou zařazovány jen jako doplňující prvek výuky, jehož nejčastějším zdrojem jsou učebnice využívané ve výuce. Právě z tohoto důvodu jsem zvolila tuto školu, protože výsledky výzkumu by tak mohly být efektivnější, přesnější a zřetelnější. Na základě prvního setkání s daným výzkumným vzorkem a paní učitelkou anglického jazyka, jsem si každou ze tříd rozdělila na dvě poměrně vyrovnané skupiny A a B. Skupina A si osvojovala při výuce anglického jazyka novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her. Skupina B naopak absolvovala výuku nových slov, která se neopírala o písňe a hry ve spojení s hudbou.

1. třída

1. třída na této základní škole je tvořena 20 žáky (6 dívek a 14 chlapců). Na základě prvního setkání s žáky a rozhovoru s paní učitelkou došlo k rozdělení žáků do poměrně vyrovnaných skupin A a B. Téma pro tuto třídu jsem zvolila podle ŠVP a také na základě domluvy s třídní paní učitelkou. Jednalo se o téma „Numbers“. Při výběru nové slovní zásoby jsem zohlednila věk a schopnosti žáků. Zvolila jsem 5 nových slovíček, kterým jsme se věnovali dvě vyučovací hodiny. Jednalo se o slovíčka – one, two, three, four, five. K této výuce jsem využila píseň „How many fingers on one hand?“ (Super Simple Songs). Tato píseň byla upravena k potřebám vyučování. Formu písňe jsem zvolila na základě dotazníkového šetření mezi pedagogy. Ti uvedli, že nejvíce ve výuce využívají píseň s videem a textem.

2. třída

Druhý ročník této základní školy je tvořen 24 žáky (12 dívek a 12 chlapců). Na základě prvního setkání s žáky a rozhovoru s paní učitelkou došlo k rozdělení žáků do poměrně vyrovnaných skupin A a B. Téma pro tuto třídu jsem zvolila podle ŠVP a také na základě domluvy s třídní paní učitelkou. Jednalo se o téma „Colours“. Při výběru nové slovní zásoby jsem zohlednila věk a schopnosti žáků. Zvolila jsem 6 nových slovíček, kterým jsme se věnovali dvě vyučovací hodiny. Jednalo se o slovíčka – blue, red, green, yellow, orange, purple. K této výuce jsem využila píseň „What is your favourite colour“ (Super Simple Song), která byla upravena k potřebám vyučování. Formu písně jsem zvolila na základě dotazníkového šetření mezi pedagogy. Ti uvedli, že nejvíce ve výuce využívají píseň s videem a textem.

3. třída

3. třída na této základní škole je tvořena 18 žáky (10 dívek a 8 chlapců). Na základě prvního setkání s žáky a rozhovoru s paní učitelkou došlo k rozdělení žáků do poměrně vyrovnaných skupin A a B. Téma pro tuto třídu jsem zvolila podle ŠVP a také na základě domluvy s třídní paní učitelkou. Jednalo se o téma „Farm animals“. Při výběru nové slovní zásoby jsem zohlednila věk a schopnosti žáků. Zvolila jsem 7 nových slovíček, kterým jsme se věnovali dvě vyučovací hodiny. Jednalo se o slovíčka – horse, duck, pig, rooster, sheep, goat, cow. K této výuce jsem využila píseň „Let’s go to the farm“ (Maple Leaf Learning), která byla upravena k potřebám vyučování. Formu písně jsem zvolila na základě dotazníkového šetření mezi pedagogy. Ti uvedli, že nejvíce ve výuce využívají píseň s videem a textem.

4. třída

Jedná se o třídu, která je tvořena 18 žáky (6 dívek a 12 chlapců). Na základě prvního setkání s žáky a rozhovoru s paní učitelkou došlo k rozdělení žáků do poměrně vyrovnaných skupin A a B. Téma pro tuto třídu jsem zvolila podle ŠVP a také na základě domluvy s třídní paní učitelkou. Jednalo se o téma „My body“. Při výběru nové slovní zásoby jsem zohlednila věk a schopnosti žáků. Zvolila jsem 8 nových slovíček, kterým jsme se věnovali dvě vyučovací hodiny. Jednalo se o slovíčka – head, shoulders, knees, toes, eyes, ears, mouth, nose. K této výuce jsem využila píseň „Head, shoulders, knees and toes“ (Super Simple Songs), která byla upravena k potřebám vyučování. Formu písně jsem zvolila na základě dotazníkového šetření mezi pedagogy. Ti uvedli, že nejvíce ve výuce využívají píseň s videem a textem.

5. třída

Tato třída mrákovské základní školy je tvořena 22 žáky (12 dívek a 9 chlapců). Na základě prvního setkání s žáky a rozhovoru s paní učitelkou došlo k rozdělení žáků do poměrně vyrovnaných skupin A a B. Téma pro tuto třídu jsem zvolila podle ŠVP a také na základě domluvy s třídní paní učitelkou. Jednalo se o téma „Wild animals“. Při výběru nové slovní zásoby jsem zohlednila věk a schopnosti žáků. Zvolila jsem 8 nových slovíček, kterým jsme se věnovali dvě vyučovací hodiny. Jednalo se o slovíčka – zebra, hippo, lizard, lion, giraffe, elephant, kangaroo, crocodile. K této výuce jsem využila píseň „What do you see?“ (Dream English Kids), která byla upravena k potřebám vyučování. Formu písně jsem zvolila na základě dotazníkového šetření mezi pedagogy. Ti uvedli, že nejvíce ve výuce využívají píseň s videem a textem.

Přihlížející pedagog

Vyučovacím hodinám na 1. stupni ZŠ přihlížela paní učitelka angličtiny, která dané výzkumné skupiny dobře znala. Jednalo se o paní učitelku s 5letou pedagogickou praxí, která vystudovala obor Učitelství pro 1. stupeň ZŠ. Tato pedagožka písně do výuky anglického jazyka tradičně spíše nezařazovala a uvedla, že vnímala píseň jen jako aktivizační prvek výuky. Nicméně experimentu ve třídách byla velmi otevřená a zajímal jí styl, průběh a celkové pojetí výuky. Účastnila se vždy dvou vyučovacích hodin v dané skupině. Sledovala reakce žáků, jejich postřehy, odpovědi, pocity, motivace a aktivitu. Zaměřila se také na rozdíly mezi výukami.

Výzkumné nástroje

V tomto výzkumném šetření bylo využito tří základních metod – dotazování, experimentu a rozhovoru. Základními výzkumnými nástroji pak byly – dotazník, test a rozhovor. První dotazník byl zaměřený na pedagogy anglického jazyka na 1. stupni ZŠ, kteří na základě svých zkušeností a svého stylu výuky odpovídali na otázky, jež byly zaměřeny na výukou anglické slovní zásoby prostřednictvím písni a muzikálních her a jiné faktory s tím spojené. Dotazník tvořily především uzavřené otázky, ze kterých mohl respondent zvolit v některých případech jen jednu odpověď (např. otázky 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12) a v některých případech i více odpovědí (např. otázky 5, 7, 9, 11). Otázka číslo 10 byla otázkou otevřenou. Učitelé do ní uváděli konkrétní zdroje písni, které ve výuce nejčastěji používají. Dotazník proběhl online formou, a to v období dvou týdnů. Dotazníku se zúčastnilo 100 respondentů různě dlouhé pedagogické praxe a byl realizován online formou. Pedagogové na základě svých zkušeností, názorů a preferencí odpovídali na otázky spojené s výukou anglické slovní zásoby prostřednictvím písni a muzikálních her.

Dotazník pro žáky na 1. stupni ZŠ byl předložen pouze skupině A čili skupině, která absolvovala výuku nové anglické slovní zásoby prostřednictvím písni. Dotazníkového šetření se účastnilo 52 žáků 1. stupně (11 z 1. třídy, 12 ze 2. třídy, 9 ze 3. třídy, 9 ze 4. třídy a 11 z 5. třídy). Dotazník se skládal ze čtyř otázek, na které žáci odpovídali prostřednictvím tří smajlíků (viz. Příloha 3). První smějící se smajlík vyjadřoval jednoznačné „ANO“, prostřední neutrální smajlík znamenal odpověď „TROCHU“ a poslední mračící se smajlík vyjadřoval jasné „NE“. Odpověď pomocí smajlíků byla zvolena zejména kvůli věku žáků a možnosti jednoduššího a přirozenějšího vyjádření svých pocitů a názorů. Otázky v dotazníku byly zaměřeny na pocit žáků z výuky, kterou absolvovali, na jejich zkušenosti při osvojování nové slovní zásoby prostřednictvím písni a také na to, zda se s anglickými písněmi setkávají i v běžném (mimoškolním) životě. Na závěr dotazníku navazovala krátká diskuze konkretizující poslední otázku, jednalo se o téma: „Kde všude se setkávám s anglickými písněmi v reálném životě?“.

Testování žáků probíhalo hned v návaznosti na druhou vyučovací hodinu. Stejný test byl předložen v daném ročníku skupině A i skupině B. Test v každém ročníku se lišil daným tématem, slovní zásobou a samozřejmě i počtem nových slov. Nicméně koncipovány byly testy pro všechny třídy stejně (viz. Příloha 4). Test se skládal vždy z pěti otázek. První otázka se věnovala schopnosti žáků odpovědět na konkrétní otázku a doplnit odpověď správným slovem, které učitel na obrázku ukázal. Ověřili jsme si tak nejen znalost významu a pravopisu daného slova, ale také schopnost žáků využít nové slovo v praxi. V druhé otázce jsme se věnovali

správnému významu slov. V prvním sloupci byla slova a v druhém sloupci byly obrázky těchto slov v různém pořadí. Žák měl za úkol spojit slovo ke správnému významu. Třetí otázka byla zaměřena na sluchovou analýzu. Byla rozdělena do jednotlivých částí (viz. Příloha 4) a v každé části byly tři obrázky daných slovíček, kterým jsme se v hodině věnovali. Žák měl vybrat jedno konkrétní slovo, které učitel vyslovil. Předposlední okruh byl věnován správné výslovnosti nové slovní zásoby. Každý žák měl za úkol vyslovit tři slovíčka, která byla vybrána učitelem. Učitel stál za tabulí (tak, aby ostatní neviděli zadaná slova), kam k němu přistoupili postupně jednotliví žáci. Učitel na tabuli ukázal na obrázek s daným slovem a žák je vyslovil (jedná se o správné přiřazení významu a správnou výslovnost). Pokud slovo vyslovil správně nakreslil si do prázdné kolonky smajlíka, když však udělal chybu, smajlíka neobdržel. V této otázce mohli žáci získat maximálně tři smajlíky. Ve chvíli, kdy u tabule stál jeden žák, ostatní pracovali na vybarvování obrázku, který souvisel s tématem dané hodiny (např. obrázek tygra). Poslední část byla věnována pravopisu nové slovní zásoby (spellingu). Žáci měli z daných písmen sestavit správný tvar konkrétního slova, které učitel vyslovil.

Rozhovor byl veden s přihlížejícím pedagogem vždy po celém průběhu experimentu v daném ročníku čili po dvou vyučovacích hodinách, testování i dotazování, a to v obou skupinách. Jednalo se o nestandardizovaný rozhovor, v rámci, kterého mi paní učitelka anglického jazyka, jež obě skupiny dobře zná, sdělila své postřehy, myšlenky a dojmy z průběhu výzkumného šetření. Rozhovor byl zaměřen na téma srovnání výuky anglické slovní zásoby prostřednictvím písni a muzikálních a bez ní. Tedy porovnání hodin skupiny A a B, aktivity žáků, jejich zájmu a motivace, ale také schopnosti si osvojit a zapamatovat novou slovní zásobu. Paní učitelka se zaměřila jak na pozitiva, tak i na negativa obou metod vyučování. Její postřehy a názory jsem se pak snažila propojit s výsledky testů i výzkumného šetření mezi žáky, a tak podpořit jejich efektivnost.

Příprava a průběh experimentu

Příprava experimentu na 1. stupni základní školy spočívala především na výběru konkrétní slovní zásoby a vhodné písně pro daný ročník. Tematický okruh slov byl vymezen dle ŠVP a konkrétní slovíčka jsem volila na základě domluvy s paní učitelkou anglického jazyka ve zkoumaných třídách. Celému procesu přípravy a provedení experimentu předcházelo setkání se všemi výzkumnými skupinami a jejich paní učitelkou. Na základě toho jsem byla schopna si vytvořit představu o třídě a připravit výuku slovní zásoby podle jejich věku, možností, zájmu, schopností, dovedností a jazykových znalostí. Všechny tyto faktory byly zohledněny i při výběru vhodné slovní zásoby. Po stanovení cílů následovalo vytvoření příprav.

Nejprve jsem si vytvořila přípravy do hodin, které byly podpořeny písněmi a muzikálními hrami. Přípravy jsem se snažila koncipovat tak, aby píseň byla využita v různých fázích výuky – motivační (warm up), fixační (upevňovací), expoziční, opakovací, ale i v té závěrečné. Na základě toho jsem se pokusila vybrat efektivní didaktické muzikální hry a aktivity, které by bylo vhodné zařadit do výuky (viz. Příloha 5). Přípravu pro skupinu B čili pro skupinu, jejíž výuka nebyla podpořena písní, jsem vytvořila zcela totožně, a to z toho důvodu, aby v rámci výzkumu bylo dosaženo co nejpřesnějších výsledků. Výuka byla tedy koncipována na stejném principu, do jednotlivých fází výuky byly zařazeny stejné aktivity, avšak s výjimkou využití písně. Píseň, hudební doprovod a video, v tomto případě využity nebyly. Jediné, co se odlišovalo, byla úvodní motivace a závěr. Jelikož jsem nemohla využít píseň v úvodu hodiny k tomu, aby žáci odhalili téma hodiny, využila jsem obrázky, na základě kterých žáci vyvodili téma výuky. Stejně tak na závěr jsem místo závěrečného přezpívání písně využila společné zopakování nové slovní zásoby prostřednictvím obrázků. Část, která byla založena na poslechu či zpěvu písně, jsem zpravidla nahradila mluvených slovem (viz. Příloha 6). Po vypracování příprav následovalo vytvoření materiálů (kartiček se slovy a s obrázky, kouzelného klobouku, žabky, jmenovek), testů a dotazníků (viz. Přílohy 5 a 6).

Po stanovení konkrétní slovní zásoby a vytvoření příprav jsem začala hledat písně, které by se k danému tématu hodily. Výběr písní byl ovlivněn dotazníkem mezi pedagogy. Na základě jejich odpovědí jsem se totiž rozhodla zvolit písně z internetových zdrojů a ve formě videa a textu. Po volbě písně následovala její úprava pro výuku. Tato úprava se samozřejmě odvíjela vždy od potřeb dané písně a dané slovní zásoby. Zpravidla se však jednalo o zkrácení písně, úpravu videa, textu či zpěvu, popřípadě vložení textu do videa. Úprava videa spočívala ve vložení jiných obrázků či postav. K úpravě zpěvu došlo jen v písni pro 2. třídu. Zde jsem si melodii nazpívala sama (viz. Příloha 7).

Výzkum probíhal po dobu dvou týdnů na Základní škole Mrákov. Každá třída absolvovala dvě vyučovací hodiny. Ve třídě, kde byl experiment prováděn, jsem vždy pracovala jen s jednou skupinou. Druhá skupina byla v jiné třídě se svojí třídní paní učitelkou a měla hodiny matematiky a českého jazyka. Výuce přihlížela jen paní učitelka anglického jazyka. Na začátku experimentu jsem se žákům představila a seznámila je s tím, že budeme mít speciální výuku angličtiny, ve které se naučí spoustu nových slovíček. S žáky se mi pracovalo velmi dobře a vše probíhalo bez komplikací a potíží. Na závěr druhé vyučovací hodiny v konkrétní skupině proběhlo testování a u skupiny A poté ještě navíc dotazníkové šetření. Při testování seděl každý žák samostatně v lavici. Stanovili jsme si předem domluvená pravidla, na základě kterých žáci nevyrušovali, neopisovali a nenapovídali. V rámci vyplňování testu jsme postupovali všichni společně. Každou otázku či zadání jsem nahlas přečetla a vysvětlila. Žáci s vypracováním testu neměli sebemenší problém a časová dotace 15 minut jim bohatě stačila. Stejným způsobem jsme postupovali i u dotazníkového šetření.

Dále následovalo závěrečné shrnutí výuky, společná debata s žáky, potlesk a rozloučení. V návaznosti na výuku ve skupinách A a B v daném ročníku se uskutečnil rozhovor s přihlížející paní učitelkou anglického jazyka. Rozhovor byl veden v prostředí třídy, kde výuka probíhala.

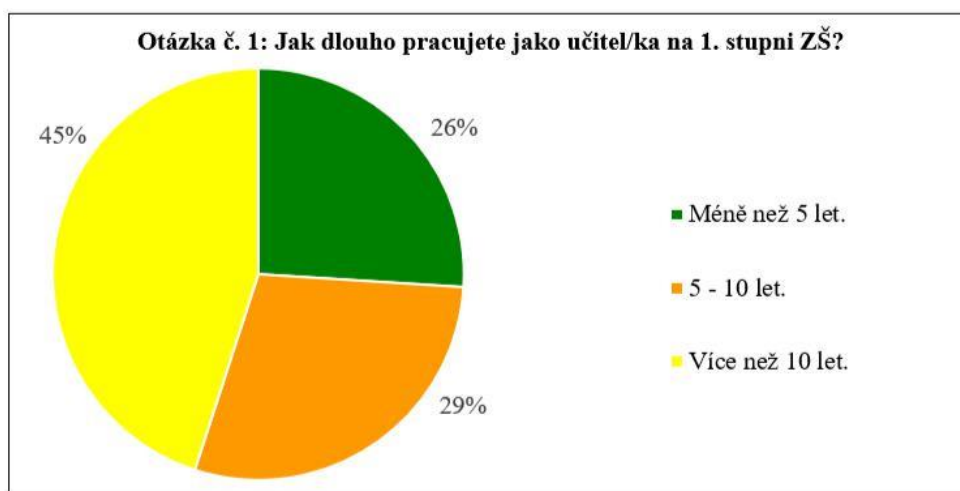
IV. VÝSLEDKY A KOMENTÁŘE VÝZKUMU

V této kapitole se věnuji vyhodnocení výzkumu, interpretaci dotazníkových otázek, shrnutí informací získaných z dotazníkového šetření, výsledkům experimentu mezi žáky prvního stupně, splnění cílů a celkovému shrnutí výsledků.

Výsledky dotazování

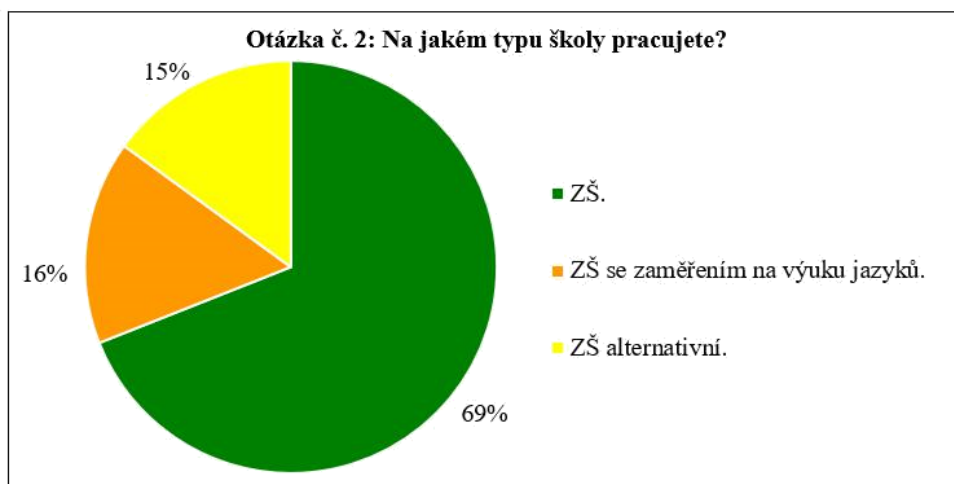
Výsledky dotazování učitelů

V této části se zabývám vyhodnocení odpovědí z dotazníkového šetření mezi učiteli anglického jazyka na 1. stupni ZŠ. Jednotlivé grafy ukazují procentuální odpovědi učitelů na dané otázky. Každý graf je zaměřen na konkrétní otázku.

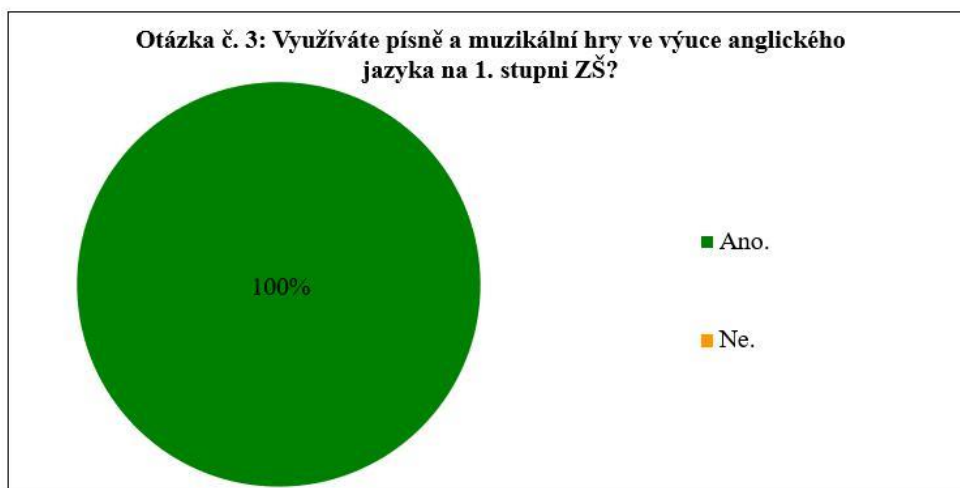
Obrázek 1. Graf zobrazující odpovědi učitelů na otázku č. 1.

V první otázce jsem se dotazovaných učitelů ptala na období jejich pedagogické praxe. Zajímalo mě, zda se výuce anglického jazyka věnují buď méně než 5 let, nebo 5–10 let, nebo více než 10 let, což také dále zohledňuji v jiných odpovědích. Tuto otázku jsem uvedla také z důvodu konkrétnější představy o respondentech. Z grafu je patrné, že nejvíce tazatelů patří do skupiny, která se pedagogické práci věnuje více než deset let. Přesněji se jedná o 45 % dotázaných. 29 % dotázaných učitelů spadá do skupiny 5–10 let a zbylých 26 % pak řadíme do skupiny pedagogů s nejkratší pedagogickou praxí, méně než 5 let.

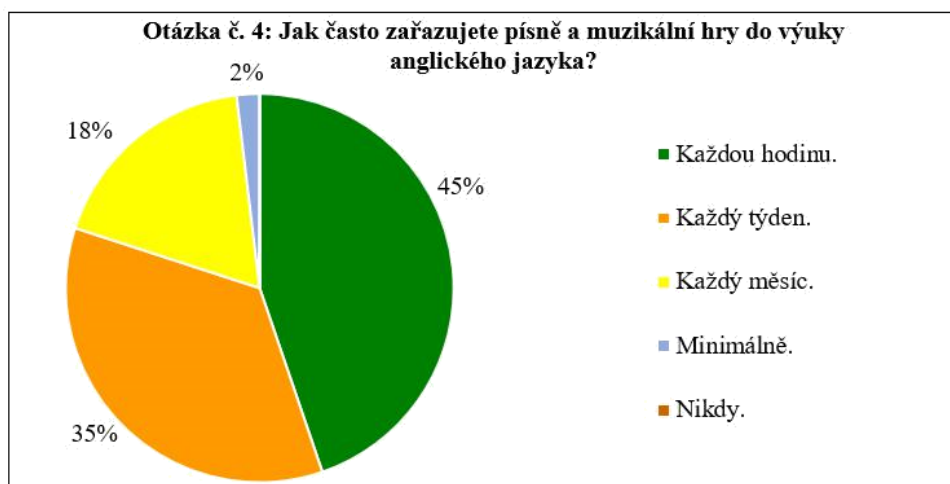
Obrázek 2. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 2.

Druhá otázka v dotazníku se věnovala typu škol, na kterých dotazovaní učitelé pracují. Velká část respondentů odpověděla, že vyučují anglický jazyk na tradiční základní škole (čímž byla myšlena škola bez jakéhokoli jazykového zaměření, specializace, či alternativního pojetí výuky). Jedná se o 69 % dotazovaných. Zúčastnění učitelé působící na základní škole se zaměřením na výuku jazyků (především angličtiny) tvoří 16 % z celkového počtu oslovených pedagogů. Přibližně stejný počet učitelů zastupuje i skupina základních škol alternativního typu, a to 15 %. I tuto otázku jsem položila kvůli konkrétnější představě pedagogické práce daných pedagogů a jejich zaměření. Nicméně se jí snažím zohlednit i v dalších otázkách výzkumného šetření.

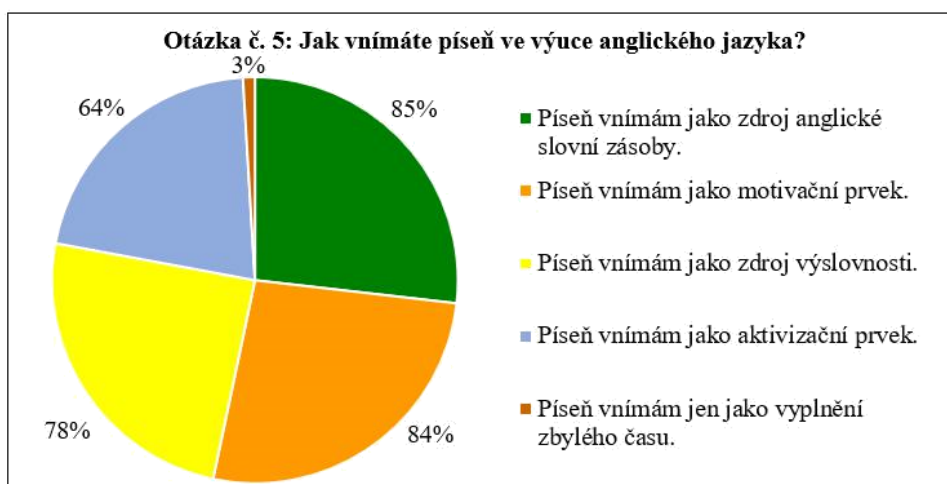
Obrázek 3. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 3

Základnímu faktu pro mé výzkumné šetření se věnuje otázka č. 3, která se ptá na to, zda učitelé využívají písně ve výuce anglického jazyka na 1. stupni ZŠ. Všichni dotazovaní čili plných 100 % zúčastněných odpovědělo, že ano.

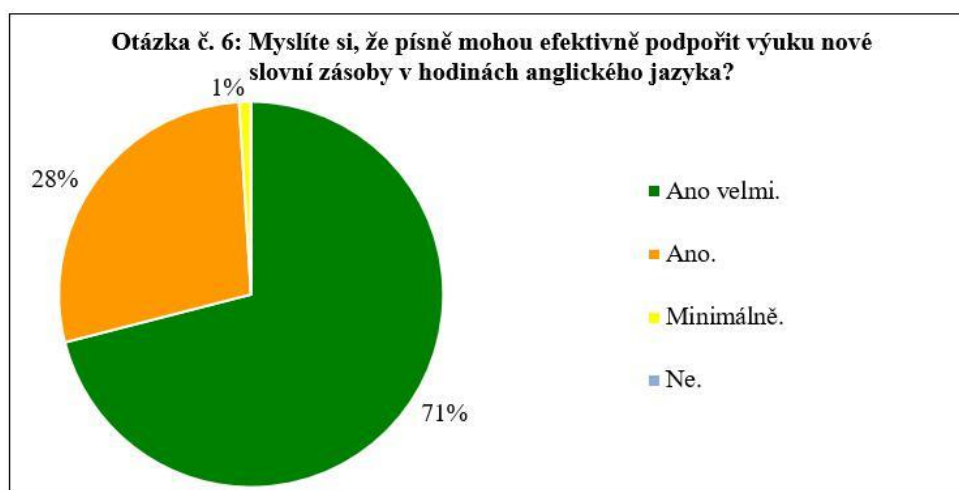
Obrázek 4. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 4.

Přirozeně navazující otázkou na otázku předešlou je, jak často dotazovaní pedagogové zařazují písně a muzikální hry do výuky anglického jazyka? Velmi mě potěšilo, že většina respondentů spadá do skupiny, která písně ve výuce anglického jazyka využívá takřka pravidelně čili každou hodinu či každý týden. K mému velkému překvapení získala největší počet odpovědí možnost první, což znamená, že 42 % pedagogů považuje píseň za běžnou součást výuky anglického jazyka, protože ji zařazují každou hodinu. Zajímavé je, že když využijeme porovnání otázek č. 2 a č. 4 zjistíme, že 14 z 15 učitelů působících na alternativních základních školách spadá právě do skupiny pedagogů, kteří zařazují písně a muzikální hry do výuky anglického jazyka každou hodinu. Velká část učitelů ze škol se zaměřením na výuku jazyků odpověděla podobně, jen 3 z dotázaných učitelů upřednostňují druhou možnost, a to zařazení písně do výuky každý týden, a jen 2 z dotázaných učitelů zařazují písně do výuky každý měsíc. Většina pedagogů z tradičních základních škol (zhruba 33 respondentů) se shoduje na odpovědi, že písně do výuky zařazují každý týden. Lze z toho usoudit, že využívání písní na školách s jazykovým zaměřením, či školách alternativních je přirozenější a běžnější než na školách klasických. Nicméně také lze konstatovat, že píseň je skutečně obvyklou součástí výuky anglického jazyka, což vyplývá z faktu, že ke skupině, která písně do výuky anglického jazyka zařazuje jen minimálně, patří pouhá 2 % dotázaných (z kategorie tradičních škol) a zároveň možnost, že by nikdy nezapojili píseň do výuky, nezvolil žádný z pedagogů.

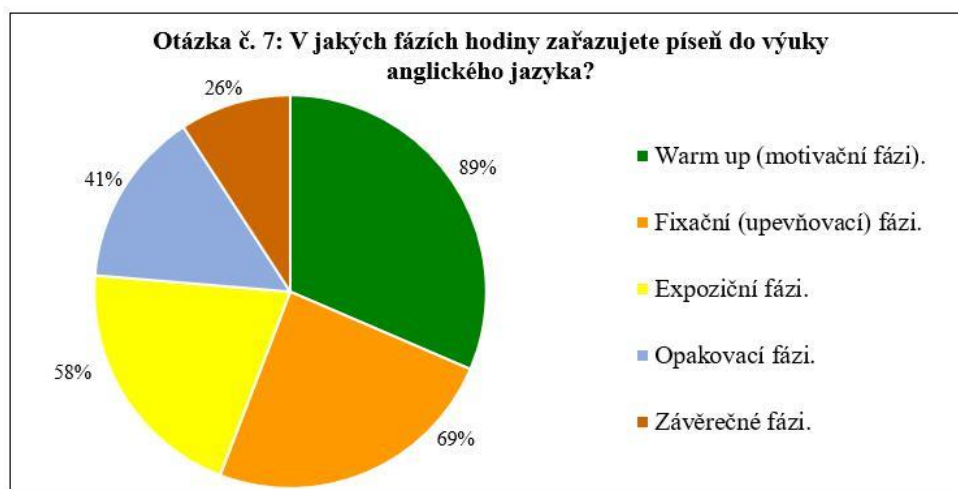
Obrázek 5. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 5.

Pátá otázka směřuje přímo ke konkrétním bodům, které pro učitele znamenají přínos písňe do výuky anglického jazyka a směřují ho k tomu, proč píseň ve výuce využít. V této části mohli respondenti opět zvolit i více odpovědí. Z uvedeného grafu vyplývá, že velká část dotazovaných učitelů nepovažuje, jak už to tradičně bývá, píseň jen za motivační a aktivizační prvek ve vyučování, ale myslí si, že píseň má pozitivní vliv na osvojování slovní zásoby ve výuce anglické jazyka. Píseň jako zdroj anglické zásoby totiž vnímá 85 % respondentů a píseň jako zdroj výslovnosti 78 % respondentů. Tento fakt opět potvrzuje, že velká část pedagogů vnímá píseň jako efektivní prvek, který může podpořit výuku anglické slovní zásoby. Píseň jako motivační prvek ve výuce anglického jazyka vnímá 78 % a píseň jako prvek, který aktivizuje žáky ve výuce anglického jazyka, vnímá 67 % dotázaných. Důležitým zjištěním je pro nás také fakt, že učitelé, kteří vnímají píseň jen jako článek pro vyplnění zbylého času spadají do 3 % kategorie. Zajímavé je, že tuto odpověď volili zpravidla učitelé klasických základních škol s více než desetiletou pedagogickou praxí.

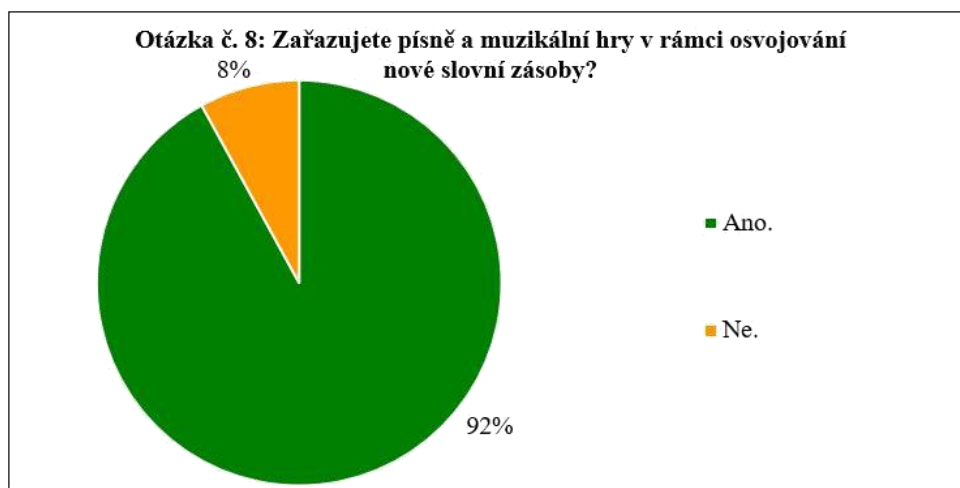
Obrázek 6. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 6.

Tento graf zobrazuje porovnání názoru učitelů na to, zda mohou písňe efektivně podpořit výuku nové slovní zásoby v hodinách anglického jazyka. Z dotazníkového šetření je patrné, že skoro 100 % respondentů si myslí, že písne je efektivním nástrojem, který může pomoci žákům při osvojování nových slov. 71 % dotázaných souhlasí s odpovědí „ano velmi“, 28 % dotázaných se připojilo k odpovědi „ano“. Jen jeden ze zúčastněných pedagogů zastává názor, že písne má jen minimální účinek na osvojování nové slovní zásoby. Jedná se o respondenta, který v pedagogické praxi působí méně než 5 let a učí na klasické základní škole. Pozitivním faktorem je, že žádný z dotázaných nevybral poslední možnost, a to že písne nemůže v žádném případě efektivně podpořit výuku nové slovní zásoby v hodinách anglického jazyka.

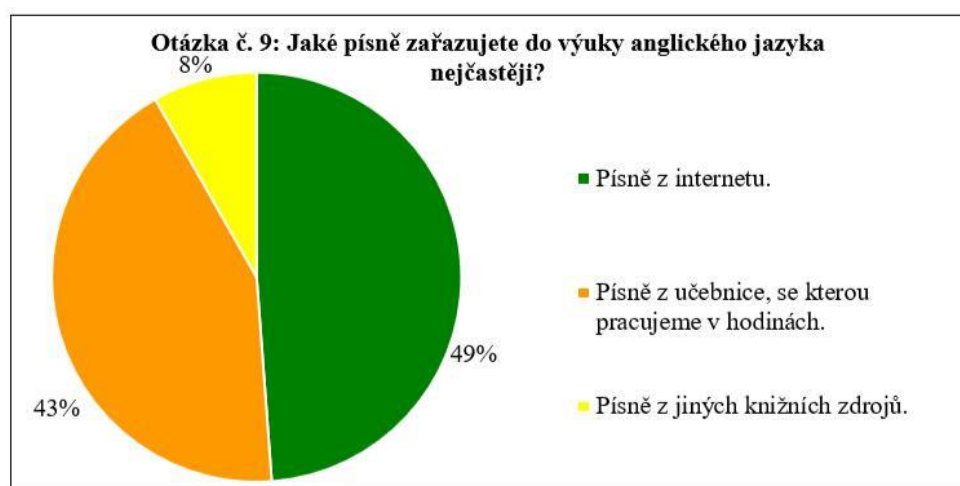
Obrázek 7. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 7.

Otázka č. 7 se věnovala jednotlivým fázím hodiny, ve kterých pedagogové zařazují písne do výuky anglického jazyka. V této části mohli respondenti zvolit i více odpovědí. Je totiž pravděpodobné, že písne není využívána striktně jen v jedné konkrétní fázi výuky, což se v dotazníkovém šetření potvrdilo. Z grafu je patrné, že největší počet dotázaných využívá písne především ve fázi motivační, zahřívací tzv. warm up. Jedná se o 89 % dotázaných, kteří písne využívají především ke zvýšení zájmu a motivace žáků na začátku hodiny, ale také k seznámení žáků s tématem. V rámci fixační fáze zařazuje písne do výuky 69 % učitelů, z čehož vyplývá, že učitelé písne často užívají k upevnění a fixaci nové slovní zásoby. Důležitým a velmi pozitivním poznatkem je pro nás třetí bod, kde nadpoloviční většina odpověděla, že využívá písne v části expoziční (výkladové) čili při prezentaci a osvojování nové slovní zásoby. Jedná se přesně o 58 % dotázaných. Dále je z grafu patrné, že písne v rámci opakovací fáze vyučování zařazuje 48 % pedagogů a nejmenší zastoupení má odpověď poslední – závěrečná fáze, a to zhruba 26 % z celkového počtu dotázaných. Což je opět poznatek, který potvrzuje, že písne už není tak často zařazována jen jako zajímavý prvek v závěru vyučování.

Obrázek 8. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 8.

Na předchozí otázku plyně navazuje otázka č. 8, která se ptá už konkrétně na to, zda učitelé zařazují písňe a muzikální hry v rámci osvojování nové slovní zásoby. Velmi pozitivním zjištěním je, že 92 % respondentů skutečně zařazuje písňe při výuce nové slovní zásoby a jen zbylých 8 % ne. Zajímavé je, že nadpoloviční většina negativních odpovědi byla tvořena pedagogiky z klasických základních škol. Naopak 15 z 15 učitelů v oblasti alternativní výuky odpovědělo kladně – ano. Je tedy evidentní, že písňe k osvojování nové slovní zásoby v rámci výuky anglického jazyka jsou přirozenějším a tradičnějším prvkem na alternativních typech škol.

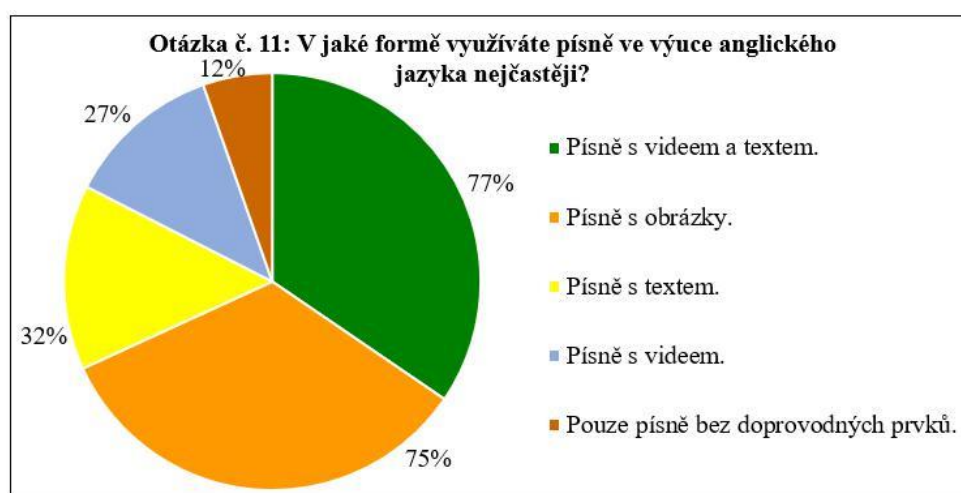

Obrázek 9. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 9.

Devátá otázka se věnovala obecným typům zdrojů, ze kterých učitelé čerpají písňe pro výuku anglického jazyka. V této části bylo opět možné vybrat i více odpovědí. K této otázce byla pak ještě připojena doplňková otázka č. 10, která se ptala na hlavní konkrétní zdroj, jenž daný pedagog využívá. Z dotazníkového šetření vyplývá, že největší procento dotázaných, a to

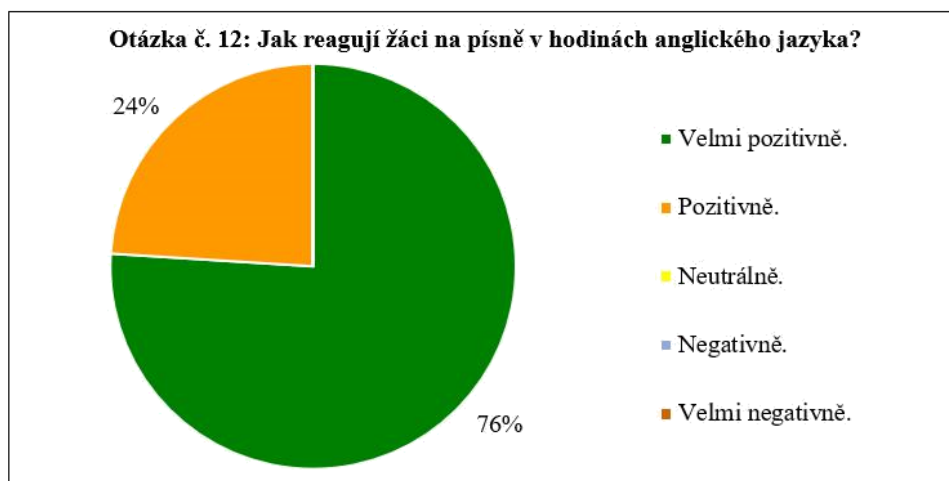
83 %, využívá písně z internetových zdrojů. V rámci dotazu na konkrétní zdroj, který učitelé využívají, byly nejčastěji uváděny stránky – Super simple songs, The singing walrus, British Council (Learn English Kids), Dream English Kids, Waldorfschoolsongs. Odpověď „Písně z učebnice, se kterou pracujeme v hodinách“ volilo 73 % respondentů. Z nadpoloviční většiny se jednalo o učitele působící na tradičních základních školách, což vypovídá i o konkrétních učebnicích, které byly uváděny, např. Happy street, Happy house, Chit chat, Start with Click, Our world, Explore together. Poslední možnost, a to písně z jiných knižních zdrojů volilo jen 14 % dotázaných. Zpravidla se jednalo o učitele na alternativních školách, kteří působí v pedagogické praxi méně než 10 let. V této kategorii byly uváděny zdroje jako Young learners a Super songs for kids.

Obrázek 10. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 11.

Tato otázka se věnovala formám písní, které učitelé využívají při výuce nejčastěji. Opět zde bylo možné vybrat i více možností. Největší procentuální zastoupení získala odpověď „Písně s videem a textem“, a to 77 %. V rámci zdůvodnění byla nejčastěji uváděna odpověď, že se jedná o možnost vizuální, zajímavé a poutavé formy, která podporuje porozumění a zároveň se opírá o text čili grafickou podobu slova. Velmi podobně skončila také forma písní s obrázky 75 %. Učitelé tedy ve výuce nejčastěji využívají písně, které mají podporu nějakého vizuálního statického či pohyblivého obrazu, který (jak oni sami uvádějí) umocňuje porozumění a osvojení nové slovní zásoby. Písně pouze s textem využívá ve výuce překvapivě pouze 32 % respondentů, kteří tuto formu preferují kvůli psané formě slovní zásoby. Žáci tak nejen slyší nové slovo, ale také vidí jejich grafický tvar. Písně jen s videem pak využívá ve výuce 27 % dotázaných. Písně bez jakýchkoli doprovodných prvků zařazuje do výuky jen minimum pedagogů, přesněji 12 % z celkového počtu dotázaných. Jednalo se především o pedagogy klasických základních škol, kteří uvedli, že tuto formu využívají jen k vyplnění času, či k

motivaci žáků k další práci. Tuto odpověď volili ale také učitelé alternativních základních škol, kteří píseň obohacují o rytmické a pohybové prvky.

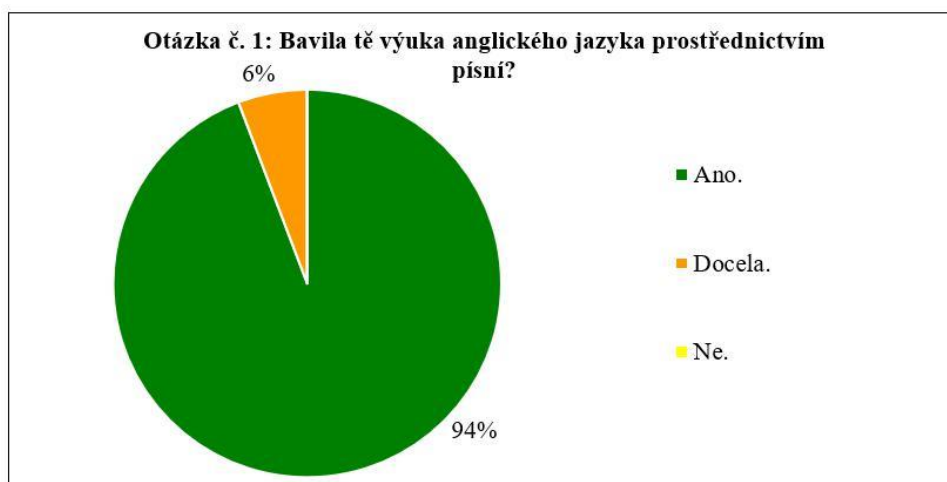

Obrázek 11. Graf zobrazující odpovědi pedagogů na otázku č. 12.

Poslední otázka výzkumného šetření potvrdila tvrzení, která uvádím v teoretické části práce. Děti reagují na písně a muzikální hry ve výuce anglického jazyka skutečně kladně. Odpověď „Velmi pozitivně“ zvolilo 76 % pedagogů a možnost „Pozitivně“ vybralo 24 % pedagogů. Žádná jiná odpověď účastníky dotazníku vybrána nebyla, což je velmi pozitivním poznatek pro následující výzkumné šetření mezi samotnými žáky.

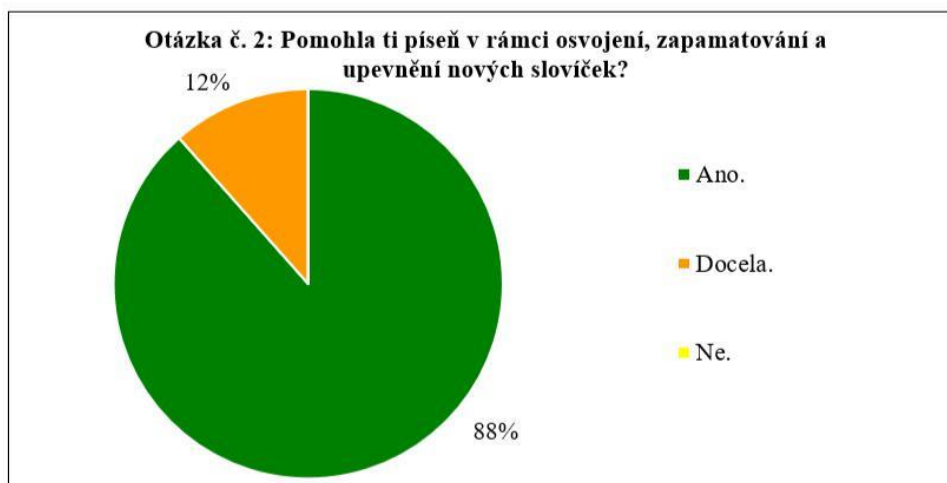
Výsledky dotazování žáků

V této kapitole se věnuji výsledkům z dotazníkového šetření mezi žáky na 1. stupni ŽŠ. Jedná se o žáky, kteří absolvovali výuku anglické slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her.

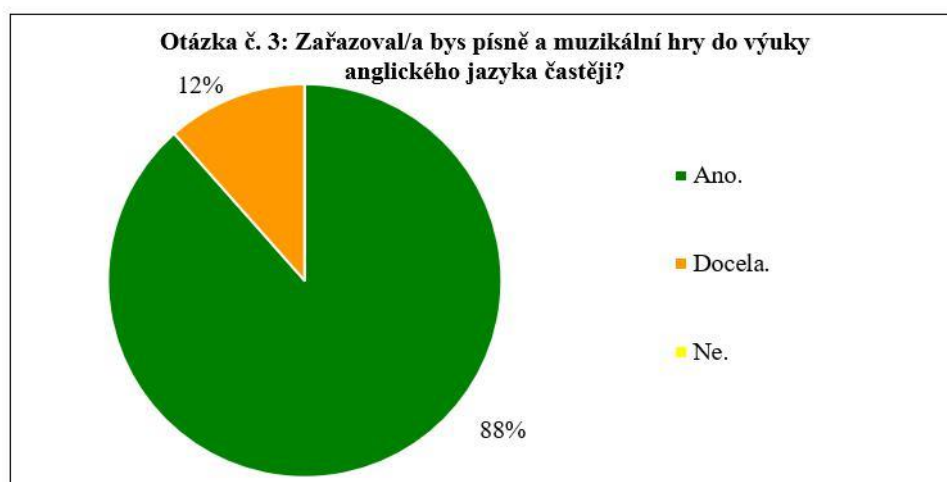
Obrázek 12. Graf zobrazující odpovědi žáků v dotazníku na otázku č. 1.

Tento graf znázorňuje velmi pozitivní výsledek pro naše dotazníkové šetření. 94 % dotazovaných žáků bylo spokojeno s výukou anglické slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her. Výuka je zaujala a bavila. Jen 6 % žáků (3 z 52 dotázaných) zvolili možnost druhou, že je výuka bavila „docela“. Jednalo se především o chlapce ze 4. a 5. třídy. Z grafu je však evidentní, že žádný z žáků nevedl, že by ho výuka vůbec nezaujala a nebavila. Žáci tedy přijali písně v rámci výuky anglického jazyka celkově kladně.

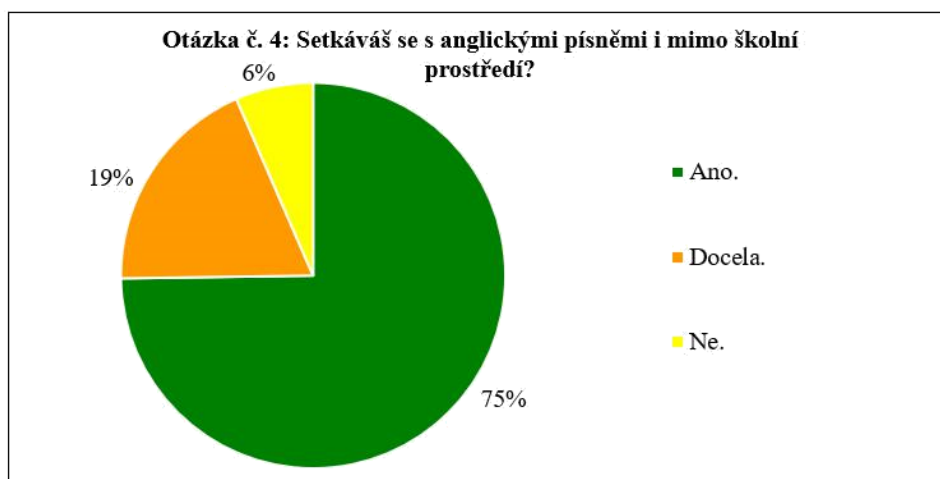
Obrázek 13. Graf zobrazující odpovědi žáků v dotazníku na otázku č. 2.

Druhá otázka se věnovala vlastně ústřednímu tématu této diplomové práce. Zajímalo mě, zda píseň žákům pomohla při osvojení, zapamatování a upevnění nové slovní zásoby čili jestli píseň efektivně podpořila výuku nových slovíček v hodině anglického jazyka. Celých 88 % zvolilo odpověď „ano“. 46 z 52 žáků je tedy přesvědčeno o tom, že píseň zařazená do výuky angličtiny podpořila osvojení nové slovní zásoby. Do kategorie „docela“ čili do průměru našeho výběru se zařadilo 12 % dotazovaných žáků. Jedná se především o chlapce ze 4. a 5. třídy. Velmi přínosným poznatkem pro naše šetření je fakt, že žádný žák neměl pocit, že by mu píseň nebyla v rámci osvojování nových slovíček vůbec prospěšná. Z toho výsledku tedy vyplývá, že samotní žáci si uvědomují přínos písně ve výuce anglické slovní zásoby.

Obrázek 14. Graf zobrazující odpovědi žáků v dotazníku na otázku č. 3.

I ve třetí otázce, která se zaměřila na to, zda by žáci zařazovali písně a muzikální hry do výuky anglického jazyka častěji, odpovídali respondenti vesměs pozitivně. 88 % respondentů (čili 46 z 52 žáků) potvrdilo, že by uvítali v hodinách anglického jazyka písně a muzikální hry pravidelně. Žádný žák pak nezvolil odpověď „ne“, která by častější zařazení písní do výuky anglického jazyka vylučovala. Z výsledků tohoto grafu je tedy zřejmé, že časté zařazování písní a muzikálních her do výuky anglického jazyka žáci jednoznačně uvítají.

Obrázek 15. Graf zobrazující odpovědi žáků v dotazníku na otázku č. 4.

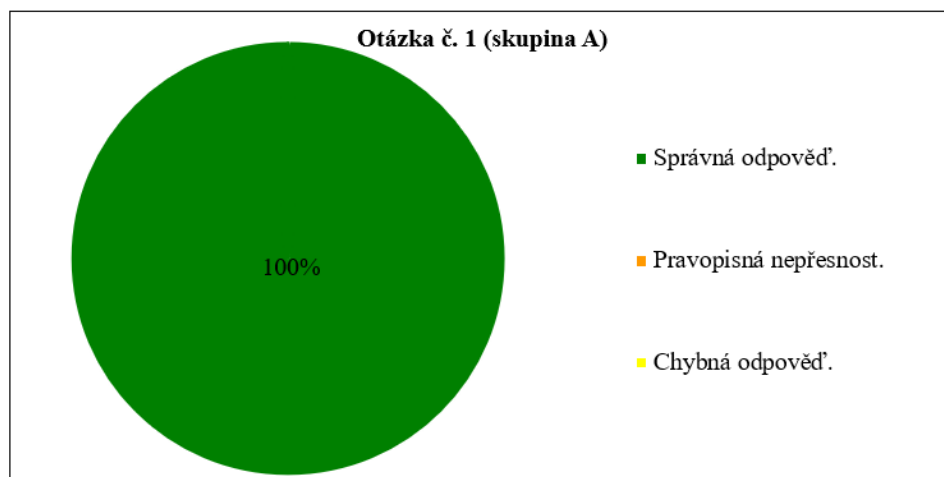
Poslední otázka v dotazníku se věnovala tomu, zda se žáci setkávají s anglickými písněmi i mimo školní prostředí. Nadpoloviční většina (75 % žáků) potvrdila, že se skutečně s těmito písněmi setkává i v jiném než školním prostředí. Na základě společné diskuze pak mladší žáci (1. – 3. ročník) uváděli, že se především jedná o písně z rádia při cestě autem či v obchodě, kde s rodiči nakupují, ale také o anglické dětské písně, které jim rodiče pouští z mobilního telefonu. Starší žáci (4. – 5. ročník) pak zmínili i poslech jejich oblíbených anglických písní na Youtube a Spotify. Jen 6 % dotázaných uvedlo, že se s anglickými písněmi v běžném mimoškolním životě prakticky nesetkávají. Jednalo se zejména o žáky v 1. a 2. třídě.

Z dotazníkového šetření mezi žáky je tedy evidentní, že se žáci s anglickými písněmi setkávají i mimo školní prostředí a vnímají metodu písní a muzikálních her ve výuce anglické slovní zásoby pozitivně a pravidelně by ji zařazovali do hodin angličtiny. Žáci si dokonce sami uvědomují, že jim píseň pomohla při osvojení a upevnění nové slovní zásoby.

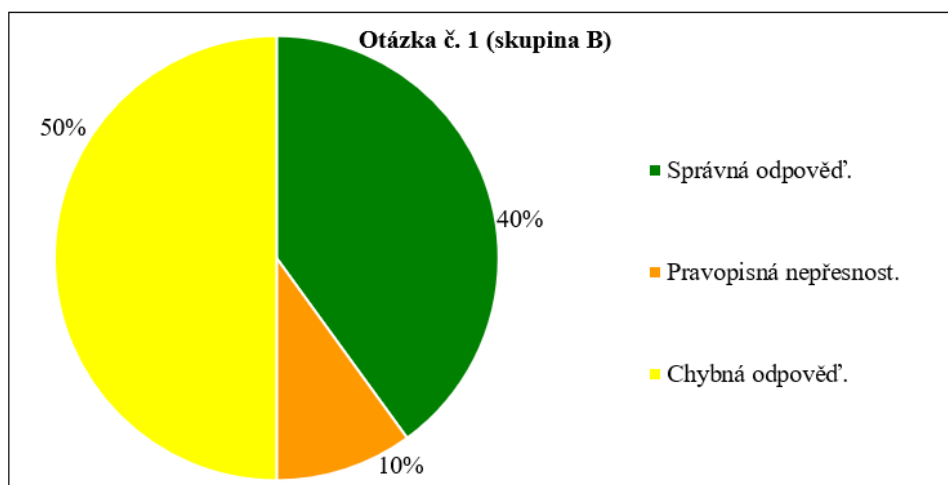
Výsledky testování žáků

V této části se věnuji výsledkům testování žáků a jejich následnému porovnání. Vždy uvedu dva grafy (jeden patřící skupině A, druhý patřící skupině B), na jejichž základě vysvětlím a porovnáám výsledky, které zobrazují.

Výsledky testování v 1. třídě.

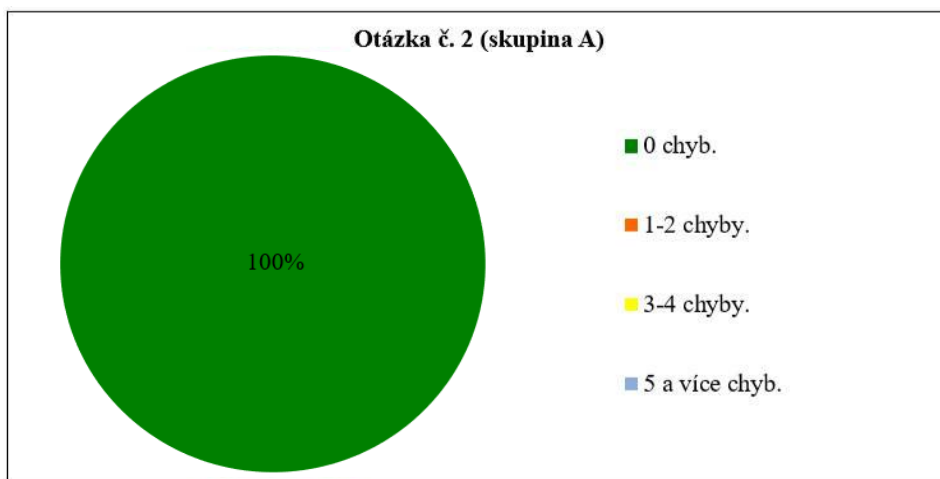
Obrázek 16. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 1.

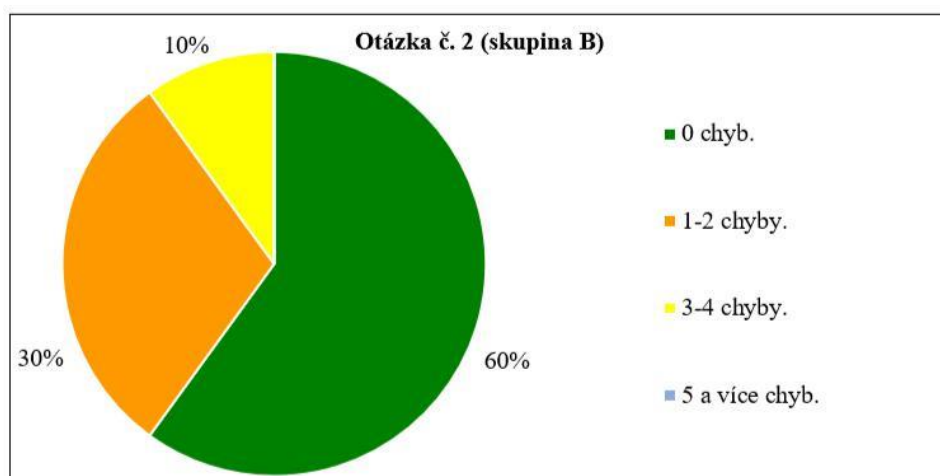
Obrázek 17. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 1.

První otázka v testu se týkala schopnosti žáků odpovědět na položenou otázku. Jednalo se o otázku „How many fingers are on one hand?“. Po položení této otázky žáci měli správné slovo zapsat do uvedené odpovědi. V tomto případě se jednalo o slovo „five“. Šlo tedy o zkoumání správné znalosti slova, jeho významu a také pravopisu (přesněji spelling). Odpovědi v rámci výzkumného šetření jsem rozdělila do tří skupin – správná odpověď (zcela bezchybně zodpovězení otázky), pravopisná nepřesnost (záměna jednoho písmene v jinak správně uvedeném slově), chybná odpověď (špatný výběr slova). Z uvedených grafů je patrné, že žáci,

jejichž výuka nové slovní zásoby, byla podpořena písněmi a muzikálními hrami, byli úspěšnější. Celých 100 % dotázaných (čili 11 z 11 žáků) odpovědělo správně. Ve skupině B už se objevily nepřesnosti. 1 žák z 10 zaměnil písmeno v daném slově, 5 žáků pak vybralo zcela špatné číslo (nejčastěji se jednalo o slovíčko „three“), které tedy učitel neuváděl. 40 % žáků (čili 4 z 10 dotázaných) odpovědělo správně.

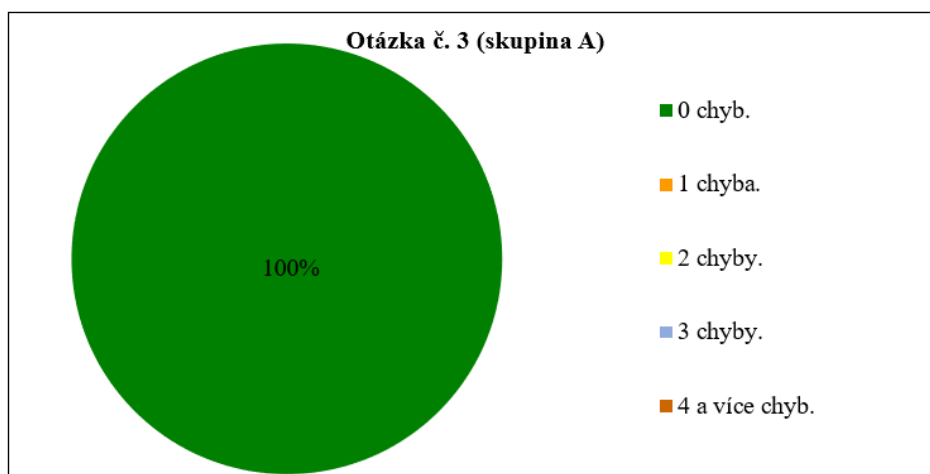
Obrázek 18. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 2.

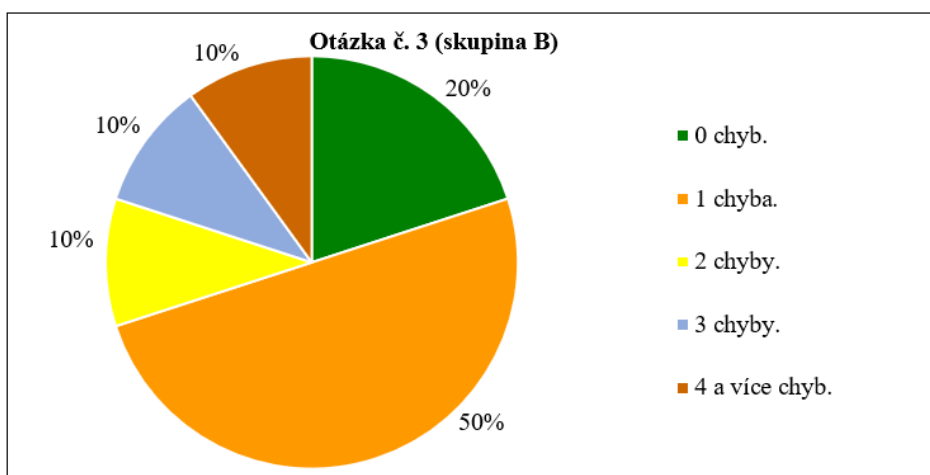
Obrázek 19. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 2.

Druhá otázka v testu se věnovala schopnosti žáků přiřadit slovo ke správnému významu. Žáci měli za úkol přiřadit dané slovo ke správnému číslu. Když porovnáme grafy je zřejmé, že žáci, kteří pracovali v hodině s písní byli zcela bezchybně schopni přiřadit slovo ke správnému významu. Celých 100 % dotazovaných bylo úspěšných. Ve skupině B se už setkáváme s určitými rozdíly. Nadpoloviční většina žáků zodpověděla toto cvičení správně. Jak můžeme vidět v grafu, jedná se o 60 % dotázaných. 1–2 chyb se dopustilo 30 % žáků, 3–4 chyb pak 10 % žáků. Žáci nejčastěji zaměňovali slova „four“ a „five“, nebo „one“ a „two“. Jak ve skupině

A, tak ve skupině B neměl nikdo více chyb než 5. Z grafu je evidentní, že výsledky skupiny A jsou perfektní.

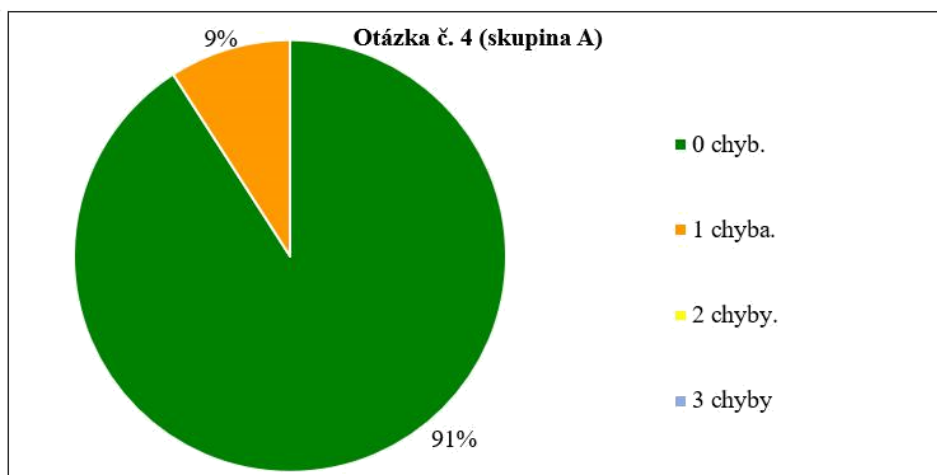
Obrázek 20. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 3.

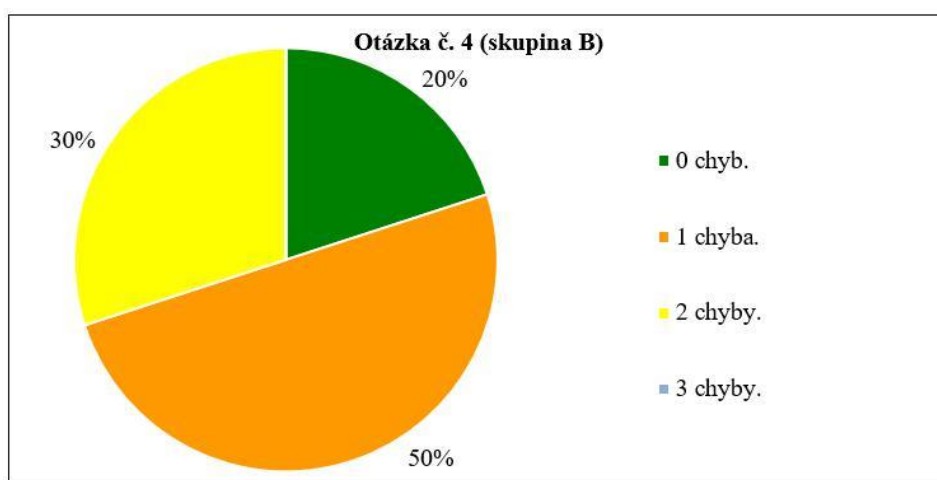
Obrázek 21. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 3.

Otázka č. 3 se zaměřila na sluchovou analýzu. Tento úkol se skládal z pěti bodů. V každém bodu byly tři obrázky čísel, které jsme v hodině probrali. Učitel vyslovil slovo a na základě toho, žáci měli vybrat jednu možnost ze tří. Z grafů opět vyplývá, že úspěšnější v rámci celku byla skupina A. Celých 100 % dotázaných žáků dokázalo na základě slyšené výslovnosti vybrat to konkrétní číslo (slovo). U skupiny B se opět setkáváme se značnými rozdíly. Žáci, kteří byli zcela bezchybní představují jen 20 %. Žáci s jednou chybou spadají do kategorie 50 % (čili 5 z 10 žáků). Žákům se dvěma, třemi a čtyřmi chybami pak shodně patří do kategorie 10 %. Žáci nejčastěji chybovali u slovíček „one“, „four“ a „five“. Z této výzkumné otázky vyplývá důležité zjištění, a to že výuka slovní zásoby prostřednictvím písni může značně přispět k sluchovému osvojení a zapamatování slov.

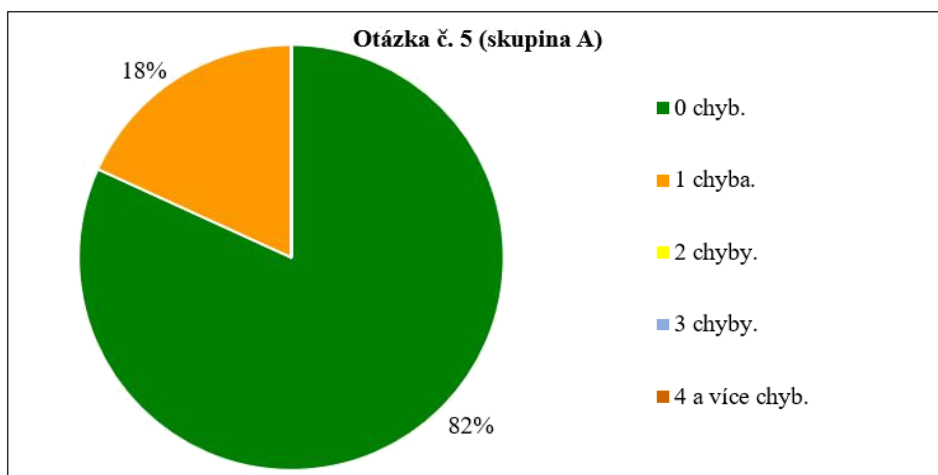

Obrázek 22. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 4.

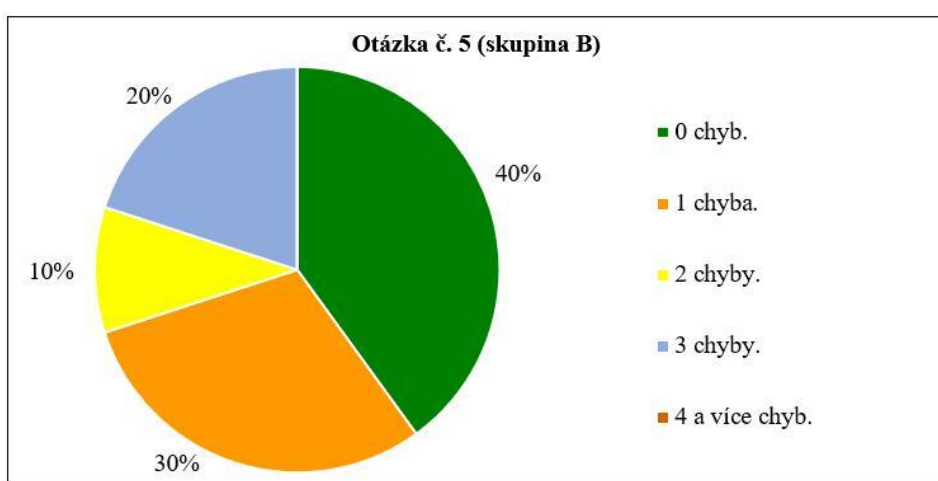

Obrázek 23. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 4.

Otázka č. 4 se zabývala správnou výslovností osvojených slov. Učitel ukázal žákům číslo a oni ho museli správně vyslovit. V tomto úkolu každý dostal tři slovíčka čili mohl obdržet až tři body. Ve skupině A zvládlo správně vyslovit dané slovo 91 % dotázaných (tedy 10 z 11 žáků). Jen jeden žák vyslovil správně dvě ze tří slov. Podstatně horší výsledek můžeme vidět v grafu, který je zaměřen na skupinu B. Všechna tři slova zde totiž vyslovilo pouze 20 % dotázaných (čili pouze 2 z 11 žáků). Jednu chybu pak udělalo 50 % žáků (čili skoro polovina žáků) a 30 % studentů vyslovilo správně jen jedno ze tří slov. Každý žák však vyslovil správně alespoň jedno z požadovaných slovíček. Nestalo se, aby někdo udělal tři chyby. Když porovnáme hodnoty těchto dvou grafů, opět nedospějeme k jinému závěru než k tomu, že žákům, kteří se učili novou slovní zásobu prostřednictvím písni se dařilo značně lépe. Lze tedy konstatovat, že písňe a muzikální hry mohou podpořit správnou výslovnost slovní zásoby.

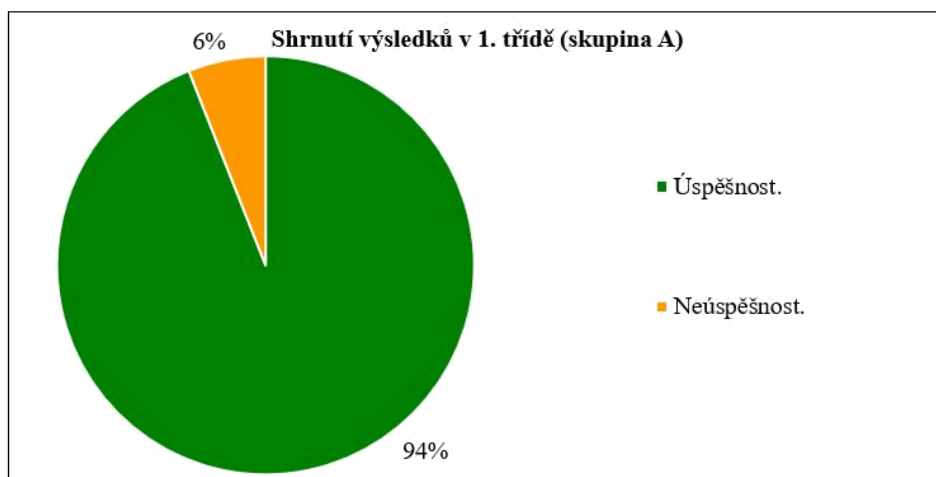

Obrázek 24. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 5

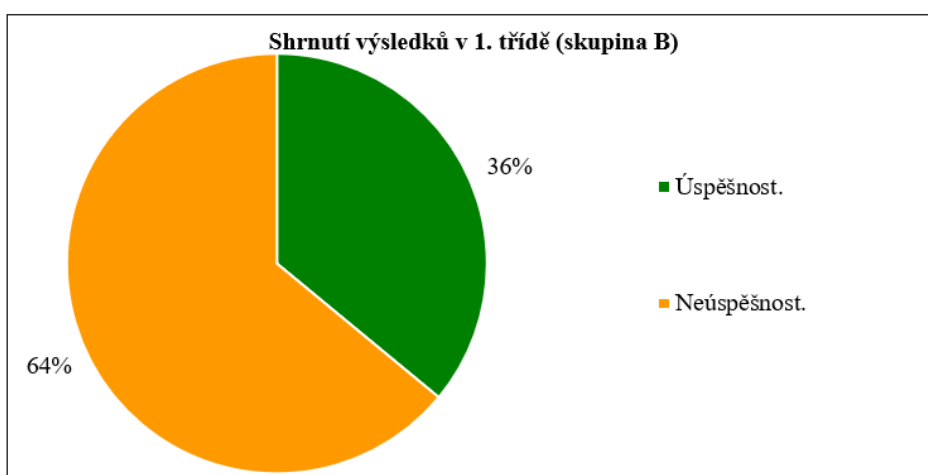

Obrázek 25. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 5.

V poslední otázce jsme se věnovali pravopisu dané slovní zásoby. Žáci měli za úkol z daných písmen sestavit správný tvar slova, které učitel vysloví. Skupina A byla z 82 % zcela úspěšná, jen dva žáci udělali chybu, a to ve druhém slově „two“, kde zaměnili samohlásky „o“ a „e“ anebo zaměnili pořadí samohlásky „o“ se souhláskou „w“. V druhé skupině bylo bezchybných jen 40 % žáků. Největší potíže žákům činily slova „two“ a „five“. Jednu chybu udělali 3 z 10 žáků, 2 chyby udělal 1 žák z 10. 20 % procent dotázaných žáků se zmýlilo u tří slov. 4 a více chyb neudělal žádný z žáků. I v této části byla úspěšnější skupina, která si osvojovala novou slovní zásobu prostřednictvím písní a muzikálních her.

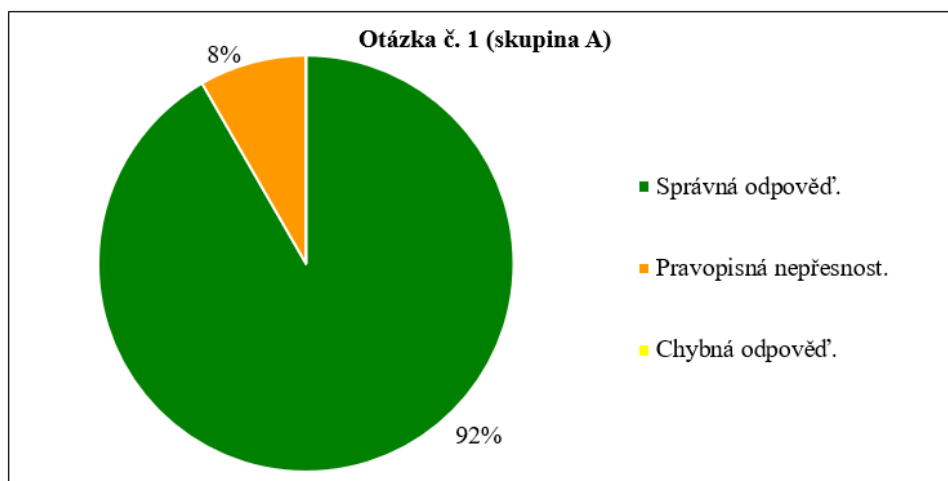
Obrázek 26. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny A.

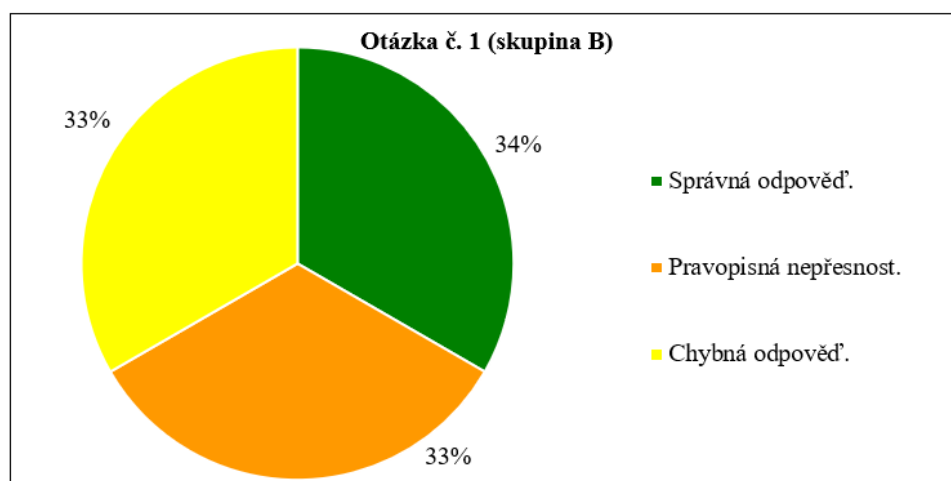
Obrázek 27. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny B.

Z uvedených grafů je patrné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her byli o celých 58 % úspěšnější než žáci s tradičním typem výuky. Skupina A byla v testování úspěšná u 94 % otázek, jen 6 % otázek bylo zodpovězeno chybně. Jednalo se především o otázky zaměřené na pravopis (správné pořadí písmen ve slově). Naopak skupina B byla úspěšná jen z 36 %. Celých 64 % otázek bylo zodpovězeno chybně. V tomto případě se jednalo především o otázky týkající se výslovnosti a sluchové analýzy slova.

Výsledky testování ve 2. třídě.

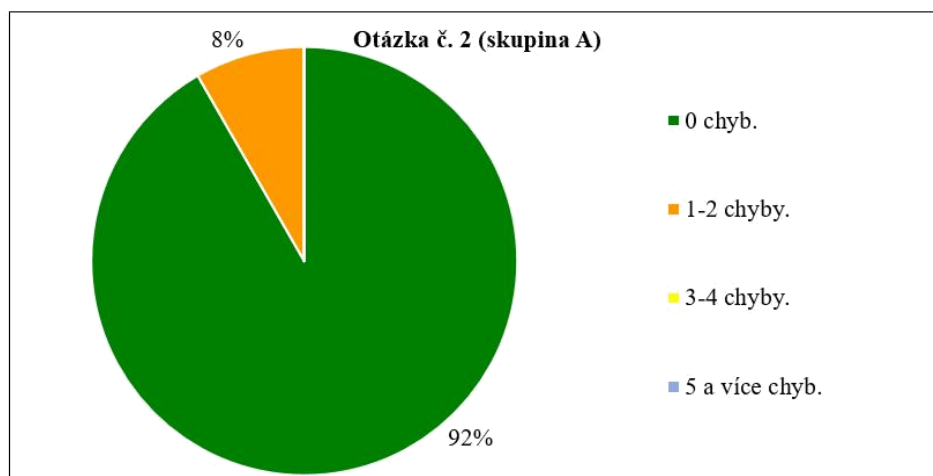
Obrázek 28. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 1.

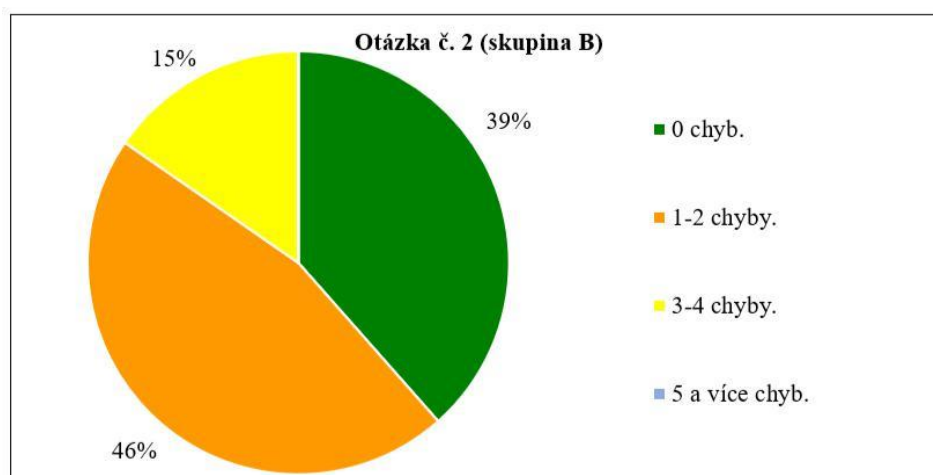
Obrázek 29. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 1

První otázka v testu byla zaměřena na schopnost žáků odpovědět na položenou otázku. Jednalo se o otázku „What is your favourite colour?“. Po položení této otázky učitel ukázal obrázek barvy a na základě toho žáci měli správné slovo zapsat do uvedené odpovědi. Jednalo se o slovo „blue“. Šlo tedy o zkoumání správné znalosti slova, jeho významu a také pravopis. Odpovědi v rámci výzkumného šetření jsem rozdělila do tří skupin – správná odpověď (zcela bezchybné zodpovězení otázky), pravopisná nepřesnost (záměna jednoho písmene v jinak správně uvedeném slově), chybná odpověď (špatný výběr slova). Z uvedených grafů je patrné, že žáci, jejichž výuka nové slovní zásoby, byla podpořena písněmi a muzikálními hrami, byli úspěšnější. Celých 92 % dotázaných (čili 11 z 12 žáků) odpovědělo správně. Jen jeden žák se v odpovědi dopustil pravopisné chyby, a to, když do slova „blue“ připsal ještě jednu samohlásku „e“. Ve skupině B už se objevily nepřesnosti. 4 žáci z 12 přidali navíc písmeno v daném slově,

opět se jednalo o samohlásku „e“. Další 4 žáci pak vybrali zcela špatnou barvu (nejčastěji se jednalo o slovíčko „red“), které tedy učitel neuváděl. 34 % žáků odpovědělo správně. Žáci, kteří si osvojovali nová slova pomocí písni a muzikálních her zde byli jednoznačně úspěšnější.

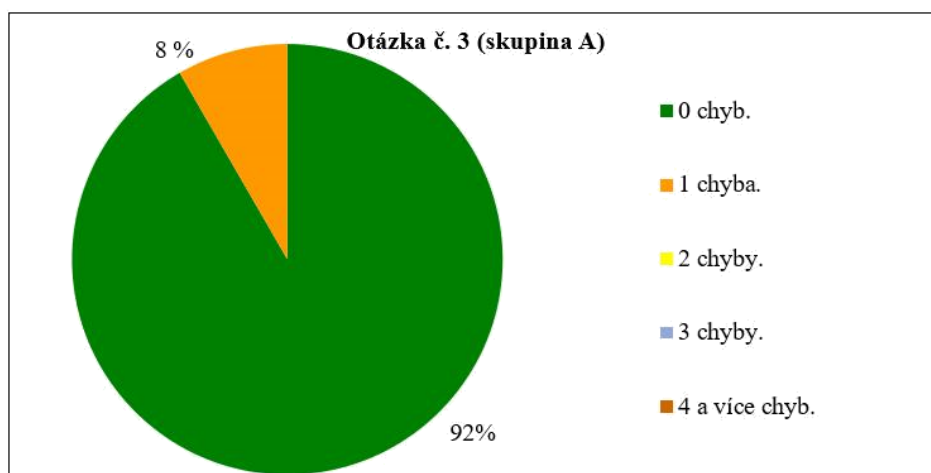

Obrázek 30. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 2.

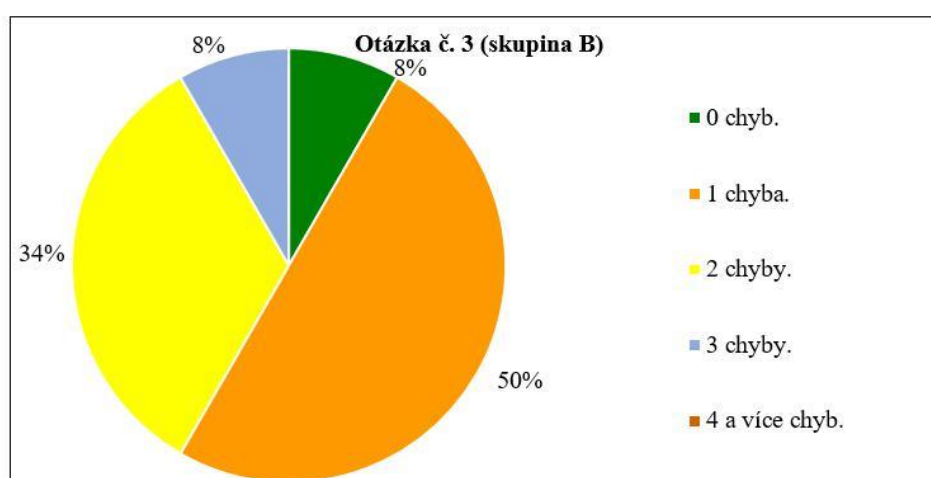

Obrázek 31. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 2.

Otázka č. 2 se týkala schopnosti žáků přiřadit slovo ke správnému významu. Žáci měli za úkol přiřadit dané slovo ke správné barvě. Když porovnáme grafy je zřejmé, že žáci, kteří pracovali v hodině s písni byli zcela bezchybně schopni přiřadit slovo ke správnému významu. Celých 92 % dotazovaných bylo úspěšných. Jeden žák se dopustil záměny slov „red“ a „green“. Ve skupině B se však už setkáváme se značnými rozdíly, protože jen 5 žáků odpovědělo zcela správně. Jak můžeme vidět v grafu, jedná se o 39 % dotázaných. 1–2 chyb se dopustilo 46 % žáků, 3–4 chyb pak 15 % žáků. Žáci nejčastěji zaměňovali slova „yellow“ a „purple“. Jak ve skupině A, tak ve skupině B nikdo více chyb než 5 neudělal. Z výsledků této otázky je tedy jasné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her, si naprosto opravdu dobře osvojili význam nových slov.

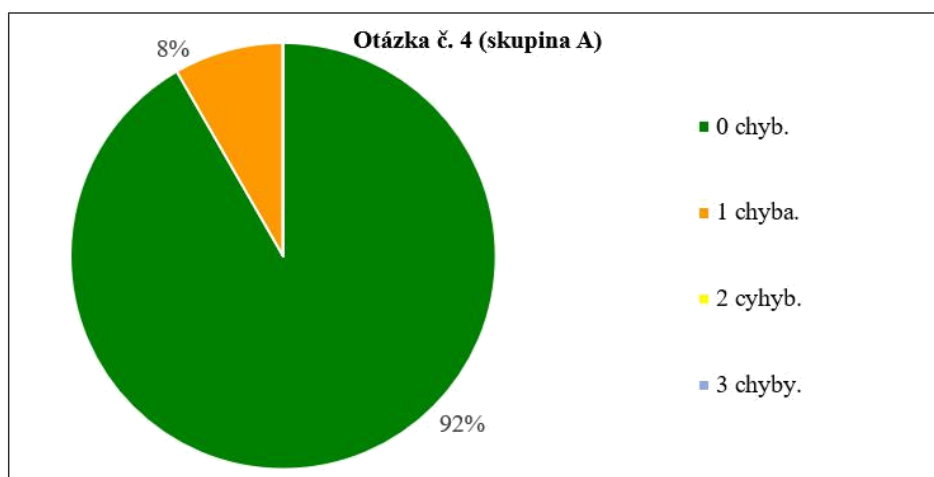

Obrázek 32. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 3.

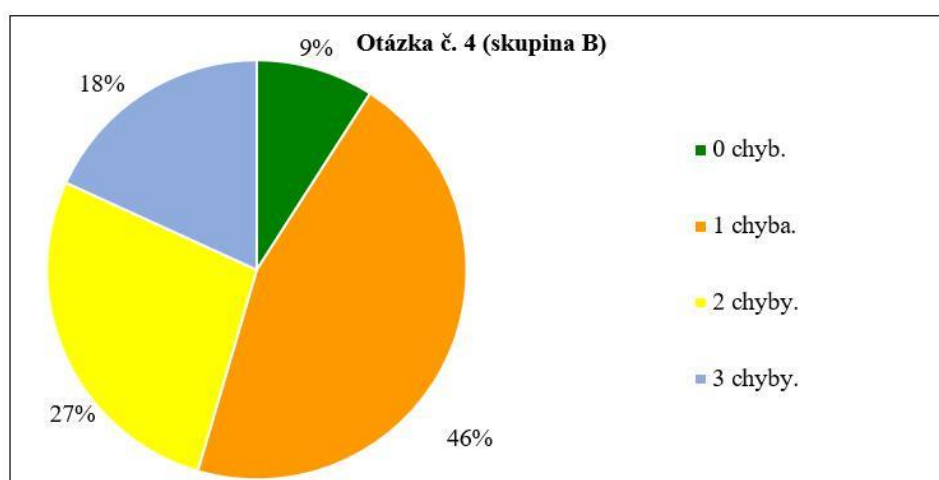

Obrázek 33. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 3.

Otázka č. 3 byla zaměřena na sluchovou analýzu. Tento úkol se skládal ze šesti bodů. V každém bodu byly tři obrázky barev, které jsme v hodině probrali. Učitel vyslovil slovo a na základě toho, žáci měli vybrat jednu možnost ze tří. Z grafů opět vyplývá, že úspěšnější v rámci celku byla skupina A. 92 % dotázaných žáků dokázalo na základě slyšené výslovnosti vybrat konkrétní barvu. Jen jeden žák se dopustil jedné chyby. U skupiny B se opět setkáváme se značnými rozdíly. Žáci, kteří byli zcela bezchybní představují jen 8 %. Žáci s jednou chybou pak patří do největší kategorie 50 % dotázaných. Dvou chyb se dopustilo 34 % žáků a tří chyb pak jen 8 % žáků. Více než 4 chyby neudělal žádný žák. Žáci nejčastěji chybovali u slovíček „purple“ a „yellow“. Z této výzkumné otázky vyplývá důležité zjištění, a to že výuka slovní zásoby prostřednictvím písni může značně přispět k sluchovému osvojení a zapamatování slov.

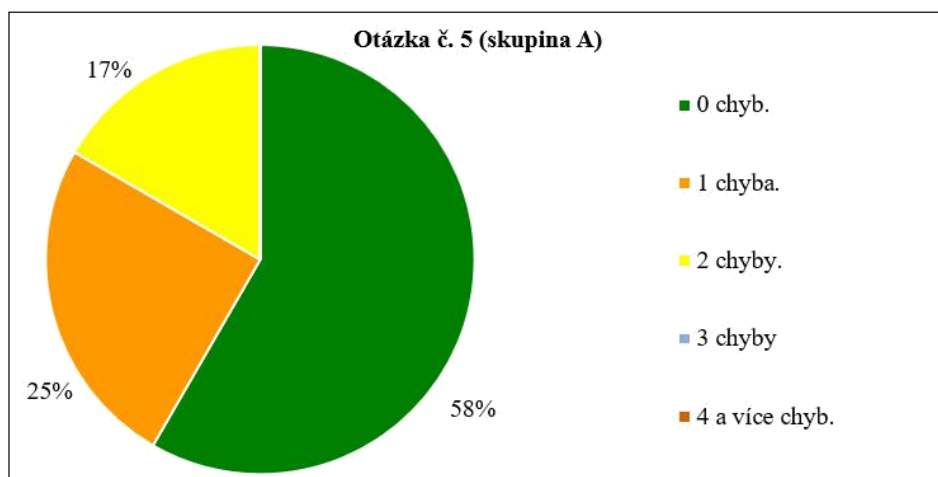

Obrázek 34. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 4.

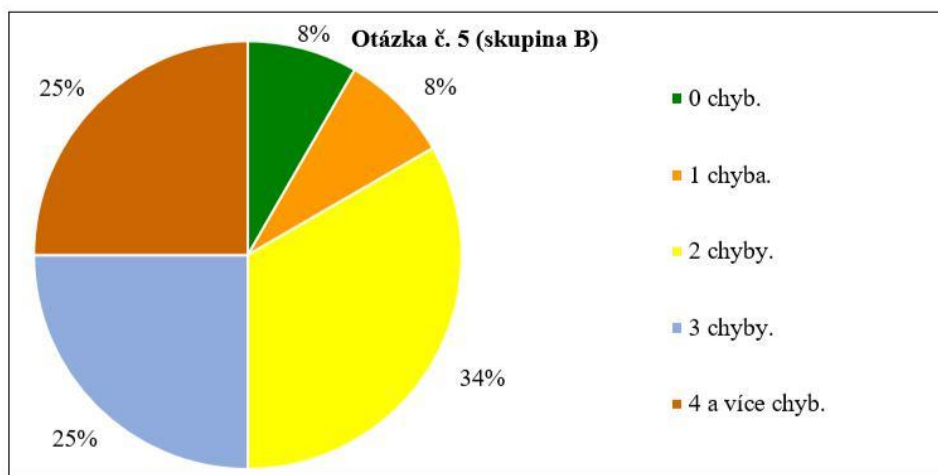

Obrázek 35. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 4.

Otázka č. 4 se zabývá správnou výslovností osvojených slov. Učitel ukázal žákům obrázek a oni ho museli správně vyslovit. V tomto úkolu každý dostal tři slovíčka čili mohl obdržet až tři body. Ve skupině A zvládlo správně vyslovit dané slovo 92 % dotázaných (tedy 11 z 12 žáků). Jen jeden žák vyslovil správně dvě ze tří slov. Podstatně horší výsledek můžeme vidět v grafu zaměřeném na skupinu B. Všechna tři slova zde totiž vyslovilo pouze 9 % dotázaných (čili pouze 1 z 12 žáků). Jednu chybu pak udělala zhruba polovina dotazovaných, a to 46 % žáků. Jedno ze tří slov vyslovilo správně 27 % žáků. Žádné z uvedených slov nevyšlo správně 18 % dotázaných (2 z 12 žáků). Když porovnáme hodnoty těchto dvou grafů, opět nedospějeme k jinému závěru než k tomu, že žákům, kteří se učili novou slovní zásobu prostřednictvím písni se dařilo značně lépe. Lze tedy konstatovat, že písňe a muzikální hry mohou podpořit správnou výslovnost slovní zásoby.

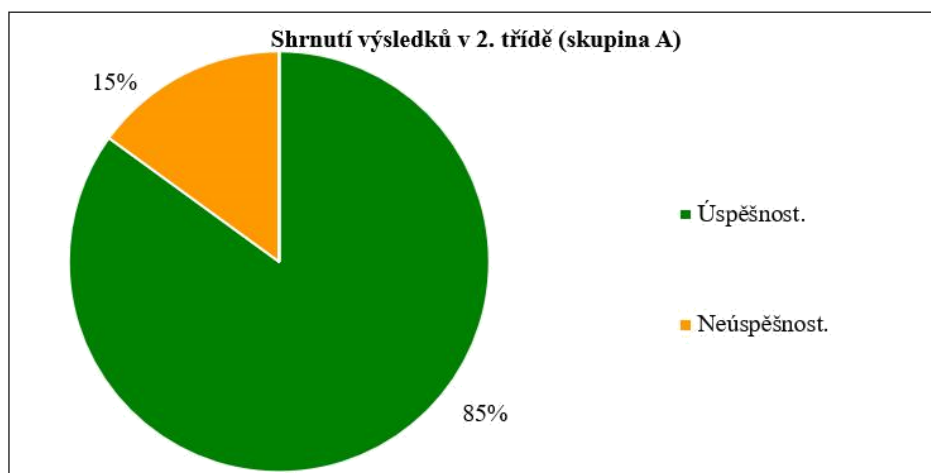
Obrázek 36. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 5.

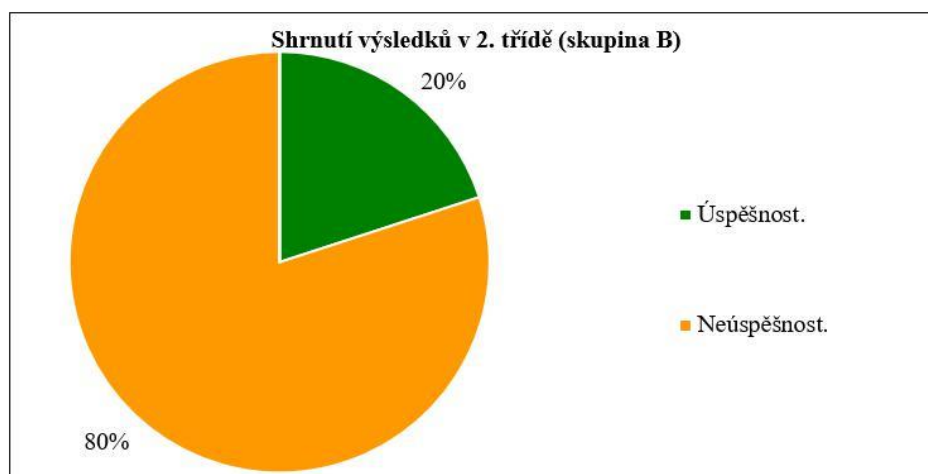
Obrázek 37. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 5.

V poslední otázce jsme se věnovali pravopisu dané slovní zásoby. Žáci měli za úkol z daných písmen sestavit správný tvar slova, které učitel vysloví. Skupina A byla z 58 % neudělala žádnou chybu. Dva žáci (25 %) se pak dopustili jedné chyby a jeden žák (17 %) udělal dvě chyby. V druhé skupině bylo bezchybných jen 8 % žáků. Jednu chybu udělal 1 z 12 žáků. Tři a čtyř chyb se dopustilo stejné procento žáků čili 25 %. Největší potíže žákům činily slova „yellow“ a „purple“. I v této části byla úspěšnější skupina, která si osvojovala novou slovní zásobu prostřednictvím písní a muzikálních her.

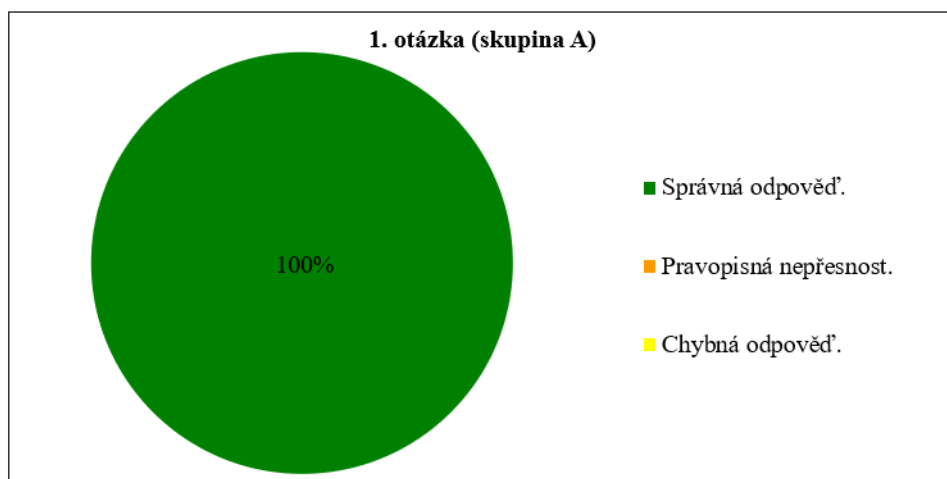
Obrázek 38. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny A.

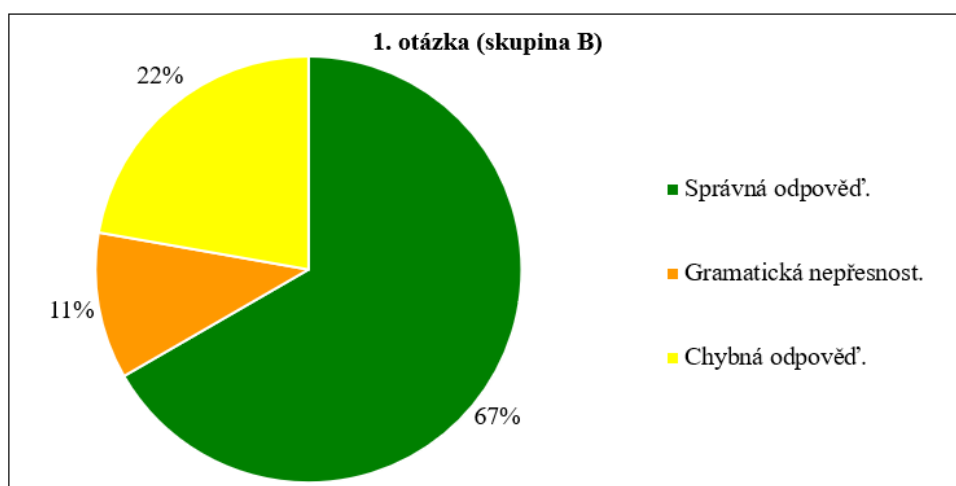
Obrázek 39. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny B.

Z uvedených grafů je patrné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her byli o celých 65 % úspěšnější než žáci s tradičním typem výuky. Skupina A byla v testování úspěšná u 85 % otázek, jen 15 % otázek bylo zodpovězeno chybně. Jednalo se především o otázky zaměřené na pravopis (správné pořadí písmen ve slově). Naopak skupina B byla úspěšná jen z 20 %. Celých 80 % otázek bylo zodpovězeno chybně. V tomto případě se jednalo o otázky týkající se výslovnosti, správného významu, sluchové analýzy slova, ale i pravopisu slova.

Výsledky testování ve 3. třídě.

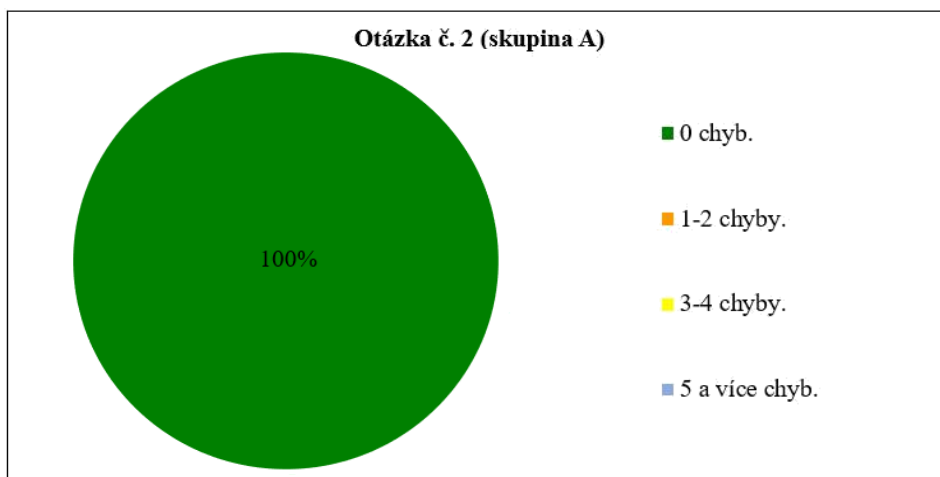
Obrázek 40. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 1.

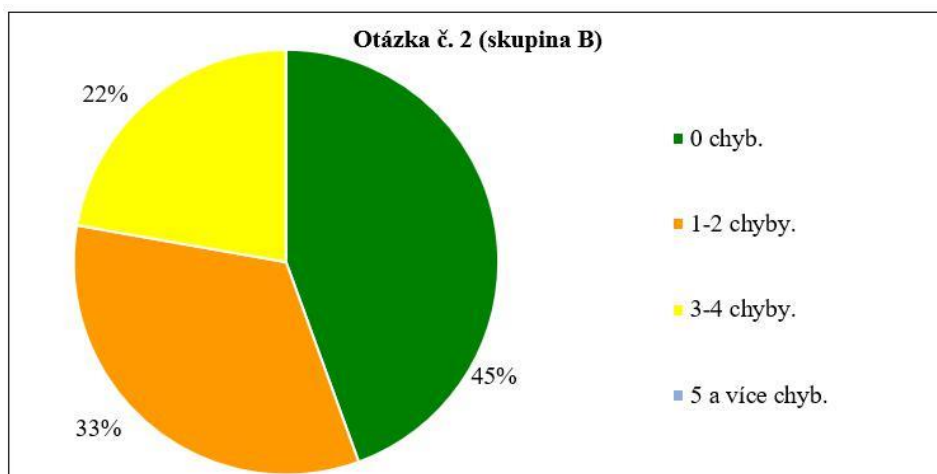
Obrázek 41. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 1.

První otázka v testu se týkala schopnosti žáků odpovědět na otázku. Jednalo se o otázku „What do you see?“. Po položení této otázky učitel ukázal obrázek zvířete a na základě toho žáci měli správné slovo zapsat do uvedené odpovědi. Jednalo se o slovo „horse“. Šlo tedy o zkoumání správné znalosti slova, jeho významu a také pravopisu. Odpovědi v rámci výzkumného šetření jsem rozdělila do tří skupin – správná odpověď (zcela bezchybné zodpovězení otázky), pravopisná nepřesnost (záměna jednoho písmene v jinak správně uvedeném slově), chybná odpověď (špatný výběr slova). Z uvedených grafů je patrné, že žáci, jejichž výuka nové slovní zásoby, byla podpořena písněmi a muzikálními hrami, byli úspěšnější. Celých 100 % dotázaných (čili 9 z 9 žáků) odpovědělo správně. Ve skupině B už se objevily nepřesnosti. 1 žák z 9 zaměnil písmeno v daném slově, 2 žáci pak vybrali zcela špatné

zvíře (nejčastěji se jednalo o slovíčko „rooster“), které tedy učitel neuváděl. 67 % žáků (čili 6 z 9 dotázaných) odpovědělo správně.

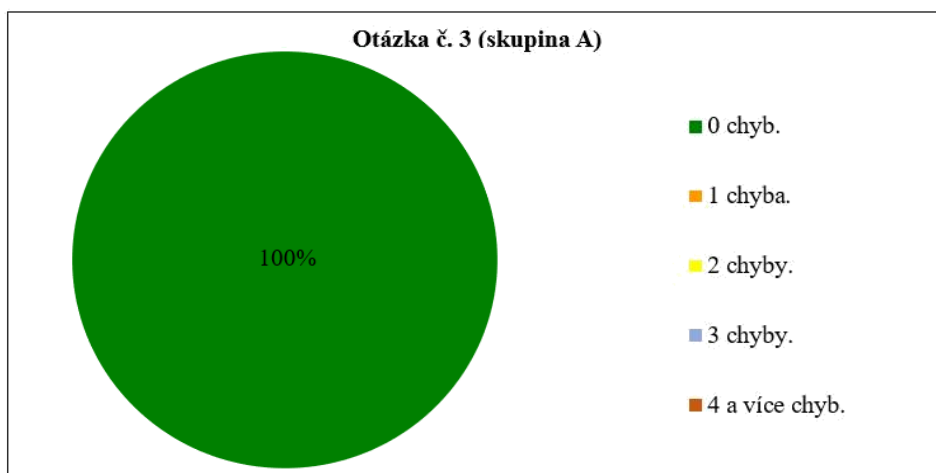

Obrázek 42. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 2.

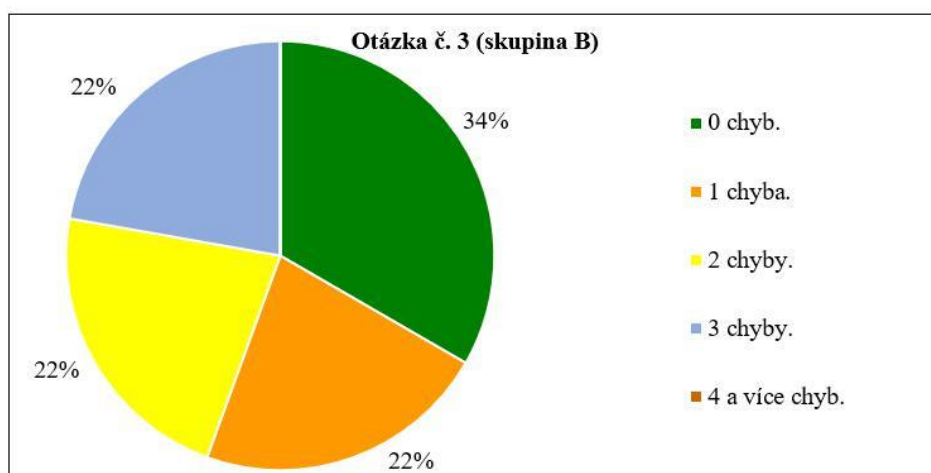

Obrázek 43. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 2.

Druhá otázka v testu se věnovala schopnosti žáků přiřadit slovo ke správnému významu. Žáci měli za úkol přiřadit dané slovo ke správnému zvířeti. Když porovnáme grafy je zřejmé, že žáci, kteří pracovali v hodině s písni byli zcela bezchybně schopni přiřadit slovo ke správnému významu. Celých 100 % dotazovaných bylo úspěšných. Ve skupině B se však už se setkáváme se značnými rozdíly, protože ani ne polovina žáků odpověděla zcela správně. Jak můžeme vidět v grafu, jedná se o 45 % dotázaných. 1–2 chyb se dopustilo 33 % žáků, 3–4 chyb pak 22 % žáků. Žáci nejčastěji zaměňovali slova „rooster“ a „horse“, nebo „goat“ a „cow“. Jak ve skupině A, tak ve skupině B neměl nikdo více chyb než 5.

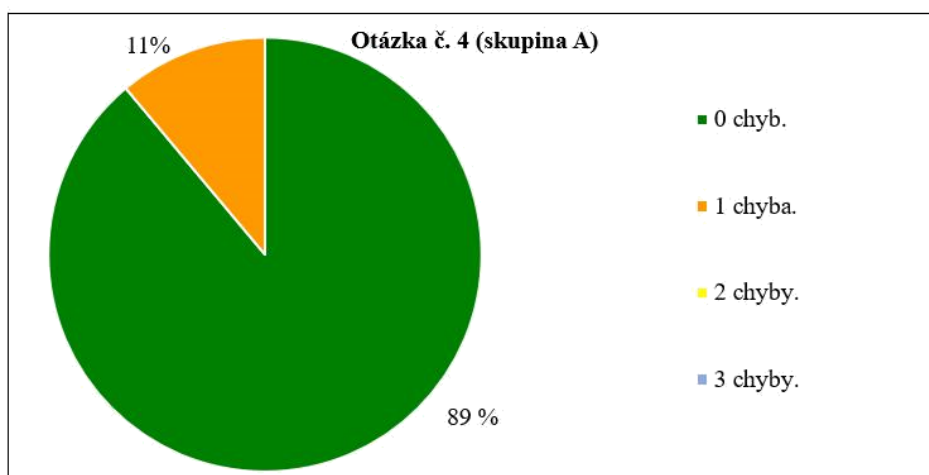

Obrázek 44. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 3.

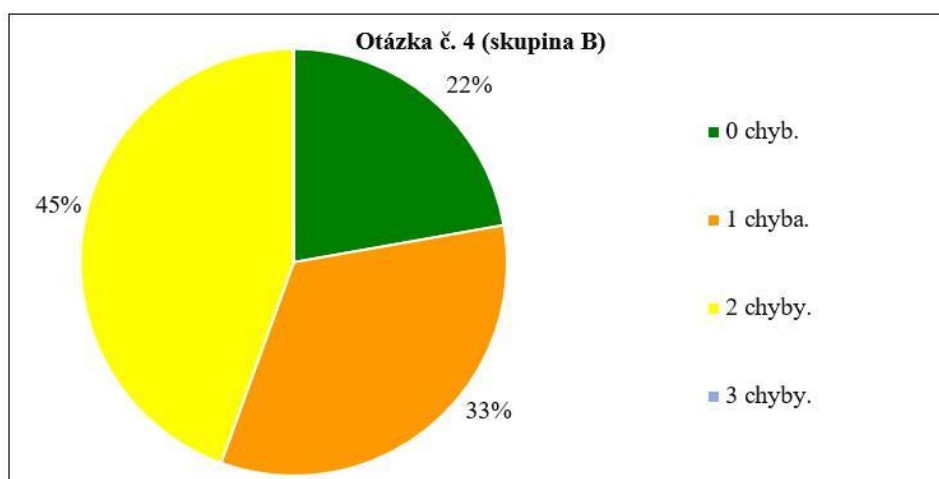

Obrázek 45. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 3.

Otázka č. 3 byla zaměřena na sluchovou analýzu. Tento úkol se skládal ze sedmi bodů. V každém bodu byly tři obrázky zvířat, které jsme v hodině probrali. Učitel vyslovil slovo a na základě toho, žáci měli vybrat jednu možnost ze tří. Z grafů opět vyplývá, že úspěšnější v rámci celku byla skupina A. Celých 100 % dotázaných žáků dokázalo na základě slyšené výslovnosti vybrat to konkrétní zvíře (slovo). U skupiny B se opět setkáváme se značnými rozdíly. Žáci, kteří byli zcela bezchybní představují jen 34 %. Žáci s jednou, dvěma a třemi chybami pak shodně patří do kategorie 22 %. Více než 4 chyby neudělal žádný žák. Žáci nejčastěji chybovali u slovíček „cow“, „goat“, „roster“. Z této výzkumné otázky vyplývá důležité zjištění, a to že výuka slovní zásoby prostřednictvím písni může značně přispět k sluchovému osvojení a zapamatování slov.

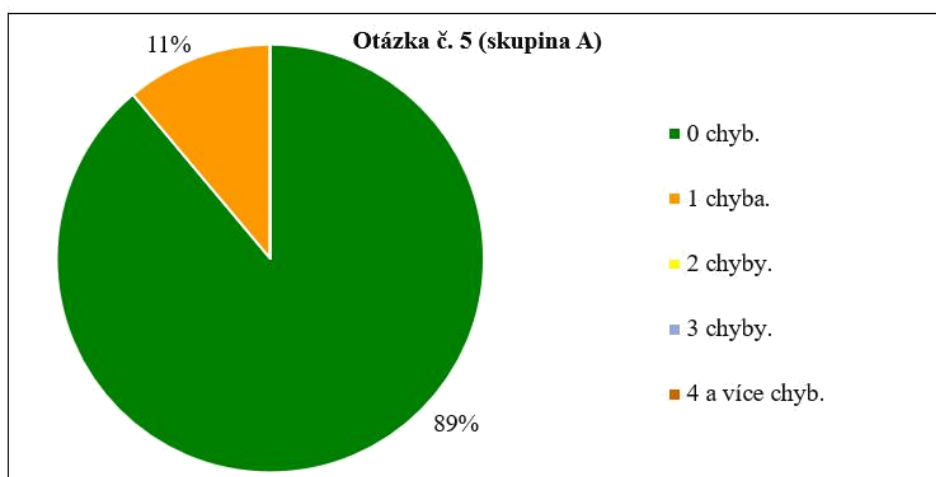

Obrázek 46. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 4.

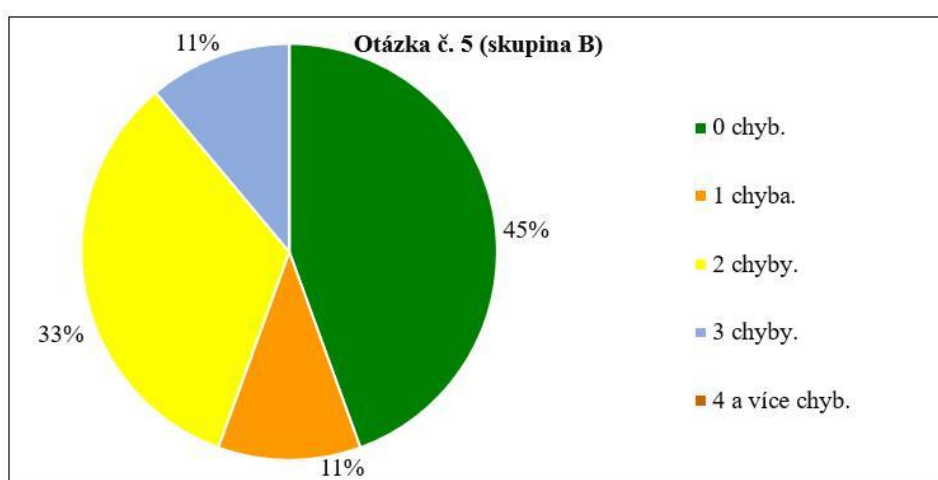

Obrázek 47. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 4.

Otázka č. 4 se zabývala správnou výslovností osvojených slov. Učitel ukázal žákům obrázek a oni ho museli správně vyslovit. V tomto úkolu každý dostal tři slovíčka čili mohl obdržet až tři body. Ve skupině A zvládlo správně vyslovit dané slovo 89 % dotázaných (tedy 8 z 9 žáků). Jen jeden žák vyslovil správně dvě ze tří slov. Podstatně horší výsledek můžeme vidět v grafu, který je zaměřen na skupinu B. Všechna tři slova zde totiž vyslovilo pouze 22 % dotázaných (čili pouze 2 z 9 žáků). Jednu chybu pak udělalo 33 % žáků a skoro polovina žáků, přesněji 45 % vyslovilo správně jen jedno ze tří slov. Každý žák však vyslovil správně alespoň jedno z požadovaných slovíček. Nestalo se, aby někdo udělal tři chyby. Když porovnáme hodnoty těchto dvou grafů, opět nedospějeme k jinému závěru než k tomu, že žákům, kteří se učili novou slovní zásobu prostřednictvím písni se dařilo značně lépe. Lze tedy konstatovat, že písňe a muzikální hry mohou podpořit správnou výslovnost slovní zásoby.

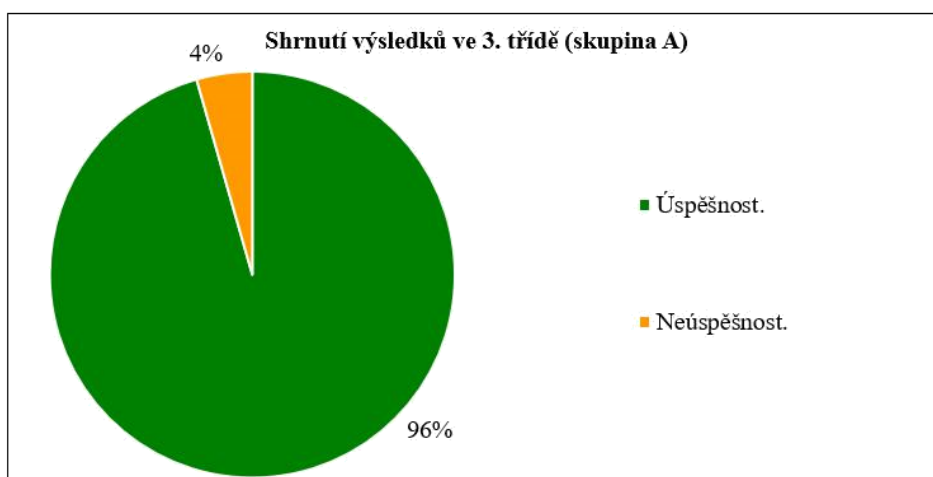

Obrázek 48. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 5.

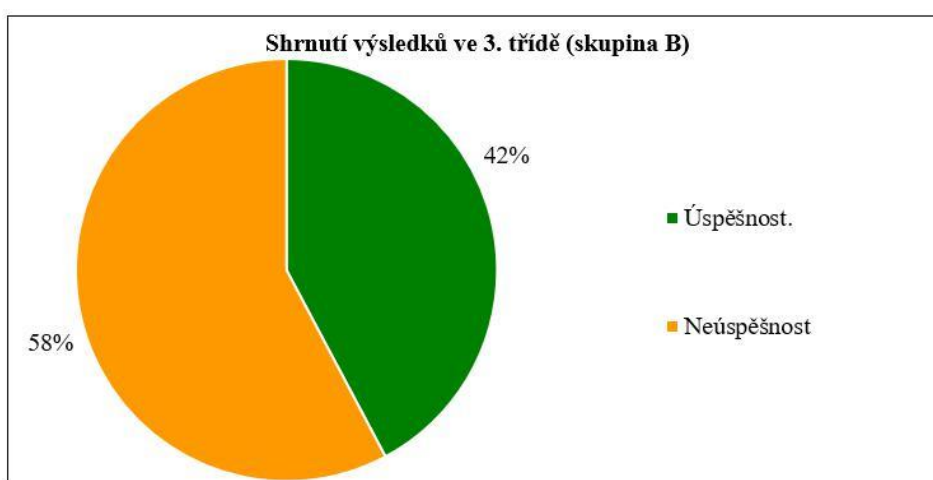

Obrázek 49. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 5.

V poslední otázce jsme se věnovali pravopisu dané slovní zásoby. Žáci měli za úkol z daných písmen sestavit správný tvar slova, které učitel vysloví. Skupina A byla z 89 % zcela úspěšná, jen jeden žák udělal chybu, a to ve druhém slově „duck“, kde prohodil souhlásky „c“ a „k“. V druhé skupině bylo bezchybných jen 45 % žáků. Největší potíže žákům činily slova „duck“, „goat“ a „sheep“. Jednu chybu udělal 1 z 9 žáků, stejně tak 3 chyby. 33 % dotázaných žáků se zmýlilo u tří slov. I v této části byla úspěšnější skupina, která si osvojovala novou slovní zásobu prostřednictvím písní a muzikálních her.

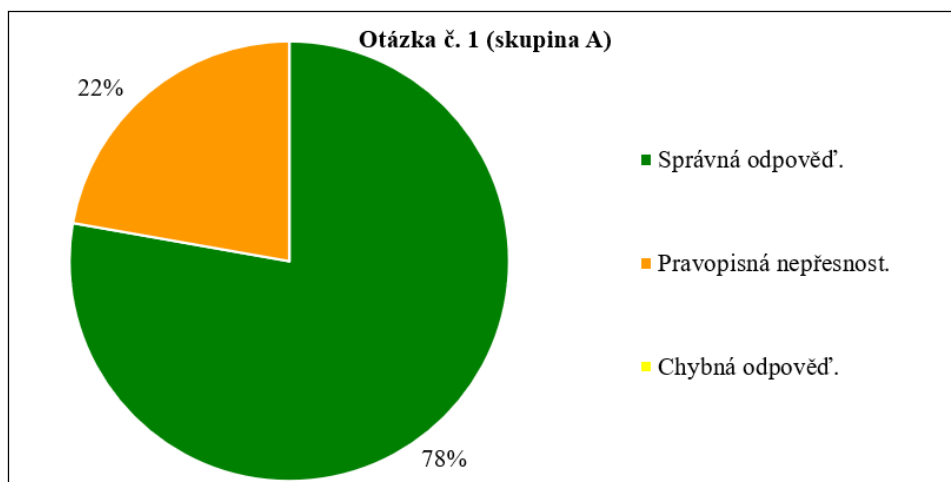
Obrázek 50. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny A.

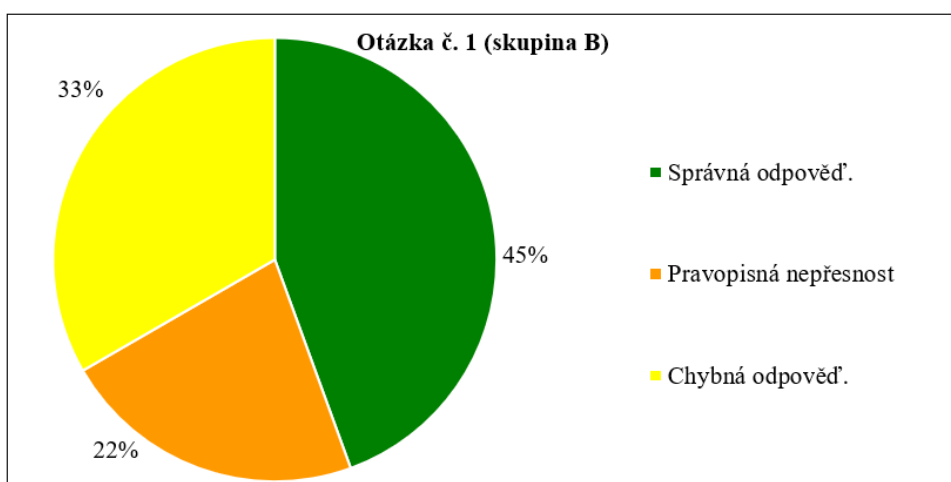
Obrázek 51. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny B.

Z uvedených grafů je patrné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her byli o celých 54 % úspěšnější než žáci s tradičním typem výuky. Skupina A byla v testování úspěšná u 96 % otázek, jen 4 % otázek byly zodpovězeny chybně. Jednalo se především o otázky zaměřené na pravopis (správné pořadí písmen ve slově), jeden žák pak chyboval v rámci správné výslovnosti. Naopak skupina B byla úspěšná jen z 42 %. Celých 58 % otázek bylo zodpovězeno chybně. V tomto případě se jednalo především o otázky týkající se výslovnosti, správného významu a sluchové analýzy slova.

Výsledky testování ve 4. třídě.

Obrázek 52. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 1.

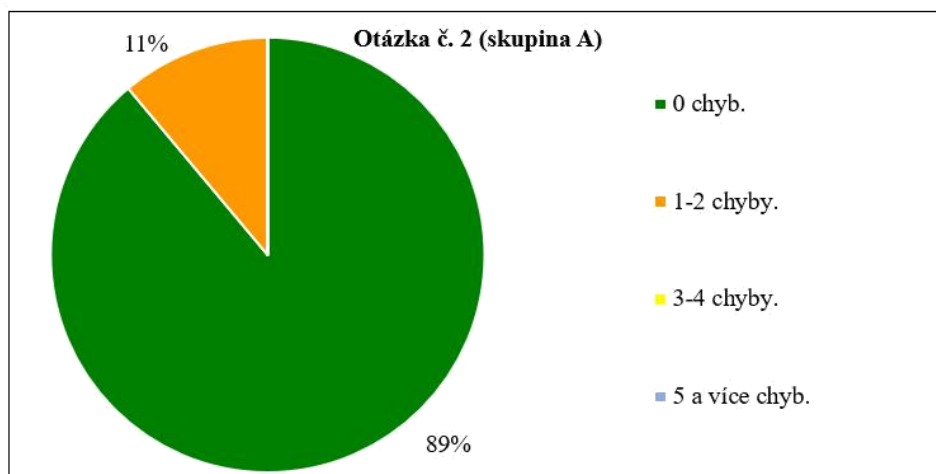

Obrázek 53. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 1.

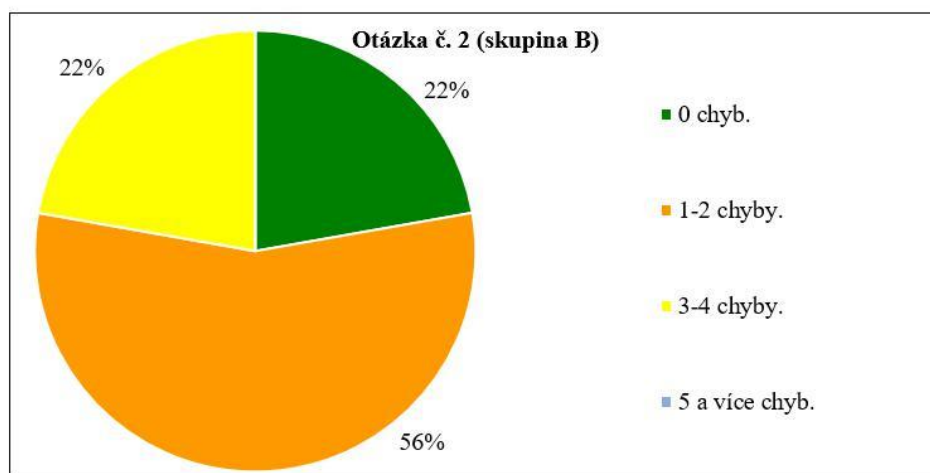
Otázka č. 1 se týkala schopnosti žáků odpovědět na otázku. Jednalo se o otázku „What do you see?“. Po položení této otázky učitel ukázal obrázek části těla a na základě toho žáci měli správné slovo zapsat do uvedené odpovědi. Jednalo se o slovo „mouth“. Šlo tedy o zkoumání správné znalosti slova, jeho významu a také pravopis. Odpovědi v rámci výzkumného šetření jsem rozdělila do tří skupin – správná odpověď (zcela bezchybné zodpovězení otázky), pravopisná nepřesnost (záměna jednoho písmene v jinak správně uvedeném slově), chybná odpověď (špatný výběr slova). Z uvedených grafů je patrné, že žáci ze skupiny A byli úspěšnější. 78 % dotázaných (čili 7 z 9 žáků) odpovědělo zcela správně. Jen dva žáci se dopustili pravopisné chyby. Ve skupině B už se objevily nepřesnosti. 2 žáci z 9 zaměnili písmeno v daném slově, jednalo se o 22 % dotázaných. Většinou šlo o záměnu

samohlásky „u“ za „a“ ve slově „mouth“. 33 % žáků pak udělalo chybu ve výběru slova. Žáci, kteří v této otázce byli bezchybní patří do kategorie 45 % (čili 4 z 9 dotázaných).

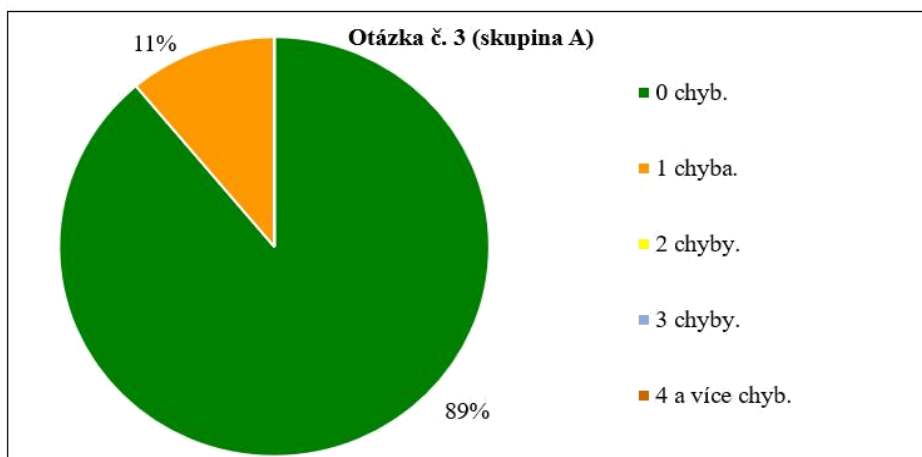

Obrázek 54. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 2.

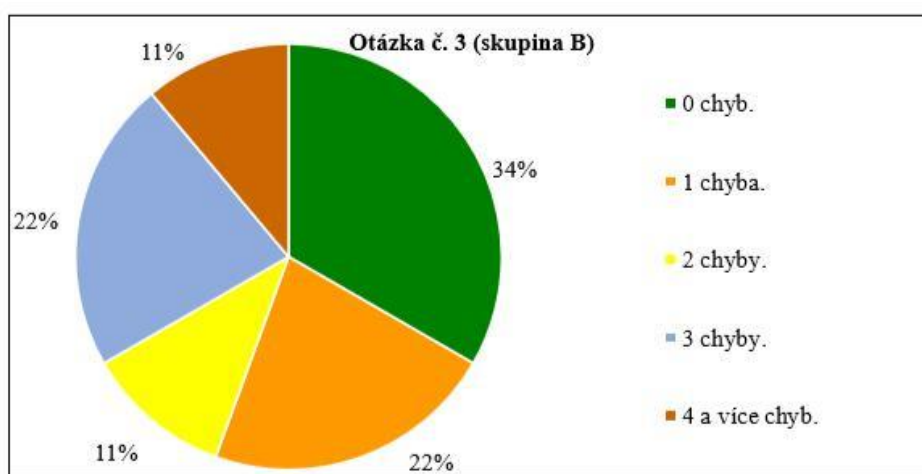

Obrázek 55. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 2.

Druhá otázka v testu se věnovala schopnosti žáků přiřadit slovo ke správnému významu. Žáci měli za úkol přiřadit dané slovo ke správným částem těla. Když porovnáme grafy je zřejmé, že žáci, kteří pracovali v hodině s písní byli téměř bezchybně schopni přiřadit slovo ke správnému významu. Celých 89 % dotazovaných bylo úspěšných. Jen jeden žák se dopustil chyby. Ve skupině B se však už setkáváme se značnými rozdíly, protože jen 22 % žáků odpovědělo zcela správně. 1–2 chyb se dopustilo 56 % žáků čili nadpoloviční většina. 3–4 chyby pak udělalo 22 % žáků. Žáci nejčastěji zaměňovali slova „eyes“ a „ears“, nebo „knees“ a „toes“. Jak ve skupině A, tak ve skupině B neměl nikdo více chyb než 5. Z výsledků této otázky je tedy jasné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písní a muzikálních her, si naprosto perfektně osvojili význam nových slov.

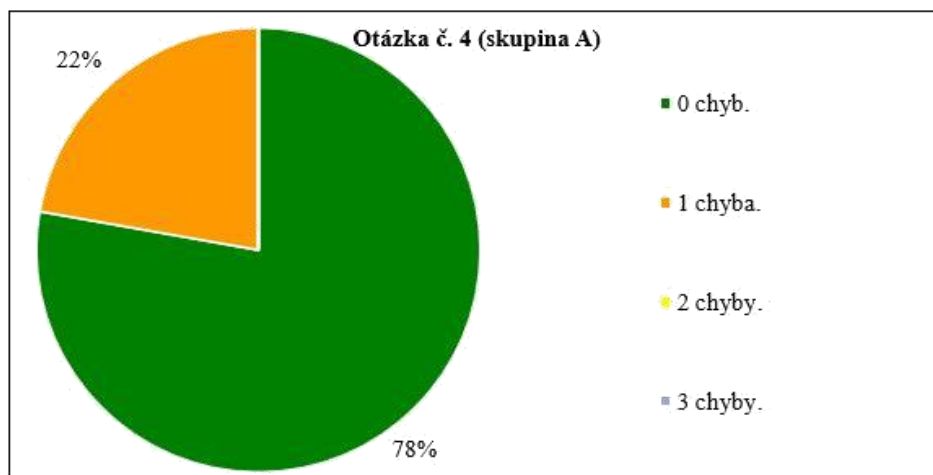

Obrázek 56. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 3.

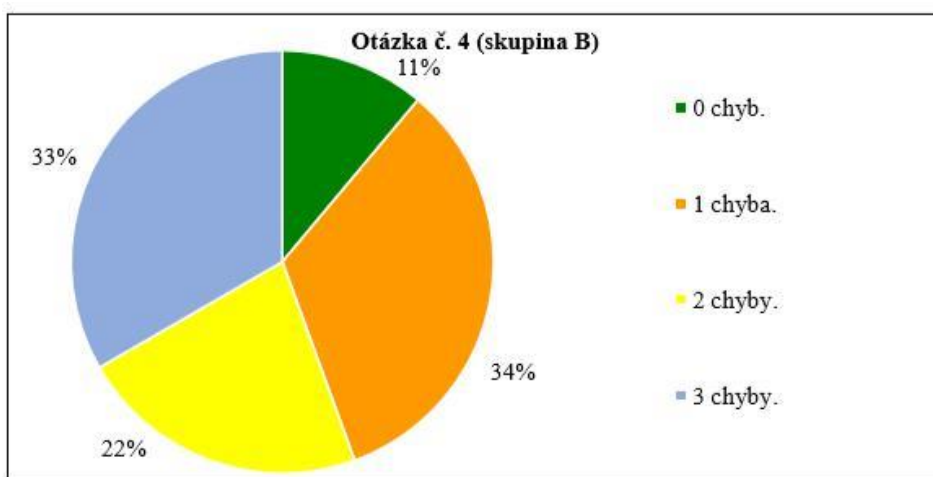

Obrázek 57. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 3.

Otázka č. 3 byla zaměřena na sluchovou analýzu. Tento úkol se skládal z osmi bodů. V každém bodu byly tři obrázky částí těla, které jsme v hodině probrali. Učitel vyslovil slovo a na základě toho, žáci měli vybrat jednu možnost ze tří. Z grafů opět vyplývá, že úspěšnější v rámci celku byla skupina A. Celých 89 % dotázaných žáků dokázalo na základě slyšené výslovnosti vybrat to dané slovo. Jen jeden žák se zmýlil, a to u slova „shoulders“. U skupiny B se opět setkáváme se určitými rozdíly. Žáci, kteří byli zcela bezchybní představují jen 34 %. Žáci s jednou a třemi chybami pak shodně patří do kategorie 22 %. 2 chyb se pak dopustil pouze jeden žák, stejně jako 4 chyb. Žáci nejčastěji chybovali u slovíček „knees“ a „ears“, „toes“ a „nose“. Z této výzkumné otázky opět vyplývá důležité zjištění, a to že výuka slovní zásoby prostřednictvím písni může značně přispět k sluchovému osvojení a zapamatování slov.

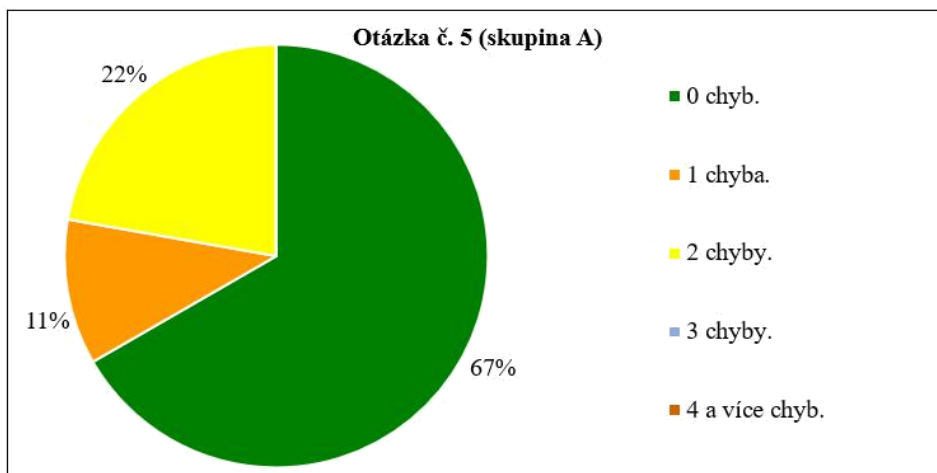
Obrázek 58. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 4.

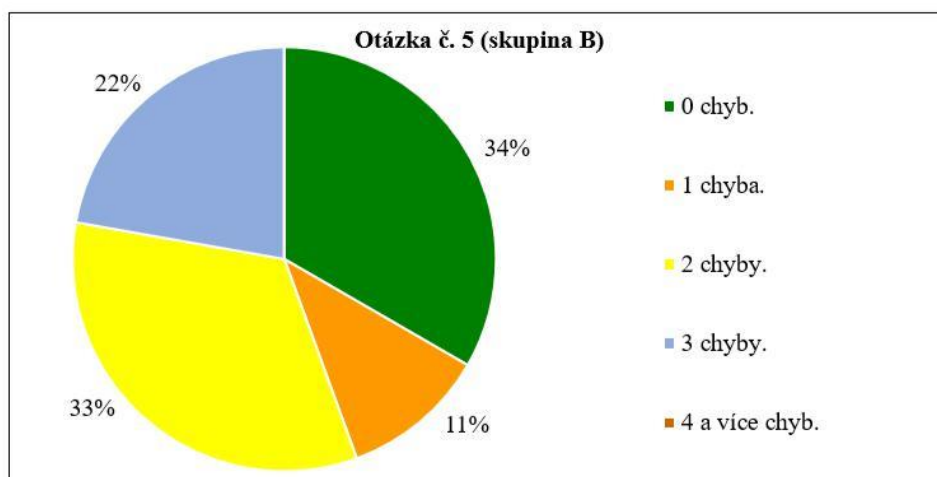
Obrázek 59. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 4.

Otázka č. 4 se zabývala správnou výslovností osvojených slov. Učitel ukázal žákům obrázek a oni ho museli správně vyslovit. V tomto úkolu každý dostal tři slovíčka čili mohl obdržet až tři body. Ve skupině A zvládlo správně vyslovit dané slovo 78 % dotázaných (tedy 7 z 9 žáků). Jen dva žáci vyslovili správně dvě ze tří slov. Podstatně horší výsledek můžeme vidět v grafu, který se věnuje skupině B. Všechna tři slova zde totiž vyslovilo pouze 11 % dotázaných (čili pouze 1 z 9 žáků). Jednu chybu pak udělalo 34 % žáků. Do kategorie 22 % se zařadila skupina žáků, která udělala dvě chyby. V této třídě se tři chyb ve výslovnosti dopustili celkem tři žáci. Tito žáci nebyli schopni vyslovit žádné z požadovaných slov. Velké potíže žákům činilo slovo „knees“, ve kterém chybně vyslovovali souhlásku „k“, dále pak také slovo „eyes“, kdy chybně vyslovovali samohlásku „a“ na začátku slova, nebo také slovo „toes“. Když porovnáme hodnoty těchto dvou grafů, opět nedospějeme k jinému závěru než k tomu, že

žákům, kteří se učili novou slovní zásobu prostřednictvím písni se dařilo značně lépe. Lze tedy konstatovat, že písňe a muzikální hry mohou podpořit správnou výslovnost slovní zásoby.

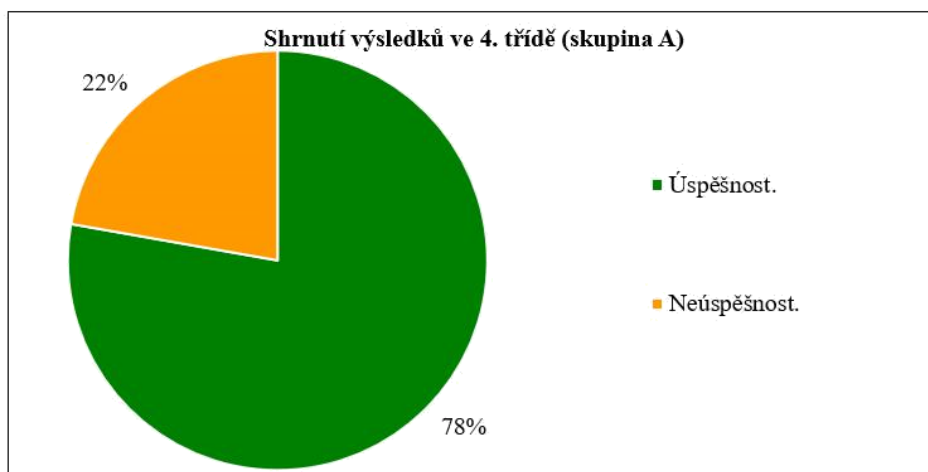

Obrázek 60. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 5.

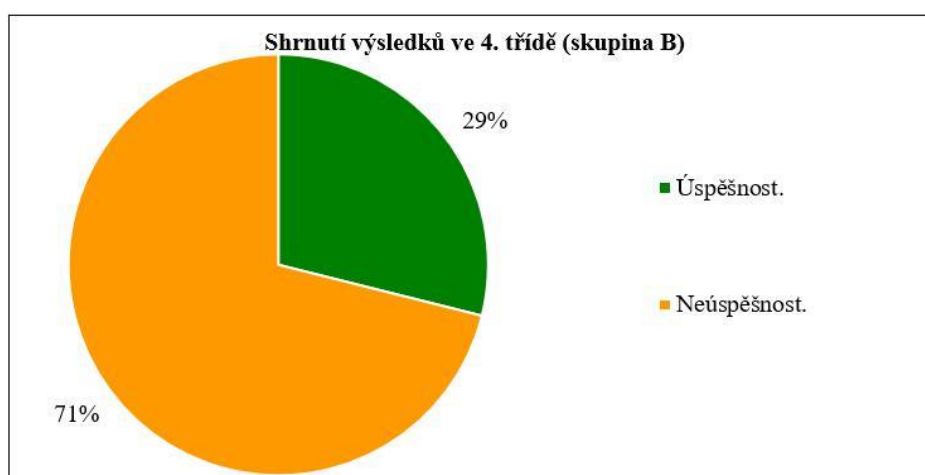

Obrázek 61. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 5.

V poslední otázce jsme se věnovali pravopisu dané slovní zásoby. Žáci měli za úkol z daných písmen sestavit správný tvar slova, které učitel vysloví. Skupina A byla ze 67 % zcela úspěšná. Jeden žák se dopustil jedné chyby a dva žáci dvou chyb. V druhé skupině bylo bezchybných jen 34 % žáků. Jednu chybu udělal 1 z 9 žáků. Dvou chyb se dopustilo 33 % žáků a čtyř chyb 22 %. Největší potíže žákům činily slova „shoulders“, „toes“ a „eyes“. I v této části byla úspěšnější skupina, která si osvojovala novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her.

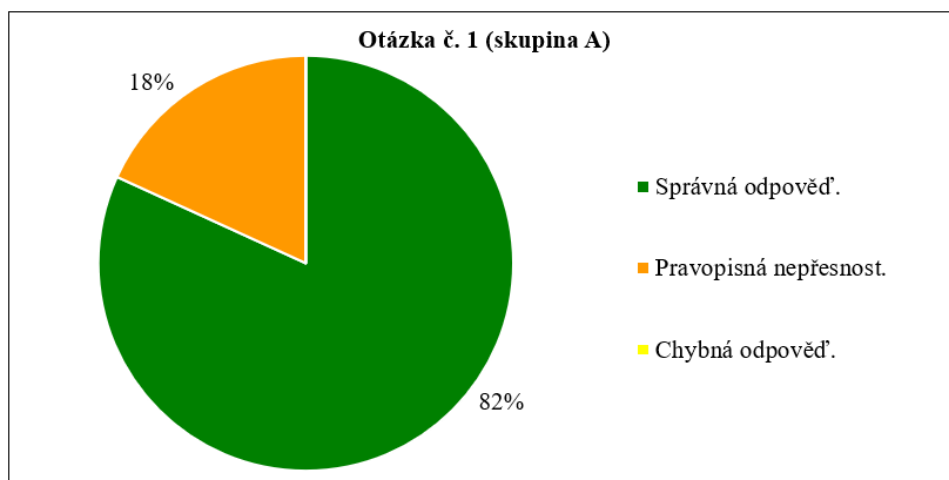
Obrázek 62. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny A.

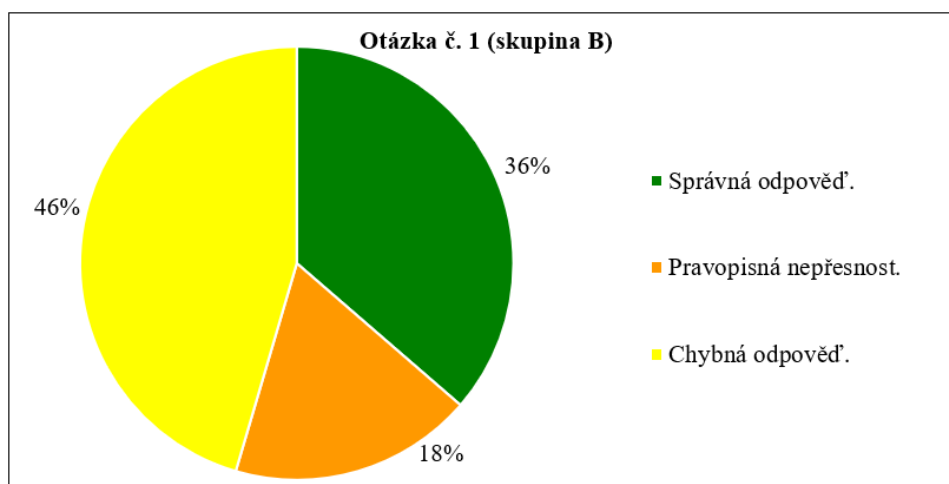
Obrázek 63. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny B.

Z těchto grafů je patrné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her byli o celých 49 % úspěšnější než žáci s tradičním typem výuky. Skupina A byla v testování úspěšná u 78 % otázek, jen 22 % otázek bylo zodpovězeno chybně. Jednalo se především o otázky zaměřené na pravopis (správné pořadí písmen ve slově), dva žáci pak chybovali v rámci správné výslovnosti a jeden pak v rámci významu. Naopak skupina B byla úspěšná jen z 29 %. Celých 65 % otázek bylo zodpovězeno chybně. V tomto případě se jednalo především o otázky týkající se výslovnosti, správného významu a sluchové analýzy slova.

Výsledky testování v 5. třídě.

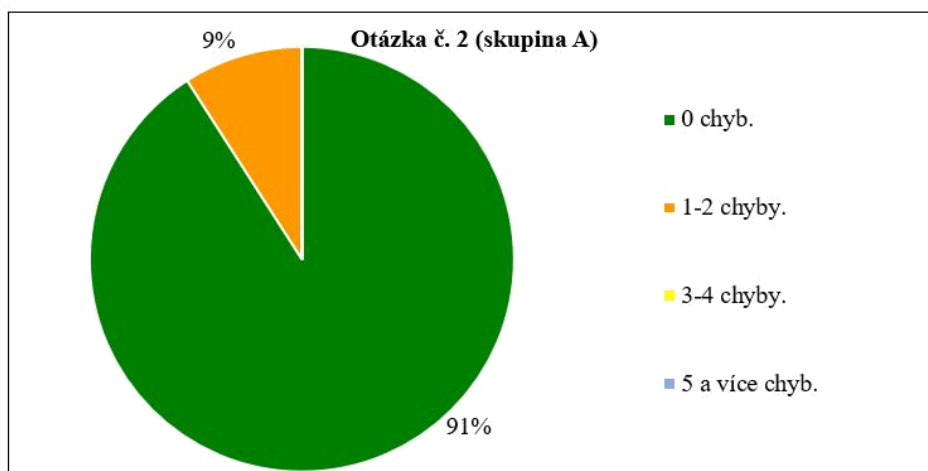
Obrázek 64. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 1.

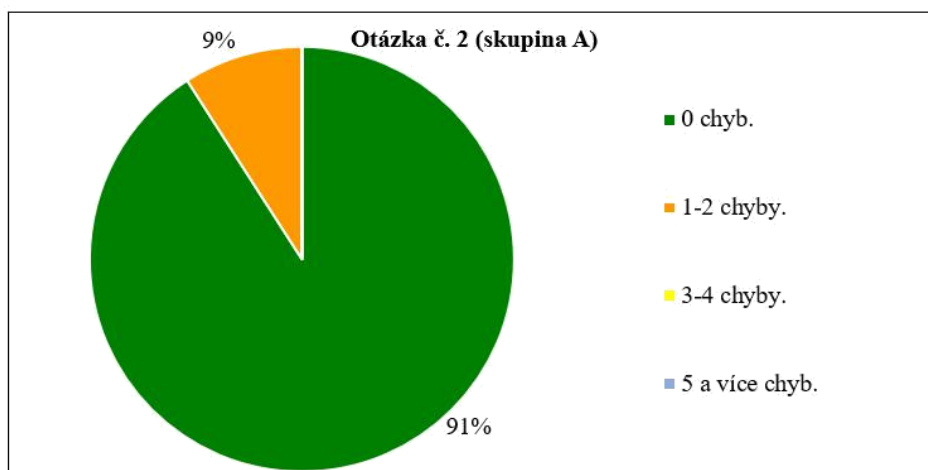
Obrázek 65. Graf zobrazující odpovědi žáků za skupiny B na otázku č. 1.

První otázka v testu se týkala schopnosti žáků odpovědět na otázku. Jednalo se o otázku „What do you see?“. Po položení této otázky učitel ukázal obrázek zvířete a na základě toho žáci měli správné slovo zapsat do uvedené odpovědi. Jednalo se o slovo „giraffe“. Šlo tedy o zkoumání správné znalosti slova, jeho významu a také pravopisu. Odpovědi v rámci výzkumného šetření jsem rozdělila do tří skupin – správná odpověď (zcela bezchybné zodpovězení otázky), pravopisná nepřesnost (záměna jednoho písmene v jinak správně uvedeném slově), chybná odpověď (špatný výběr slova). Z uvedených grafů je patrné, že žáci, jejichž výuka nové slovní zásoby, byla podpořena písněmi a muzikálními hrami, byli úspěšnější. 82 % dotázaných (čili 9 z 11 žáků) odpovědělo zcela správně. Jen dva žáci se dopustili pravopisné chyby. Zpravidla jim chyběla souhláska „f“ ve slově „giraffe“. Ve skupině B už se objevily nepřesnosti. 2 žáci z 11 zaměnili písmeno v daném slově, jednalo se o 18 %

dotázaných. Celých 42 % žáků pak udělalo chybu ve výběru slova. Většinou šlo o záměnu slov „zebra“ a „giraffe“. 36 % žáků (čili 4 z 11 dotázaných) odpovědělo správně.

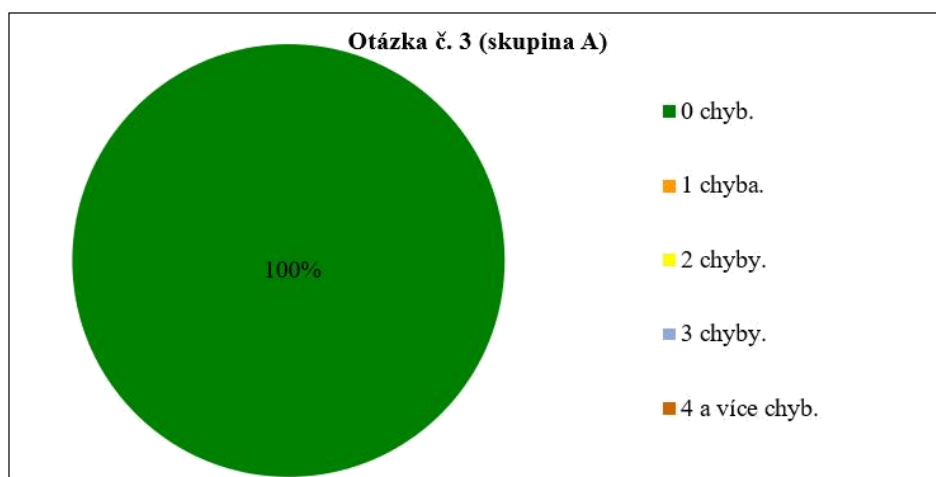

Obrázek 66. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 2.

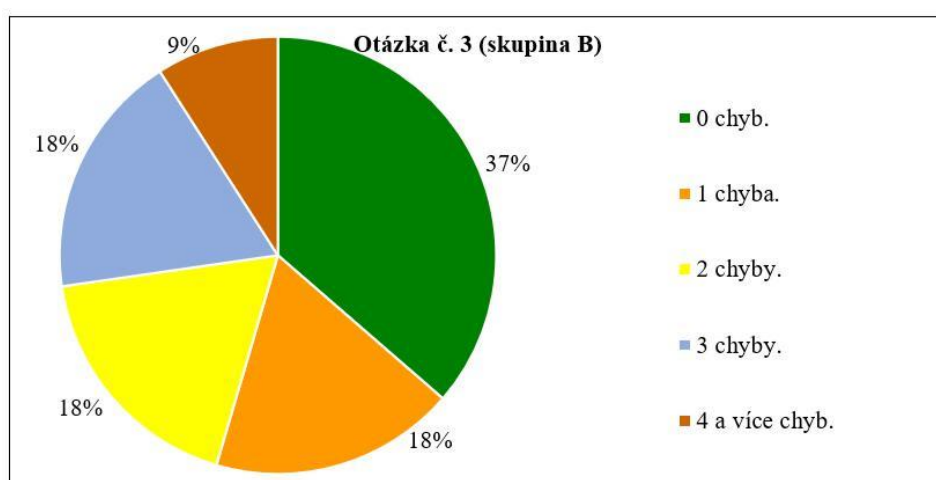

Obrázek 67. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 2.

Druhá otázka v testu se věnovala schopnosti žáků přiřadit slovo ke správnému významu. Žáci měli za úkol přiřadit dané slovo ke správnému zvířeti. Když porovnáme grafy je zřejmé, že žáci, kteří pracovali v hodině s písni byli téměř bezchybně schopni přiřadit slovo ke správnému významu. Celých 91 % dotazovaných bylo úspěšných. Jen jedna žákyně se dopustila jedné chyby. Ve skupině B se však už setkáváme se značnými rozdíly, protože ani ne polovina žáků odpověděla zcela správně. Jak můžeme vidět v grafu, jedná se o 46 % dotázaných. 1–2 chyb se dopustilo 36 žáků, 3–4 chyb pak 18 % žáků. Žáci nejčastěji zaměňovali slova „zebra“ a „giraffe“, nebo „kangaroo“ a „hippo“. Jak ve skupině A, tak ve skupině B neměl nikdo více chyb než 5. Z výsledků této otázky je tedy jasné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her, si naprosto perfektně osvojili význam nových slov.

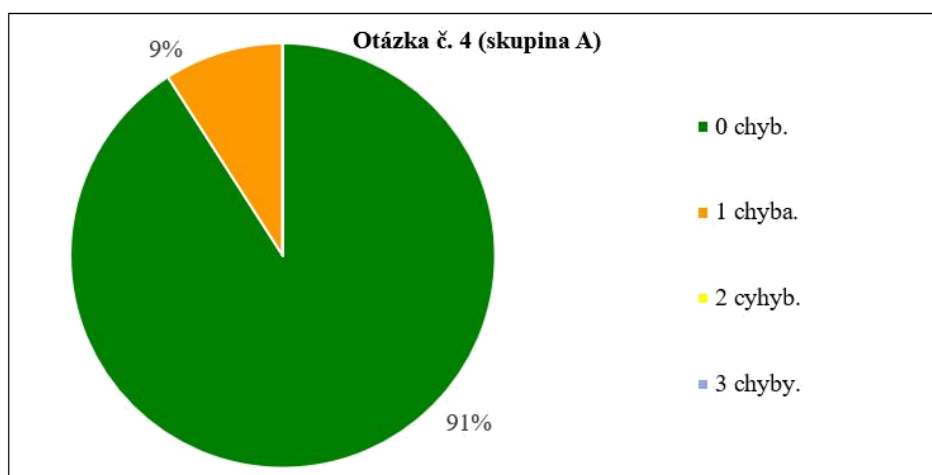
Obrázek 68. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 3.

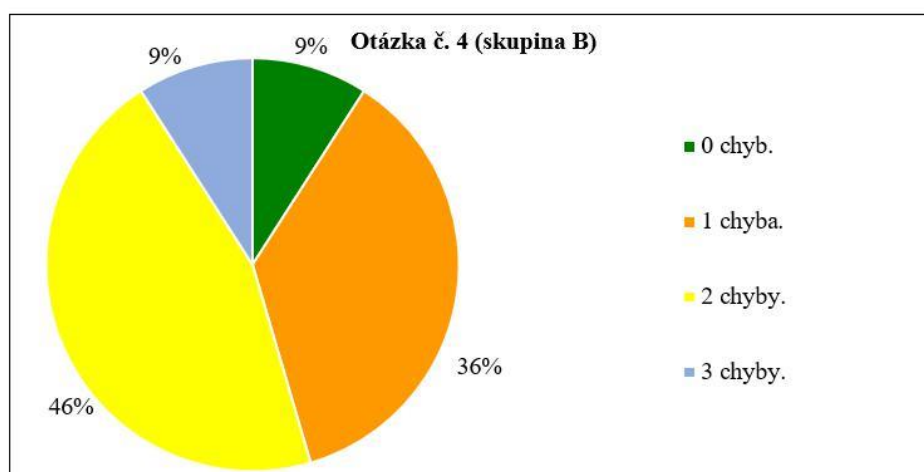
Obrázek 69. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 3.

Otázka č. 3 byla zaměřena na sluchovou analýzu. Tento úkol se skládal z osmi bodů. V každém bodu byly tři obrázky zvířat, které jsme v hodině probrali. Učitel vyslovil slovo a na základě toho, žáci měli vybrat jednu možnost ze tří. Z grafů opět vyplývá, že úspěšnější v rámci celku byla skupina A. Celých 100 % dotázaných žáků dokázalo na základě slyšené výslovnosti vybrat to dané zvíře. U skupiny B se opět setkáváme se určitými rozdíly. Žáci, kteří byli zcela bezchybní představují jen 37 %. Žáci s jednou, dvěma a třemi chybami pak shodně patří do kategorie 18 %. Více než 4 chyby udělal jen jeden žák. Přesně se jednalo o 6 chyb. Žáci nejčastěji chybovali u slovíček „hippo“ a „elephant“, „lizard“ a „kangaroo“. Z této výzkumné otázky vyplývá důležité zjištění, a to že výuka slovní zásoby prostřednictvím písni může značně přispět k sluchovému osvojení a zapamatování slov.

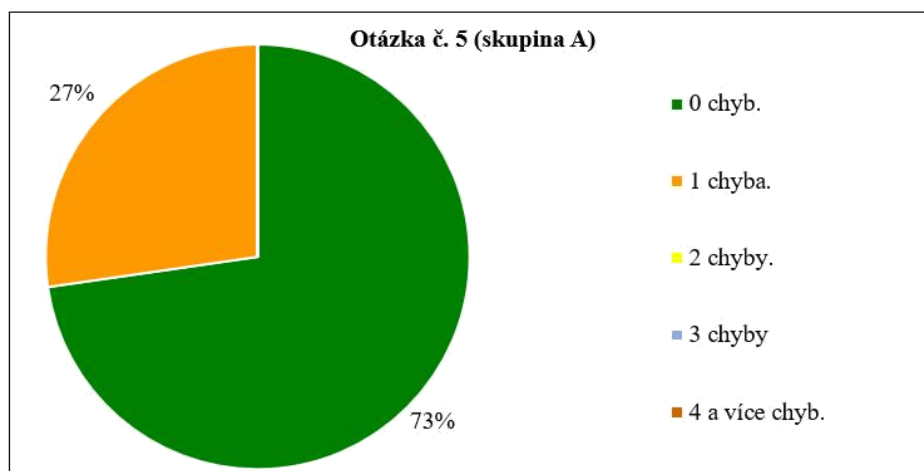

Obrázek 70. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 4.

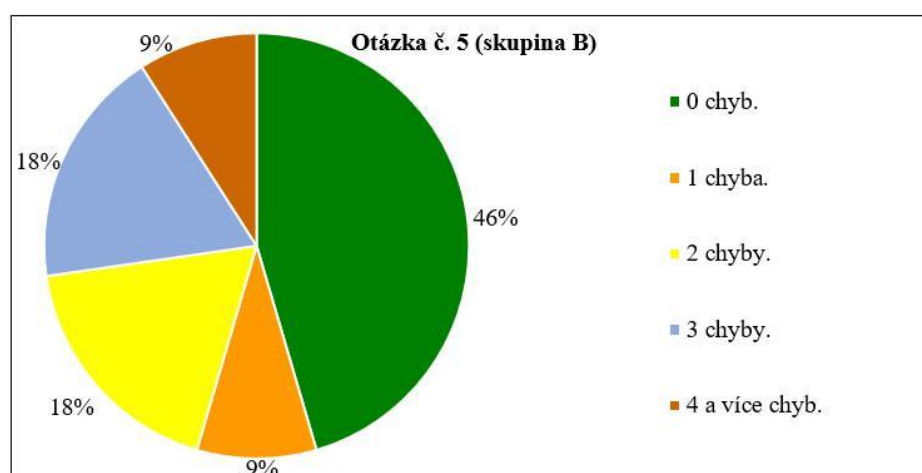

Obrázek 71. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku 4.

Otázka č. 4 se zabývala správnou výslovností osvojených slov. Učitel ukázal žákům obrázek a oni ho museli správně vyslovit. V tomto úkolu každý dostal tři slovíčka čili mohl obdržet až tři body. Ve skupině A zvládlo správně vyslovit dané slovo 91 % dotázaných (tedy 10 z 11 žáků). Jen jedna žákyně vyslovila správně dvě ze tří slov. Udělala chybu ve výslovnosti slova „kangaroo“. Podstatně horší výsledek můžeme vidět v grafu, který se věnuje skupině B. Všechna tři slova zde totiž vyslovilo pouze 9 % dotázaných (čili pouze 1 z 11 žáků). Jednu chybu pak udělalo 36 % žáků a skoro polovina žáků, přesněji 46 % vyslovilo správně jen jedno ze tří slov. V této třídě se tři chyby ve výslovnosti dopustil jeden žák. Velké potíže žákům činilo slovo „zebra“, ve kterém měli tendenci sklouznout spíše k české výslovnosti. Když porovnáme hodnoty těchto dvou grafů, opět nedospějeme k jinému závěru než k tomu, že žákům, kteří se učili novou slovní zásobu prostřednictvím písni se dařilo značně lépe. Lze tedy konstatovat, že písňe a muzikální hry mohou podpořit správnou výslovnost slovní zásoby.

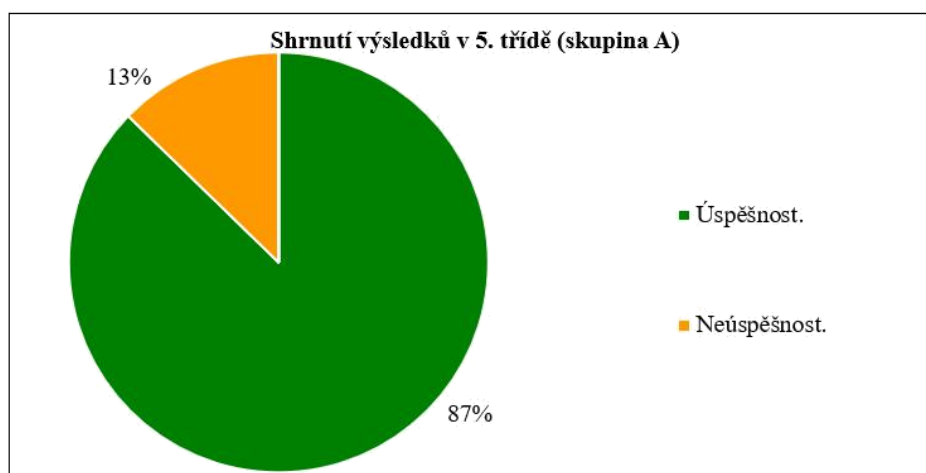

Obrázek 72. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny A na otázku č. 5.

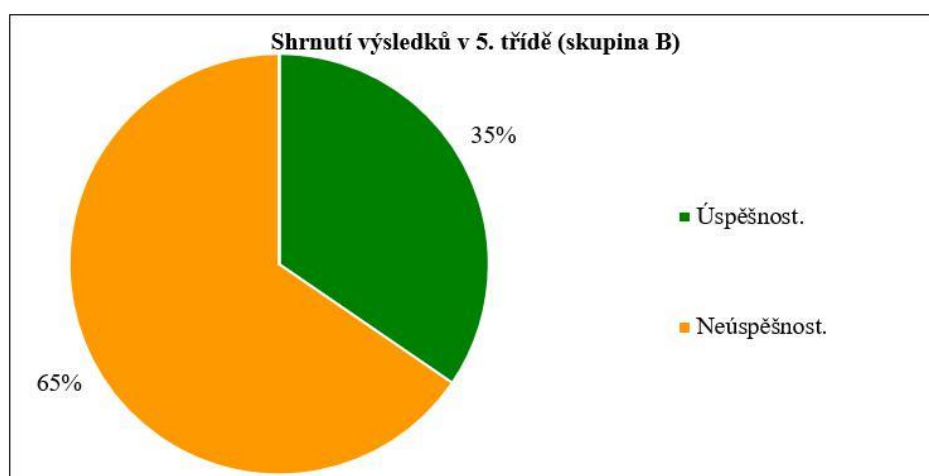

Obrázek 73. Graf zobrazující odpovědi žáků ze skupiny B na otázku č. 5.

V poslední otázce jsme se věnovali pravopisu dané slovní zásoby. Žáci měli za úkol z daných písmen sestavit správný tvar slova, které učitel vysloví. Skupina A byla ze 73 % zcela úspěšná. Tři žáci udělali chybu, a to v předposledním slově „kangaroo“, kde prohodili samohlásky „e“ a „a“. V druhé skupině bylo bezchybných jen 46 % žáků. Největší potíže žákům činily slova „lizard“, „elephant“ a „kangaroo“. Jednu chybu udělal 1 z 11 žáků, stejně tak 4 chyby. 18 % dotázaných žáků se zmýlilo u dvou a tří slov. I v této části byla úspěšnější skupina, která si osvojovala novou slovní zásobu prostřednictvím písni a muzikálních her.

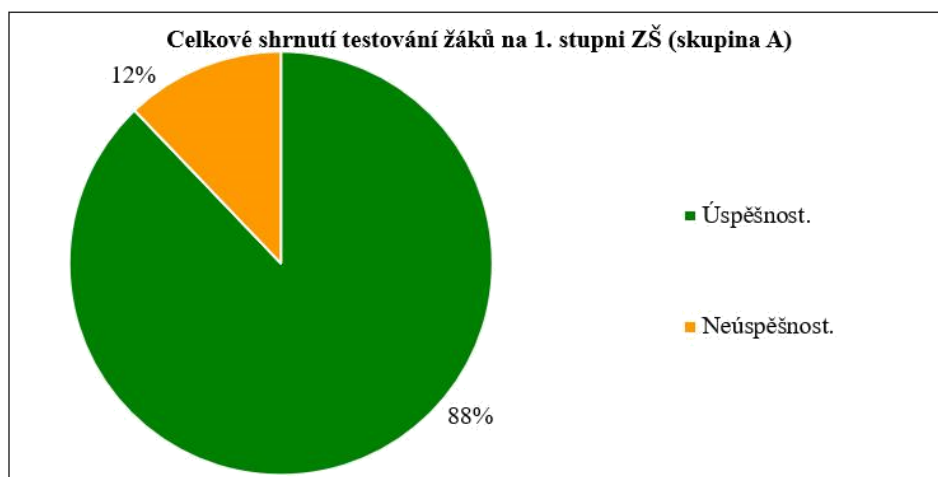

Obrázek 74. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny A.

Obrázek 75. Graf zobrazující shrnutí výsledků skupiny B.

Z těchto grafů je patrné, že žáci, kteří si osvojovali novou slovní zásobu prostřednictvím písní a muzikálních her byli o celých 52 % úspěšnější než žáci s tradičním typem výuky. Skupina A byla v testování úspěšná u 87 % otázek, jen 13 % z nich bylo zodpovězeno chybně. Jednalo se především o otázky zaměřené na pravopis (správné pořadí písmen ve slově), jeden žák pak chyboval v rámci správné výslovnosti. Naopak skupina B byla úspěšná jen z 35 %. Celých 65 % otázek bylo zodpovězeno chybně. V tomto případě se jednalo především o otázky týkající se výslovnosti, správného významu a sluchové analýzy slova.

Obrázek 76. Graf zobrazující celkové shrnutí testování žáků na 1. stupni ZŠ skupiny A.

Obrázek 77. Graf zobrazující celkové shrnutí testování žáků na 1. stupni ZŠ skupiny B.

V rámci porovnání souhrnných výsledků testování žáků 1. stupně lze konstatovat, že žáci, kteří absolvovali výuku nové slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her byli jednoznačně úspěšnější než žáci s klasickým stylem vyučování, a to o celých 56 %. Ve všech ročnících byla skupina A v porovnání se skupinou B lepší. Když srovnáme výsledky testování v jednotlivých třídách zjistíme, že nejúspěšnější byli žáci ze skupiny A ve 3. ročníku. Naopak nejhorší výsledky najdeme ve skupině B ve 2. třídě. Na základě porovnání výsledků v rámci skupiny A zjistíme, že nejlepší byla tedy 3. třída, která měla pouze dvě chybné otázky. Za ní velmi těsně následuje 1. třída, která udělala pouze tři chyby, poté 5. třída se sedmi chybnými otázkami, 2. třída s devíti chybnými otázkami a poslední je 4. třída a deset chybných odpovědí. U skupiny B skončila nejlépe 1. a 4. třída. Tyto třídy mají shodný počet chybných odpovědí, a to 32. Na tyto třídy navazuje 5. ročník a 36 chyb. Jak už jsem výše zmínila nejhorší výsledek byl zaznamenán ve 2. třídě. Ta se dopustila 48 chybných odpovědí.

Téměř u všech tříd přesahuje rozdíl v úspěšnosti skupiny A a skupiny B 50 % (ve 2. třídě se jedná dokonce o 65 %). Jen ve 4. ročníku nedosáhly výsledky nad polovinu. Nutno však podotknout, že se k této hranici velmi přiblížily, jedná se totiž o 49 %.

Z testování je také evidentní, že žáci vyšších ročníků (4. – 5. třída) už jsou více navyklí na tradiční způsob výuky, který se neopírá o písně a muzikální hry. Činilo jim tedy menší potíže osvojit si novou slovní zásobu tradičním způsobem bez hudebních prvků. I přesto je však z výzkumu zřejmé, že výuka anglické slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her je velmi efektivní a přínosná.

Největších úspěchů dosáhli žáci v oblasti významu slov. S výjimkou 2., 4. a 5. třídy, kde došlo k záměně významu slov v 1–2 případech, byli respondenti zcela bezchybní. Žáci si díky písni byli v rámci významu slov opravdu jistější. Co se týče sluchové analýzy, můžeme opět konstatovat, že žáci byli s mírnými odchylkami zcela bezchybní. S podporou písně byli bez jediné chyby schopni správně sluchově analyzovat slovo žáci v 1., 3. a 5. třídě. Jedné chyby se pak dopustili studenti v 2. a 4. ročníku. Značných úspěchů bylo dosaženo i v oblasti výslovnosti. V porovnání s žáky, kteří si osvojovali novou slovní zásobu bez písní, byli žáci ze skupiny A v oblasti výslovnosti přesnější a schopnější. Neměli více méně problém vyslovit alespoň dvě ze tří uvedených slov. Podstatně větší problém s výslovností měli žáci ze skupiny B, ve které najdeme jen pár žáků s absolutní úspěšností. V 1. a 3. ročníku byli schopni vyslovit všechna tři zadaná slova dva žáci, v 2., 4. a 5. ročníku už jen jeden ze všech respondentů. Nejvíce chyb se dopouštěli žáci všech tříd ze skupiny A v částí zaměřené na pravopis slov. I přesto byli v souhrnném porovnání výsledků na výši. Maximálně se totiž dopustili dvou chyb, na rozdíl od skupiny B, ve které se žáci dopouštěli tří, i čtyř a více chyb. V rámci výzkumného šetření se také potvrdilo, že žáci, kteří absolvovali výuku slovní zásoby podpořenou písní byli schopni reagovat přesnější a pohotověji na otázku z reálného života. I v praktickém využití daných slov je nám tedy píseň ve výuce anglického jazyka značným přínosem.

Rozhovor s přihlížejícím pedagogem

Přihlížející paní učitelka v první řadě uvedla, že žáci ve skupině A (která byla vyučována prostřednictvím písni) byli aktivnější a o výuku jeví větší zájem. Píseň pro ně byla nejen skvělou motivací, ale také dobrým aktivizačním prvkem. Po celou dobu byli žáci velmi pozitivní a nadšení z poměrně jiného stylu výuky.

Z čeho byla paní učitelka skutečně překvapená, byla výslovnost a její rychlé osvojení podpořené písni. Žáci byli celkem rychle schopni nové slovo správně vyslovit. Ocenila píseň jako možnost setkání s anglickým jazykem a zmínila také, že píseň žákům dodala odvalu a jistotu při aktivitách, ve kterých měli slovíčka využít v praxi.

Co se týče efektivit osvojování nové slovní zásoby, zmínila se paní učitelka nejen o písni jako takové, ale i o vhodném doprovodném prvku – videu s textem. Uvedla, že tato forma písni podpořila u dětí pochopení významu nové slovní zásoby a její rychlejší zapamatování. V porovnání se skupinou B (která podporu v podobě písni, videa a textu neměla) to bylo nesporně účinné. Ve chvíli, kdy žáci ze skupiny B (v rámci stejných aktivit) ještě ve významu slov váhali a nebyli si jisti jejich použitím, žáci ve skupině A už s přehledem a jistotou se slovy pracovali.

Při testování si tato pedagožka všimla toho, že žáci ze skupiny A si ve svých odpovědích byli jednoznačně jistější. Neotáčeli se, nedoptávali se, nepotřebovali cokoli navíc vysvětlit. Zejména v první otázce, kdy měli být schopni odpovědět na osvojenou otázku, často žáci ze skupiny B nevěděli, co mají dělat, či co mají doplnit. Tato jistota se také projevila v rámci výuky, kdy se žáci nebáli reagovat na otázky či se zapojovat do aktivit. Píseň jim dodala sebevědomí a byla jim po celou výuku oporou.

Paní učitelka dále zmínila, že na začátku hodiny byli žáci z obou skupin poměrně motivovaní a aktivní. V průběhu výuky však žáci ze skupiny B často ztráceli pozornost a byli roztržití, na rozdíl od žáků ze skupiny A, které právě píseň dokázala aktivizovat a udržet si tak jejich zájem o výuku. Přihlížející pedagožka sama uvedla, že píseň ve skupině s písni a muzikálními hrami byla zdrojem pozitivní atmosféry a určité relaxace.

Paní učitelka celkově hodnotí výuku nové slovní zásoby prostřednictvím písni velmi kladně a vnímá ji jako efektivní formu vyučování. Sama písni do výuky na 1. stupni ZŠ začne pravidelně zapojovat.

Komentáře k výsledkům výzkumu

V souladu s výzkumnými cíli se potvrdilo, že žáci, kteří si osvojují novou slovní zásobu prostřednictvím písní a muzikálních her byli jednoznačně úspěšnější. V rámci shrnutí výsledků všech tříd totiž dosáhli nadpoloviční převahy ve správném řešení otázek. Z experimentu tedy vyplývá, že píseň je efektivním prostředkem, který značně podporuje výuku nových slov v hodinách anglického jazyka, a to jak z hlediska významu, výslovnosti, sluchové analýzy, ale také pravopisu (spellingu). Dále se ukázalo, že žáky píseň podporuje nejen v těchto oblastech, ale také v jistotě a pohotovosti v rámci praktického využití slov (například při odpovědi na danou otázku), což potvrdila i přihlížející paní učitelka. Vzhledem k tomu, co vykazují celkové výsledky si můžeme položit otázku proč to tak je. Z jakého důvodu jsou písně tak efektivním podpůrným prostředkem ve výuce nové anglické slovní zásoby? A jsou skutečně tak účinné?

Existuje hned několik důvodů, kterými si lze tento fakt vysvětlit. Dětská píseň je ve své podstatě nejen aktivizačním a motivačním prvkem, ale právě velkým zdrojem nových slov. Toho lze právě využít v rámci výuky anglické slovní zásoby. Propojujeme tak totiž zábavnou formu výuky s neuvěřitelnou zásobárnou slov. Je možné, že úspěšnost žáků v oblasti významu slov byla podpořena také doprovodným videem a textem. Text pak pravděpodobně ovlivnil i správnost řešení v rámci pravopisné stavby slov. Forma propojení písně s videem a textem se tak jeví jako velmi účinná a smysluplná – což vyplývá i z rozhovoru s přihlížejícím pedagogem. Experiment také potvrdil, že píseň je jednoznačně jedním z nejpřirozenějších zdrojů anglické výslovnosti. Poskytuje nám tedy nejen možnost pravidelně slyšet anglický jazyk v praxi, ale také ho v praxi využít. To, že výslovnost žáků píseň skutečně podpořila je z výzkumu zřejmé, nicméně samozřejmě záleží také na výběru písně. V tomto výzkumném šetření byly voleny písně dle dané slovní zásoby, věku, jazykových znalostí a schopností žáků. Všechny tyto faktory jsem se snažila při výběru písně zohlednit. Navíc jsem vzala v potaz i rytmické a melodické znaky písně, které mají na výuku nové slovní zásoby samozřejmě také vliv. Aktivnější, rytmičtější, energičtější a zároveň melodické písně se ukázaly jako dobrá volba. Žáci byli z písní v každém ročníku nadšení, a i po výuce si je prozpěvovali. Velmi pozitivně hodnotím setkání se třídou a jejich paní učitelkou, které předcházelo celému výzkumu. Bylo pak daleko jednodušší upravit píseň pro danou skupinu a daný ročník.

Na kvalitní osvojení slov měl samozřejmě také vliv počet nové slovní zásoby. Jelikož jsem měla možnost věnovat se žákům dvě vyučovací hodiny, v nejnižším ročníku (čili v 1. třídě) jsem zařadila 5 nových slovíček, což splňuje pravidlo Thornburyho (2002). Počet slovíček byl i v dalších ročnících zohledněn jejich věku, znalostem a schopnostem. Postupně

jsem vždy přidávala jedno slovo – 2. třída si osvojovala šest nových slovíček, 3. třída pak sedm nových slovíček. Největší počet slov si osvojovali žáci ve 4. a 5. třídě, přesněji osm nových slov. Dále je třeba zmínit také to, že úspěšnost testování mohlo podpořit dodržení hlavních zásad v rámci fází poslechu (pre-listening, while-listening, post-listening), které uvádí Wilson (2008). Ve všech fázích byla dodržena pravidla v rámci osvojení písně a v rámci výběru vhodných muzikálních her a aktivit.

To, co píseň bezesporu ovlivnila byl zájem žáků o výuku anglického jazyka a také atmosféra ve třídě. V porovnání skupin A a B bylo evidentní, že žáci, kteří absolvovali výuku prostřednictvím písní a muzikálních her byli ve výuce aktivnější, pozornější, veselejší a hodinu si skutečně užívali. Tento fakt potvrdila i přihlížející paní učitelka. Překvapivé bylo, že píseň ve výuce zaujala žáky všech ročníků čili ani starší žáci (4. – 5. třída) neměli s písní ve výuce sebemenší problém, ba naopak. Žáci odcházeli z výuky s prozpěvováním písně, kterou se naučili, dokonce byli z tohoto stylu výuky tak nadšení, že prosili paní učitelku, jestli by i oni mohli v běžné výuce anglického jazyka zpívat písně. Tuto myšlenku jednoznačně potvrzuje i dotazníkové šetření ve skupině A., které z velké části potvrdilo, že píseň byla pro žáky přínosem v rámci osvojování nové slovní zásoby a že žáci chtějí zařazovat písně do výuky anglického jazyka častěji. Zajímavé bylo, že se mi po absolvování experimentu ozvala paní učitelka anglického jazyka s prosbou, abych jí zaslala dané písně, které byly využity ve výuce se skupinou A. Žáci totiž o píseň ve výuce jeví skutečně velký zájem a inspirovali tím i studenty ze skupiny B. Z výzkumného šetření také vyplývá, že hudba má skutečně pozitivní vliv na kognitivní procesy žáka. Píseň ve výuce totiž ovlivnila nejen paměť (osvojení a upevnění slovní zásoby v rámci zapamatování), pozornost (aktivizaci a zájem žáků o výuku), řeč (schopnost využít jazyk v rámci správné výslovnosti a praxe), ale také sluchové vnímání (sluchovou analýzu slov). Úspěšnost experimentu mohla být podpořena také výsledky dotazníkového šetření mezi pedagogy. Nejenže dotázaní učitelé ve většině odpovědí potvrdili fakt, že píseň je efektivním prostředkem, který může značně podpořit výuku nové slovní zásoby ve výuce anglického jazyka, ale také svými odpověďmi, názory a zdroji, inspirovali moji přípravu vyučovacích hodin.

Metoda zařazení písně do výuky anglické slovní zásoby se tedy jeví jako velmi úspěšná (samozřejmě jen za předpokladu dodržení základních zásad a pravidel). Je tedy třeba zohlednit – věk žáků, jejich schopnosti a znalosti, jazykovou úroveň, ale i jejich hudební preference (Lavery, 2015). Za hlavní přínos výzkumu tedy považuji fakt, že píseň a muzikální hry lze skutečně považovat za efektivní a smysluplnou formu výuky anglické slovní zásoby.

V. ASPEKTY VÝZKUMU

V první části této kapitoly se věnuji významu a přínosu výsledků pro pedagogickou praxi, zejména pro výuku anglické slovní zásoby. Dále se snažím zhodnotit výzkum z hlediska omezujících faktorů a v závěru uvádím návrhy a možnosti na rozšíření, popřípadě vylepšení výzkumu.

Pedagogická doporučení

Z dotazníkového šetření sice vyplynulo, že velké množství pedagogů využívá píseň ve výuce anglického jazyka, a dokonce ji často vnímá i jako zdroj slovní zásoby, nicméně z experimentu je evidentní, že ne každá škola tuto metodu do výuky tradičně zařazuje. Najdou se stále pedagogové, kteří píseň ve výuce angličtiny vnímají jen jako prvek pro vyplnění zbylého času, či určitý prvek oživení výuky. Jedním z podstatných pedagogických doporučení, které vyplývá z tohoto výzkumného šetření, je tedy potřebné zamyšlení učitelů nad skutečným přínosem písně do hodin anglického jazyka. Je třeba motivovat učitele k tomu, aby se více vzdělávali a zajímali o tuto formu výuky, inspirovali se v nejrůznějších literaturách týkajících se tohoto tématu či ve výuce jiných pedagogů a hledali materiály spojené s touto výukou. Podstatným doporučením je také to, že si učitelé musí uvědomit, že osvojování nové slovní zásoby nespočívá pouze na memorování slovíček, které po určité době žáci stejně z paměti vypustí. Jde nám především o pevné a stále zvládnutí nové slovní zásoby, kterou bude žák schopen jistě a bez ostychu využít v praxi.

Zajímavou inspirací pro výuku anglické slovní zásoby, která vyplývá z experimentu, je forma písně využitá ve výuce. Je evidentní, že podstatným přínosem písně s doprovodem videa a textu je zejména to, že je schopna obsáhnout všechny důležité oblasti slovní zásoby – význam, sluchovou analýzu, výslovnost i pravopis. Pedagog si musí být vědom důležitosti všech těchto složek pro zvládnutí daného slova. Často se totiž v rámci výuky zaměřujeme pouze na význam slov (většinou pouze jen překlad z angličtiny do češtiny).

Další fakt, který je v souladu s názorem Schoeppa (2001), jasně potvrzuje, že píseň představuje pro výuku určitou příležitost, jak si žáci mohou jazyk zautomatizovat. Je třeba si tedy uvědomit, že použití písně v hodinách anglického jazyka může vést k automatizaci jazykového projevu čili jazykové plynulosti, která zároveň zahrnuje znalost obsahu, který je sdělován. Velkou výhodou písní je také možnost jejich propojení s nejrůznějšími didaktickými muzikálními hrami, které rovněž mohou přispět k efektivnější výuce slovní zásoby, aktivizaci,

zájem a motivaci žáků, ale také mohou podpořit pozitivní atmosféru ve třídním prostředí. Toto doporučení jde ruku v ruce s myšlenkou Hancocka (1998).

Významným přínosem písně do výuky anglické slovní zásoby je to, že žáci mohou zcela přirozeně a často i s velkou chutí a radostí, poslouchat a zpívat písně i mimo školní prostředí. Z dotazníkového šetření mezi žáky je jasné, že se s anglickými písněmi v běžném životě skutečně setkávají, je tedy dobré využít této skutečnosti i pro výuku.

Při vytváření příprav do výuky anglické slovní zásoby, která má být založena na písni, je třeba mít na paměti některé zásady. Při výběru písně musí učitel zohlednit věk žáků, jejich schopnosti a znalosti, jazykovou úroveň, ale také hudební preference. Písně by měly být rytmické a energické, měly by obsahovat maximálně 2–3 verše, popřípadě opakující se sloky s určitými obměnami a měly by být založeny na jednoduché melodii a jednohlasém zpěvu (Lavery, 2015). Jedním z podstatných faktorů pro výuku anglického jazyka, který je třeba mít na zřeteli, je také rozsah nové slovní zásoby v rámci jedné vyučovací hodiny. Je třeba si uvědomit, že v prvním ročníku je žák schopen si osvojit za jednu vyučovací hodinu přibližně tři slova. S přibývajícimi zkušenostmi, vědomostmi a schopnostmi jsou to čtyři, pět nejvýše však sedm slov za jednu lekci. Což platí pro celé vzdělávací období na prvním stupni základní školy (Hendrich, 1988) a Thorbury (2002).

Faktory omezující výzkum

Ačkoli byl výzkum proveden se záměrem co největší přesnosti, je potřeba uvést i několik omezujících faktorů, které mohly mít vliv na výsledky výzkumného šetření.

Hlavním faktorem, který mohl mít vliv na výsledky výzkumu, bylo období koronavirové krize, která byla provázena pouze online výukou. Žáci tak neměli po delší dobu možnost přímé kontaktní výuky anglického jazyka, čímž mohlo být ovlivněno nejen osvojování nové slovní zásoby, ale také aktivita a motivace žáků k výuce. Vzhledem k tomu, že žáci téměř rok neabsolvovali prezenční výuku, mohla jejich nadšení a aktivitu ovlivnit právě i možnost společného setkání a práce ve třídě. I znalosti žáků v anglickém jazyce byly v rámci online výuky docela odlišné, což jsem se pokusila vyřešit rozdělením žáků do poměrně vyrovnaných skupin. Ačkoli na základě setkání s žáky a na základě domluvy s paní učitelkou došlo k rozdělení žáků do dvou vyrovnaných skupin, je třeba podotknout, že mohlo dojít k určitým rozdílům v úrovni anglického jazyka mezi jednotlivými skupinami.

Experiment mezi žáky mohl ovlivnit i stud před cizím učitelem. Jelikož jsem se rozhodla výuku vést sama, a to zejména kvůli vlastní zkušenosti a zainteresování do problematiky, bylo možné že reakce žáků mohly být opatrnější a stydlivější. Nicméně s tímto problémem jsem se

setkala skutečně jen v úvodu hodiny. Zejména u skupiny A po přehrání úvodní motivační písň strach a obavy třídu hned opustily.

Testování mohlo být ovlivněno také tím, že jsem kvůli věku žáků zvolila společný postup řešení testu. Vždy jsem přečetla otázku, na kterou žáci měli odpovědět, popřípadě cvičení, které měli vyřešit. Na základě předem domluvených pravidel jsem ale předešla vyrušování, ovlivňování a napovídání. Originalitu a samostatnost výsledků jsem si pojistila tím, že každý žák měl k dispozici svoji osobní lavici. Nebyla zde tedy možnost k opisování. Na výsledky testů mohla mít vliv i stanovená časová dotace 15 minut. Přišlo mi, že toto omezení si žáci ale ve své podstatě neuvědomovali, po celou dobu testu jsme totiž postupovali společně.

U skupiny A mohl osvojování nové slovní zásoby ovlivnit netradiční způsob výuky a práce. Žáci totiž písň ve výuce tradičně moc nevyužívají, a to už vůbec ve formě videa a textu. Myslím si, že si na tento způsob výuky poměrně rychle navykli a neměli s ním žádný problém. Tento faktor jsem se snažila minimalizovat vysvětlením přesného postupu, probráním dané slovní zásoby v písni a pozitivním přístupem k něčemu novému a netradičnímu.

Určitým omezujícím faktorem mohla být i přítomnost přihlížející paní učitelky. Jednalo se o paní učitelku, kterou žáci dobře znali, a tak ji z počátku vnímali jako další paní učitelku a v úvodních 10 minutách se na ni poměrně často otáčeli. Po chvíli už si však její přítomnost neuvědomovali, a to ani při vyplňování testů. S paní učitelkou jsem se domluvila, že mi do výuky vůbec zasahovat nebude, což splnila. Následný rozhovor s přihlížejícím pedagogem, mohl být ovlivněn tím, že paní učitelka písň do výuky obvykle spíše nezařazovala a písň vnímala jako doplňující aktivitu na závěr hodiny. Tento fakt jsem se ale v rámci rozhovoru pokusila využít ve prospěch výzkumu, což se myslím podařilo.

V rámci dotazníkové šetření mezi žáky byla využita odpověď formou smajlíků pro snazší vyjádření názorů a pocitů žáků. Pro starší žáky však tato forma mohla být poměrně nekomfortní a raději by své myšlenky vyjádřili vlastními slovy.

Návrhy na rozšíření výzkumu

Prvním zlepšením, které by vedlo k ještě přesnějším výsledkům by bylo rozdělení žáků dle úrovně anglického jazyka na základě testu. Vznikly by nám tak zcela vyrovnané skupiny. V návaznosti na to, by bylo dobré přemýšlet o delší časové dotaci na výuku. Výzkum by v daných skupinách mohl být prováděn například měsíc. V rámci tohoto časového období by mohli být žáci průběžně testováni a jejich výsledky by pak byly porovnávány. Mohli bychom například lépe zjistit v jaké etapě výuky si byli žáci v rámci nové slovní zásoby už absolutně jistí, zda by se tyto etapy odlišovaly u skupin A a B, která ze skupin by pracovala rychleji apod.

Zajímavým přínosem by mohla být také výuka, kterou by vedl skutečně pedagog té dané třídy, nikoli tedy autor práce. Získali bychom tak možnost porovnání jeho tradiční výuky s výukou formou písni, možnost společné konzultace nad přípravou výuky, přímou zkušenost jiného pedagoga s touto výukou a možnost vidět přístup jiného učitele k výuce anglického jazyka.

Zajímavou modifikací by mohl být také mnohem širší vzorek účastníků testování. Mohli bychom zvolit třídy z jiných typů škol (klasických, alternativních či jazykových), které bychom nedělili na homogenní skupiny. Porovnávali bychom výsledky tříd daných ročníků v rámci jiných škol a zjistili bychom na jakých školách se tato metoda projevila lépe a efektivněji.

Pravděpodobně největší objektivitu by bylo dosaženo v případě, že bychom vytvořili skupinu žáků stejného věku, pro které by anglický jazyk byl zcela neznámý. Mohlo by se jednat jak o mladší žáky české národnosti, kteří se s angličtinou ještě neseťkali, či o žáky z jiné země a kultury, kde angličtinu nepoužívají (například asijské země). Na základě jejich výsledků bychom mohli jednoznačně vyvodit to, zda je výuka anglické slovní zásoby prostřednictvím písni efektivní a účinná.

V rámci dotazníkového šetření mezi pedagogy by bylo určitě přínosné doplnit dotazník o přímý rozhovor s učiteli. V rámci diskuze by totiž mohlo dojít ke konkrétnějšímu náhledu do stylu výuku daného respondenta, možnosti nahlédnutí do jeho materiálů a příprav, ale také k odhalení jeho vlastního názoru na výuku anglické slovní zásoby prostřednictvím písni.

Možností, jak rozvinout tento výzkum by mohlo být také zaměření na samotný poslech písni. Sestavit a vysvětlit zásady tohoto poslechu, zaměřit se na rady a doporučení s tím spojené, či upozornit na rizika, která tato forma poslechu může přinášet.

VI. ZÁVĚR

Tato diplomová práce pro mě byla výjimečnou příležitostí k tomu, jak propojit dvě věci, které jsou v podstatě každodenní součástí našich životů – anglický jazyk a hudbu. Hudba i jazyk totiž hrají v životě člověka velkou roli a provázejí nás už od počátků lidské existence. Je tedy důležité se jejich společným znakům věnovat, uvědomit si je a jejich propojení využít i v pedagogické praxi a zejména pak ve výuce cizích jazyků. Tyto dva světy jsou si totiž neuvěřitelně blízké a při osvojování nové slovní zásoby v hodinách anglického jazyka na 1. stupni ZŠ by rozhodně měly jít ruku v ruce.

Cílem této diplomové práce bylo ověření a potvrzení efektivitu výuky slovní zásoby v hodinách anglického jazyka prostřednictvím písní a muzikálních her na 1. stupni ZŠ. Smysluplnost a účinnost této metody byla v teoretické části podložena teoriemi, výzkumy a vědeckými poznatky mezinárodních odborníků, v praktické části pak byla potvrzena výzkumem, který byl proveden mezi žáky 1. stupně. Přínos písně ve výuce anglické slovní zásoby je zřejmý nejen v oblasti významu, porozumění či sluchové analýzy, ale také v oblasti výslovnosti. Píseň lze totiž vnímat jako jedinečný zdroj autentické a správné výslovnosti, přízvuku a intonace. Z této práce vyplývá, že velmi přínosnou formou písně, kterou lze v rámci výuky anglické slovní zásoby využít, je píseň podpořená videem a textem. Tento fakt značně přispívá i v rámci správného osvojení pravopisu slova. Z výzkumu je také evidentní, že kognitivní procesy, které mají zásadní postavení ve výuce anglického jazyka, mohou být pomocí písně značně podpořeny. Kombinace slovně-hudebních aktivit, totiž ovlivňuje nejen paměť, ale také pozornost a řeč. Píseň tak může přispět k lepšímu zapamatování slov, k jistějšímu slovnímu projevu, k pozitivní a uvolněné atmosféře ve třídě a samozřejmě ke zvýšení zájmu, motivace a aktivizace žáků. Píseň ve výuce anglického jazyka lze tedy vnímat jako zdroj pozitivní atmosféry a určité formy relaxace. Fakt, že žáci odcházeli ze třídy a prozpěvovali si novou anglickou píseň, nebo to, že požádali paní učitelku, aby píseň do výuky zařazovali pravidelně, dává této práci další rozměr.

Určitým odrazovým můstkem výzkumu se stalo dotazníkové šetření mezi pedagogy, jež prokázalo, že písně ve výuce anglického jazyka jsou využívány čím dál častěji, a dokonce jsou řadou učitelů vnímány nejen jako aktivizační prvek výuky, ale také jako zdroj anglické slovní zásoby a správné výslovnosti. Zdroje anglických písní do výuky, které tito pedagogové do dotazníku uvedli, přispěly k obohacení této práce, protože se staly inspirací pro vytvoření příloh, jež jsou zásobárnou internetových i knižních zdrojů písní, muzikálních her a aktivit vhodných právě pro výuku v období mladšího školního věku. Je totiž pravdou, že zpočátku se

příprava na hodiny anglické slovní zásoby opírající se o písně a muzikální hry může jevit jako složitější a časově náročnější. Byla bych šťastná, kdyby pedagogové anglického jazyka na 1. stupni ZŠ brali tuto práci jako určitý opěrný a výchozí bod pro své úvodní vyučování propojující hudbu a jazyk a kdyby se tato práce stala jejich inspirací a motivací. Přála bych si, aby výsledky výzkumu přispěly k pravidelnému zapojování písní a muzikálních her v rámci vyučování nových slov a aby učitelé vnímaly píseň nejen jako nástroj aktivizace a motivace, ale hlavně jako efektivní zdroj slovní zásoby a její autentické výslovnosti.

Tato práce mi umožnila hlubší poznání tématu týkajícího se propojení hudby a anglického jazyka. Přinesla mi možnosti a metody, jak píseň ve výuce anglické slovní zásoby správně využít, na co si dát pozor, čeho se vyvarovat, jaké zásady dodržovat při výběru vhodných písní a také při jejich poslechu. Utvrdila mě v tom, že osvojování nové slovní zásoby prostřednictvím písní a muzikálních her je skutečně efektivní a smysluplné. Zároveň mě inspirovala k dalším možnostem rozšíření tohoto výzkumu a nápadům, které lze ve výuce anglického jazyka pomocí písně uskutečnit. S realizací výzkumu na základní škole jsem byla velmi spokojená. Počáteční nervozitu často brzy nahradilo nadšení ze zájmu, aktivity a úspěchu žáků. Bylo skvělé si své teorie, myšlenky a názory ověřovat v praxi. Jen samotní žáci jsou totiž skutečným měřítkem naší pedagogické práce a my se v nich musíme snažit probouzet jejich přirozenou touhu po objevování, poznávání a vzdělávání.

POUŽITÉ ZDROJE

- Anton, R. J. (1990). *Combining singing and psychology*. Hispania.
- British Council. (nd). *Learn English Kids: Songs*. Citováno 23. února 2021.
<http://learnenglishkids.britishcouncil.org/songs>
- Campbell, D. G. (2008). *Mozartův efekt*. Praha: Eminent.
- Dangerfield, L., Matthews, A. & Spratt, M. (1991). *At the chalkface: practical techques in language teaching*. Walton-on-Thames: Nelson.
- Dream English. (2017). *Dream English Kids*. Citováno 26. února 2021.
<https://www.dreamenglish.com/englishkidsvideo>
- Ebong, B. & Sabbadini, M. J. (nd). *Developing pronunciation through songs*. British Council.
<https://www.teachingenglish.org.uk/article/developing-pronunciation-through-songs>
- English Now. (nd). English-time.eu. Citováno 26. května 2021.
<http://www.english-time.eu/english-now/pisnickvy-pro-clil/>
- English Time. (nd) English-time.eu. Citováno 26. května 2021.
<http://www.english-time.eu/pro-ucitele/pisnickvy/>
- Franěk, M. (2005). *Hudební psychologie*. Praha: Karolinum.
- Freddie´s ville. (nd). Songs. Citováno 23. února 2021.
<https://www.freddiesville.com/songs>
- Fun Kids English. (nd). Brain breaks action songs for kids. Citováno 23. února 2021.
<http://funkidsenglish.com/fun-kids-songs/about-fun-kids-songs>
- Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: Multiple Intelligences*. NYC: Basic Books.
- Geist, B. (1970). *Původ hudby*. Praha: Supraphon.
- Graham, C. (1979). *Jazz Chants for Children*. New York: Oxford University Press.
- Gray, K. (1998). *Jet Primary Teachers Resource Book 1*. Mary Glasgow Magazines.
- Gray, K. (1997). *Jet Primary Teachers Resource Book 2*. Mary Glasgow Magazines.
- Gray, K. (1999). *Jet Primary Teachers Resource Book 3*. Mary Glasgow Magazines.
- Griffee, D. (1992). *Songs in action*. New York: Prentice Hall.
- Hancock, M. (1998). *Singing grammar: Teaching grammar through songs*. Cambridge University Press.
- Hendrich, J. (1988). *Didaktika cizích jazyků*. Praha.
- Hubáček, J., Jandová & E. Svobodová, J. (2002). *Čeština pro učitele*. Opava: Vademecum Bohemiae.
- Chan, A., Ho, Y. & Cheung, M. (1998). *Music training improves verbal memory*.

<https://www.nature.com/articles/24075>

Jihočeská univerzita. (2015). RVP: *Jazyk a jazyková komunikace*. Citováno 2. listopadu 2020.

<http://www.pf.jcu.cz/research/svp/rvp-jazyk.php>

Jůva, V. (2007). *Stručné dějiny pedagogiky*. Brno: Paido.

Kasper, T. & Kasperová, D. (2008). *Dějiny pedagogiky*. Praha: Grada.

Klenková, J. (2000). *Kapitoly z logopedie*. Brno: Paido.

Kuttlerová, M. (2008). *Hudba a jazyk*. Časopis pro hudební a obecně estetickou výchovu školní a mimoškolní.

http://pages.pedf.cuni.cz/hudebnivychova/files/2016/05/HV4_2008.pdf

Langmeier, J. & Krejčířová, D. (2006). *Vývojová psychologie*. Praha: Grada.

Lavery, C. (2015). *Using songs*. British council.

<https://www.teachingenglish.org.uk/article/using-songs-0>

Super simple songs. (nd). A place to learn ang play. Citováno 23. února 2021.

<https://supersimple.com/super-simple-songs>

Lingea. (2016). *Happy Hoppy English for Children*. Brno: Lingea.

Lokšová, I. & Lokša, J. (1999). *Pozornost, motivace, relaxace a tvořivost dětí ve škole*. Praha: Portál.

Maidment, S. & Roberts, L. (2013). *Happy house 1*. Oxford: Oxford University Press.

Masakicho, M. (1999). *Maple Leaf Learning*. Citováno 26. února 2021.

<https://mapleleaflearning.com/>

McCarthy, M. (1990). *Vocabulary*. Oxford: Oxford University Press.

Merriam Webster Dictionary. (1828). Song. Citováno 26. 3. 2020

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/song>

Metodický portál RVP. (2017). Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace. Citováno 23. února 2021.

<https://cc.bingj.com/cache.aspx?q=kompetence+hotel+jazykov%C3%BD+jazyk+jazykov%C3%83%C2%A9&d=4566140545076152&mkt=en-US&setlang=en-US&w=vrMZ7uSBQfkccOnVf9uNDUT-va0tG-WA>

Mora, F. C. (2002). *Foreign language acquisition and melody singing*.

[https://www.academia.edu/1432536/Foreign Language Acquisition and Melody Singing](https://www.academia.edu/1432536/Foreign_Language_Acquisition_and_Melody_Singing)

Moravcová, T. (2009). *Výběr a využití písní ve výuce anglického jazyka*. Praha: Karlova univerzita.

- Murphey, T. (1992). *Music and song*. Oxford: Oxford University Press.
- Oxford University Press. (2017). Everything is better with music. Citováno 3. listopadu 2021.
<https://oupeltglobalblog.com/2017/08/31/everything-better-music>
- Oxford University Press (1997). *Super Songs: Songs for very young learners*. UK: Oxford University Press.
- Palatinová, A. (2006). *Didaktické hry v hudebních činnostech*. Metodický portál RVP.
<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/469/didakticke-hry-v-hudebnich-cinnostech.html/>
- Philips, S. (1994). *Young Learners*. Oxford: Oxford University Press.
- Pinkfong. (nd). Playlist. Citováno 23. února 2021.
<https://www.pinkfong.com/en/playlists>
- Preiss, M. & Křivohlavý, J. (2009). *Trénování paměti a poznávacích schopností*. Praha: Grada.
- Průcha, J., Walterová & E. Mareš, J. (1998). *Pedagogický slovník*. Praha: Portál.
- Przybylek, S. (2020). *What is a song*. Study.com.
<https://study.com/academy/lesson/what-is-a-song-definition-examples.html#transcriptHeader>
- Ribarova, S. (2013). *Certain aspects of using music in foreign language teaching*. Masarykova univerzita.
<https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/129040>
- Rixon, S. (1986). *Developing listening skills*. Illustrations Macmillan Publishers Limited.
- Rost, M. (1991). *Listening in action*. Prentice Hall International.
- Sedlák, F. & Váňová H. (2013). *Hudební psychologie pro učitele*. Praha: Karolinum.
- Schoepp, K. (2001). *Reasons for Using Songs in the ESL/EFL Classroom*. Research Gate.
[https://www.researchgate.net/publication/309390126 Reasons for Using Songs in the E SLEFL Classroom](https://www.researchgate.net/publication/309390126_Reasons_for_Using_Songs_in_the_E_SLEFL_Classroom)
- Sing Play Create*. (nd). Let's move and learn with music. Citováno 23. února 2021.
<https://www.singplaycreate.com>
- The Learning Station*. (nd). Brain breaks action songs for kids. Citováno 23. února 2021.
<https://www.learningstationmusic.com/youtube-videos>
- Šimíčková-Čížková, J. (2010). *Přehled vývojové psychologie*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého.
- Šmídová, T. (2010). *Introduction to using songs in a classroom*. Metodický portál RVP.CZ.
<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/7493/SONG-TYPES-AND-HOW-TO-SELECT-A-GOOD-ONE-II-PART.html>

The global language monitor. (2009). Number of Words in the English Language. Citováno 19. listopadu 2020.

<https://languagemonitor.com/number-of-words-in-english/no-of-words>

The Kiboomers. (nd). Listen. Citováno 23. února 2021.

<https://thekiboomers.com>

The Singing Walrus. (nd). The Singing Walrus Complete Music Video Collection. Citováno 23. února 2021.

<https://www.thesingingwalrus.tv/the-singing-walrus-complete-music-video-collection>

Thornbury, S. (2002). *How to teach vocabulary.* Person Education Limited.

Underwood, M. (1989). *Teaching listening.* Longman Group UK Limited.

UPS Studio. (nd). Popular nursery rhymes. Citováno 23. února 2021.

<https://www.uspstudios.co>

AWŠ ČR. (2008). *Waldorfské školy.* Citováno 31. března 2021.

http://www.iwaldorf.cz/wald_ped.php?menu=ped-owa

Ur, P. (1995). *A Course in Language Teaching: Practice and theory.* Cambridge University Press.

Vágnerová, M. (2000). *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří.* Praha: Portál.

Vágnerová, M. (2005). *Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání.* Praha: Karolinum.

VÚP. (2005, 1. září). *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.* Praha: MŠMT.

http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf

Vysloužil, J. (1995). *Hudební slovník pro každého.* Vizovice: Lípa.

Vyštejn, J. (1995). *Dítě a jeho řeč.* Beroun: Baroka a Fox.

Waite, M. & Hawker, S. (2009). *Oxford paperback dictionary and thesaurus.* New York: Oxford University Press.

Waldorfschoolsongs. (nd). DeeWeeDee. Citováno 31. 3. 2021.

<https://www.vrijeschoollieder.nl/en/>

Wilson, J.J. (2008). *How to Teach Listening.* Pearson Longman.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1

Tipy na písně vhodné do výuky anglického jazyka na 1. stupni ZŠ

a) Knižní zdroje

- **Super Songs (Songs for very young learners):** Jedná se o knihu určenou pro nejmladší žáky 1. stupně ZŠ, zpravidla se uvádí období 1. až 3. třídy. Obsahuje 30 nejrůznějších písní tzv. „action-songs“, které jsou doplněny pohybovými aktivitami či tancem a lze je velmi dobře využít ve výuce anglického jazyka. Publikace je poměrně přehledně sestavena a píseň je vždy doplněna obrázkem, které podporují porozumění a vizuální vjem žáků. Písně jsou zpracovány ve třech verzích – sólový zpěv, sborový zpěv a karaoke.
- **100+ Ideas for Children:** Velmi podrobně zpracovaná kniha, která obsahuje více než sto nápadů, aktivit, her, cvičení a úkolů vždy spojených s daným tématem. Skládá se z deseti kapitol, které se věnují konkrétním námětům – Rodina, Zvířata, Náš svět, Vánoce, Prázdniny, Lidé, Cestování apod. Velká část z nich obsahuje píseň a s ní spojené muzikální hry, které lze ve výuce využít. Pozitivem mohou být také informace o času, cíli a pomůckách, které jsou součástí každého cvičení.
- **Jet Primary Teachers Resource Book:** Tento set tří souborů knih nabízí souhrn jednoduchých rytmických písní přímo propojených s konkrétními aktivitami, které rozvíjejí především slovní zásobu. Písně se zpravidla opírají o aktivity typu práce s textem, přiřazování slov, vyprávění, popis, rukodělné aktivity (např. vybarvování), ale také o pohybové a TPR aktivity. Cvičení jsou doplněna o velké množství tzv. flashcards, jedná se o obrázkové karty, které podporují vizualizaci, pochopení a zapamatování anglických slov. Tato kniha vyšla ve třech sbornících a každý zahrnuje jiné téma. První publikace obsahuje téma Vánoce, Já a Zvířata, druhá publikace téma Domov, Doprava a Jídlo a třetí z nich se věnuje tématům Tělo, Volný čas a Prázdniny.
- **Young Learners:** Tato kniha je určena přímo pro děti ve věku 6 až 12 let. Představuje jakýsi zdroj nejrůznějších typů činností, které můžeme v hodinách anglického jazyka využít. Nezahrnuje tedy pouze písně a s nimi spojené hry, ale skládá se i z jiných činností, které se však vždy opírají o praktické využití. Obsahuje tyto kapitoly – Poslech, Mluvení, Čtení, Psaní, Slovník, Hry, Písně, Kreativní aktivity a Video.

- **Jazz Chants for Children:** Jedná se o knihu, která v pravém slova smyslu představuje mluvený jazyk formou písní, popěvků a zhudebněných říkadel. Snaží se spojit rytmus mluvené americké angličtiny s rytmem tradičního jazzu. Zajímavé je, že písně v této publikaci nazpívala sama autorka Carolyn Graham ve spojení se sborem dětí. Písně jsou vždy spojeny s daným tématem např. Rodina, Zvířata, Svátky, Roční období apod., a navíc jsou doprovázeny obrázky, které podporují upevnění a osvojení slovní zásoby. Podobnými knihami, které zahrnují nejrůznější typy písní vhodné do výuky anglického jazyka z tvorby této autorky jsou například *The Chocolate Cake*, *Let's Chant*, *Let's sing*.
- **Jump with Joey for Kids:** Jedná se o publikaci z metodiky Helen Doron určenou pro žáky ve věku 6-9 let. Je založen na dobrodružném příběhu hlavních hrdinů knihy, které se opírají o 25 písní s potřebnou slovní zásobou. Písně jsou propojeny s vhodnými aktivitami a muzikálními hrami. Volným pokračováním a jakousi nástavbou této knihy je výtisk „More Jump with Joey for Kids“, který je založen na stejném principu.
- **Play On in English for Kids:** Jedná se opět o knihu autorky Helen Doron, která obsahuje příběhy a s nimi spjaté písně. Je určena pro žáky ve věku 6-10 let, kteří se prostřednictvím 18 písní seznamují s potřebnou slovní zásobou (uvádí se až 1000 slov) a jejich praktickým využitím.
- **Happy Hoppy English for Children:** Jedná se o obrázkovou učebnici, která zahrnuje základní slovní zásobu a fráze v tématech přizpůsobených předškolnímu a mladšímu školnímu věku. Podstatou této publikace je 26 tematicky zaměřených písniček doplněných jednoduchým audio slovníkem. Umožňuje tedy dětem osvojit si anglický jazyk přirozenou a zábavnou formou.
- **Happy House:** Tato edice je určena pro žáky mladšího školního věku. V první řadě se zabývá poslechem a mluvením, což je podpořeno audio nahrávkami písní CD. Tyto nahrávky jsou ve dvou verzích – zpívaná forma a karaoke. Porozumění lze umocnit materiály a barvenými kartami s konkrétní slovní zásobou.

b) Internetové zdroje

- **British Council (Learn English Kids):** Jedná se o jednu z nejpropracovanějších výukových stránek zaměřených na anglický jazyk pro žáky mladšího školního věku, která nabízí rozmanitou škálu aktivit a her. V sekci „Listen and watch“ lze najít velké množství písní zaměřených na různé téma např. Abeceda, Barvy, Dny, Jídlo, Měsíce, Oblečení, Narozeniny, Rodina, Vánoce, Zvířata apod. Každá píseň je také doplněna videem, textem písně a také navazující aktivitou, která se věnuje porozumění poslechu.
- **Freddie's ville:** Přehledná výuková stránka se základní slovní zásobou pro žáky v období 1. – 3. třídy. Písně jsou rozděleny podle témat, kterým se věnují. Najdeme zde píseň zaměřenou na zvířata, pozdravy, rodinu, čísla atd. Každá hudební ukázka je doprovázena videem a textem. Navíc u každé písně lze najít cíl, ke kterému směřují a také klíčovou slovní zásobu a fráze.
- **Super simple songs:** Představuje kolekci originálních dětských písniček a zhudebněných říkanek pro studenty mladšího školního věku. Každá píseň je založena na rytmické a příjemné melodii a je doplněna poutavým videem, kterým se žáci mohou inspirovat. Ke každé písni je přiložen text a doplňující aktivity, které lze dále využít při poslechu písně.
- **English Time:** Jedná se o projekt, který je určen pro děti v 1. a 2. třídě. Poskytuje moderní vzdělávací materiály, metodickou podporu pro pedagogy a sbírku nejrůznějších písní, básní a aktivit pro výuku anglického jazyka. Jejich písně jsou postaveny na známých melodiích, která však mají originální text. Zaměřuje se vždy na osvojení a procvičení dané slovní zásoby ke každé kapitole.
- **English Now:** Jedná se o návazný projekt na předchozí English Time. Je určen pro žáky v 3. - 5. třídě. Projekt se snaží zaměřit na výuku angličtiny pomocí snadno dostupných a inovativních metodických materiálů a lekcí vedených rodilými mluvčími. Součástí těchto webových stránek jsou i písně pro metodu CLIL.
- **The Singing Walrus (English songs for kids):** Jednoduché a interaktivní písně doprovázené barevnou a atraktivní animací. Tyto písně se věnují základní slovní zásobě typu čísla, abeceda, barvy, ovoce, dny v týdnu apod.
- **Waldorfschoolsongs:** Tato webová stránka poskytuje několik písní formou sborového zpěvu, které se snaží zapojit do výuky cizích jazyků. Je to jakési shrnutí repertoáru Waldorfských škol, které lze používat jako hudební pomůcky ve výuce jazyků. Jedná se o písně lidové, táborové, vánoční, ale i mezinárodní populární melodie.

- **Pinkfong:** Tento výukový program představuje (jak sami autoři uvádějí) písně, kterými se snaží pomoci dětem objevovat svět anglického jazyka, a to kreativní způsobem, rytmickým hudebním doprovodem a základní slovní zásobou.
- **Sing Play Create:** Tato webová stránka zahrnuje hudební aktivity spojené s anglickým jazykem od věku 5-12 let, a tak poskytuje učitelům na 1. stupni ZŠ rozmanité zdroje písní, které lze využít ve výuce. Dokonce jsou zde zpracované i popové písně z animovaných filmů, které lze zařadit v 4. – 5. ročníku.
- **The Learning Station:** Tato výuková stránka obsahuje několik videí s písněmi, doprovodnými animacemi a také textem, které lze využít na 1. stupni ZŠ.
- **Fun Kids English:** V tomto programu najdeme nejrůznější výukové písně v angličtině. Opět zahrnují širokou škálu nejrůznějších témat od jídla, počasí, barev, čísel, zvířat, povolání, abecedy po sport a mnoho dalších. Písně jsou založeny na základní slovní zásobě, snadné melodii a rychlém zapamatování.
- **Maple Leaf Learning:** Jedná se o internetový zdroj písní a muzikálních her, které jsou spjaty s výukou anglického jazyka v japonské škole. Tato škola zdůrazňuje fakt, že děti se lépe učí, když si neuvědomují, že se učí.
- **Dream English Kids:** Tato webová stránka nabízí nejrůznější videa propojená s písní a textem. V příběhu hraje hlavní roli Matt, který konkrétní píseň i zpívá. Písně jsou nejprve podporovány videem a textem, po osvojení slovní zásoby po jednom přezpívání mizí text, po druhém přezpívání mizí i zpěv. Žáci tak mají možnost si píseň zazpívat sami a ověřit si tak své znalosti.
- **UPS Studio:** Poskytuje originální hudební videa, která by měla podpořit žáka ve výuce anglického jazyka. Snaží se zábavným a poutavým způsobem přizpůsobit základní slovní zásobu prostřednictvím písně, zprostředkovat tak výslovnost slov a zároveň podpořit a zautomatizovat jejich používání v praxi.
- **Kiboomery:** Tento výukový program pracuje na podobném principu, jako ten předešlý. Snaží se podpořit zájem žáků a výuku anglického jazyka. Primárně jsou určeny pro předškolní věk, ale dobře se dají využít i v 1. a 2. ročníku základní školy.

PŘÍLOHA 2

Tipy na aktivity v části pre-listening

- **Předvídání:** Učitel sdělí studentům název písně, popř. úryvek písně a oni se pokusí předvídat slova, slovní spojení a fráze, které by se v písni mohly vyskytovat.
- **Diskuze:** Učitel sdělí žákům téma písně nebo položí základní otázku související s tématem písně, a tak navodí společnou diskuzi o slovní zásobě, která by se v písni mohla vyskytovat.
- **Myšlenková mapa:** Učitel napíše doprostřed tabule slovo, které souvisí s hlavním tématem písně, např. animals (zvířata). Žáci budou vymýšlet slova související se slovem zadaným a připisovat je na tabuli. Tak si vytvoří základní myšlenkovou mapu čili základní slovní zásobu pro hlavní část poslechu.
- **Brainstorming:** Učitel zadá téma písně a žáci budou vymýšlet, co nejvíce slov, které je k danému tématu napadnou. Učitel tato slova zapíše na tabuli, a tak si s žáky vytvoří základní slovní zásobu, kterou mohou využít v hlavní části poslechu.
- **Žabky:** Učitel zadá hlavní téma písně, např. animals. Žáci si budou podle vlastní libosti ve třídě posílat symbolické žabky a s nimi i slovo, které je s daným tématem napadne.
- **Práce s obrázkem:** Učitel žákům připraví obrázek, který bude obsahovat základní slovní zásobu písně. Žáci na základě popisu obrázku a věcí, které na obrázku vidí, získají základní slova potřebná pro poslech písně.
- **Pravda nebo lež:** Učitel zadá hlavní téma, např. animals. Dále bude říkat slova, která k tomuto tématu patří, např. Zvíře je pes. Zvíře je židle. Žáci budou odpovídat, zda je to pravda nebo lež. Popřípadě mohou zvedat kartičky „YES“ nebo „NO“.
- **Příběh:** Žáci na základě obrázku budou vymýšlet příběh, který se pravděpodobně bude v písni odehrávat. Tak si předpřipraví potřebnou slovní zásobu pro poslech.
- **Sen:** Učitel vypráví žákům sen, který se mu zdál. Při vyprávění využije, a hlavně zdůrazní slovní zásobu, která se bude vyskytovat v písni. Žáci si mohou dělat poznámky ze slov, která jim přijdou důležitá.
- **Prezentace:** Učitel si připraví prezentaci k písni. Tato prezentace bude obsahovat hlavní téma, obrázky, potřebnou slovní zásobu apod.
- **Tichá pošta:** Žáci stojí ve dvou řadách a učitel prvním z nich pošeptá slovo, které se vyskytuje v písni. Žáci si ho šeptem předávají dál až k poslednímu, který slovo vysloví nahlas.

- **Pantomima:** Vytvořte kartičky se slovní zásobou, které si žáci budou losovat a na základě pantomimy je prezentovat ostatním. Zbytek třídy hádá slovo, které daný žák předvádí.
- **Bud’/nebo:** Učitel poskytne žákům text písně, ale navíc v každém řádku budou dvě slova na výběr. Žáci se pokusí vybrat slova, která se hodí k celkovému obsahu a tématu písně. V hlavní části while-listeningu dojde k odhalení správného řešení.

Tipy na aktivity v části while-listening

- **Práce s obrázkem:**
  - Výběr obrázku:** Žáci vyberou obrázek, který svou slovní zásobou nejvíce odpovídá textu písně.
  - Zakroužkuj, co slyšíš:** Žáci při poslechu písně zakroužkují obrázek, podle slova, které slyší v písni. Žáci mohou vybírat buď z dvojice slov či z řady 2–5 slov.
  - Vyškrtni, co neslyšíš:** Žáci při poslechu písně vyškrtnou obrázek, podle slova, které písni neslyší. Žáci mohou vybírat buď z dvojice slov či z řady 2–5 slov.
  - Srovnej pořadí:** Žáci srovnají pořadí obrázků, podle toho, jak jednotlivá slova slyší v písni.
  - Hledání rozdílu:** Žáci v obrázcích, které ilustrují píseň, hledají rozdíly/chyby, které se textu písně nevyskytují.
  - Kresba:** Žáci poslouchají píseň a na základě slovní zásoby, kterou obsahuje se pokusí nakreslit obrázek.
- **Pohybové aktivity:**
  - Hledej slovo:** Pokud žák uslyší v písni hledané slovo zvedne ruku, kývne či otevře oči. V této aktivitě lze využít celou řadu pohybových možností, jak upozornit na slovo.
  - Skoky:** Žáci ve dvojicích budou mít na podlaze rozmístěné kartičky. Pokud v písni uslyší některé slovo z uvedených možností rychle na ně skočí.
  - Fly-flap:** Učitel na tabuli pověsí kartičky s potřebnou slovní zásobou. Žáci se postaví do dvou zástupů a pomocí plácaček najdou slovo, které uslyší v písni.
  - Stand up, sit down:** Žák si ze zadané slovní zásoby vybere libovolné slovo. Když dané slovo uslyší v písni poprvé stoupne se, když ho uslyší podruhé sedne si.
  - Dělej, co slyšíš:** Žáci na základě poslechu písně budou vykonávat to, co uslyší.

- **Rozhodování o pravdivosti a nepravdivosti:**
  - a) **YES or NO:** Žáci dostanou seznam slov, která se mohou, ale také nemusí vyskytovat v textu písně. Ke slovům, která v písni budou obsažena, napíše písmeno Y (jako „YES“) u slov, která v písni nebudou zahrnuta, napíše N (jako „NO“).
  - b) **Bingo:** Učitel na tabuli vypíše několik slov, ale ne všechna se budou vyskytovat v písni. Žák si zapíše dle zadání počet libovolných slov do své tabulky. Pokud slovo, které si vybral zazní v písni, škrtně jej. V případě, že vyškrtně všechna slova, zakřičí „bingo“.
  - c) **Bud’/nebo:** Učitel poskytne žákům text písně, ale navíc v každém řádku budou dvě slova na výběr. Žáci na základě poslechu zakroužkují slovo, které v písni skutečně slyší.
- **Vyplňování mezer/přiřazování:**
  - a) **Přiřad’ správné slovo:** Žáci budou mít k dispozici text písně s několika prázdnými místy. Nad textem či vedle textu budou mít uvedenou nabídku slov, která se v písni vyskytují. Podle toho, kdy konkrétní slovo žák v písni uslyší, je přiřadí do dané kolonky (buď jen spojí slovo s kolonkou, či je tam napíše podle uvedeného vzoru).
  - b) **Doplň mezeru:** Žáci budou mít k dispozici text písně s několika prázdnými místy. Při poslechu písně se budou snažit doplnit správná slova do daných kolonek.
  - c) **Seřazení:** Žák dostane rozstříhaný text písně na jednotlivá slova a jeho úkolem bude je na základě poslechu správně seřadit, tak jak jsou za sebou.
  - d) **Tajenka:** Žáci na základě poslechu písně doplní ve správném pořadí do tajenky slovo, které uslyší.
- **Vyhledávání slov/chyb:**
  - a) **Vyhledej slovo:** Žáci na základě poslechu písně vyhledají mezi dvojicí slov či řadou 2–5 slov to, které v textu písně slyší.
  - b) **Vyškrtni, co neslyšíš:** Žáci vyhledávají na základě poslechu písně slova, která jsou nadbytečná a z textu je vyškrtnou.
  - c) **Antonyma:** Učitel zamění několik slov v textu písně za antonyma. Žáci na základě poslechu písně tato slova zamění za správnou podobu.
  - d) **Synonyma:** Učitel zamění několik slov textu písně za synonyma. Žáci na základě poslechu písně tato slova zamění za správnou podobu.
  - e) **Otázky:** Žáci na základě poslechu písně odpovídají na zadané otázky týkající se slovní zásoby.

Tipy na aktivity v části pre-listening

- **Diskuze:**
  - a) **Shrnutí:** Učitel požádá žáky, aby ústně shrnuli informace, které slyšeli v písni. Žák může shrnout buď celý obsah písně, jen jeho část, nebo mohou žáci jeden po druhém postupovat po větách.
  - b) **Sdělení v páru:** Žáci shrnou hlavní myšlenku písně se základní slovní zásobou během minuty jinému spolužákovi a pak se přesunou dál. Tak budou postupovat po dobu 4–5 minut.
  - c) **Společná diskuze:** Základní aktivitou této fáze je společná diskuze nad tím, co jsme se naučili, co nového jsme se dozvěděli, jakou slovní zásobu si žáci osvojili, co jim šlo, co jim dělalo problém apod.
  - d) **Výměna informací:** Žáci si poslechnou znovu úryvek písně a jeho sdělení budou konzultovat se sousedem v lavici, aby se ujistili, zda vše pochopili správně.
- **Testování:**
  - a) **Otázky:** Učitel či sami žáci si připraví otázky, na které bude muset jiný spolužák odpovědět.
  - b) **Pravdivé či nepravdivé tvrzení:** Učitel sdělí žákům informaci, která bude buď pravdivá či nepravdivá vzhledem k textu písně. Žáci buď slovně či pomocí kartiček „TRUE“ a „FALSE“ potvrdí či vyvrátí pravdivost tvrzení.
  - c) **Krátká esej:** Žáci mohou na základě slovní zásoby a frází z písně sepsat krátký úryvek shrnující obsah písně.
  - d) **Kvíz:** Učitel si připraví kvíz s otázkami, které se budou vázat na obsah písně a danou slovní zásobu. Žáci buď jako jednotlivci či ve skupinkách budou volit otázky a na ně odpovídat.
  - e) **Diktát:** Učitel pustí píseň v pomalejší verzi. Žáci zapisují text v plném rozsahu nebo jen jeho části.
- **Řešení problému:**
  - a) **Synonyma:** Žák ke konkrétním slovům z textu písně vyhledá jejich synonymní výrazy.
  - b) **Antonyma:** Žák ke konkrétním slovům z textu písně vyhledá jejich antonymní výrazy.
  - c) **Scénka:** Na základě textu písně mohou žáci vytvořit scénku a zahrát si ji ve třídě. Píseň tak budou doprovázet pohybem a lépe si upevní danou slovní zásobu.

- d) **Skládání vět:** Žáci na základě nově osvojené slovní zásoby tvoří věty.
- e) **Vytváření nových veršů písně:** Učitel odstraní z textu některé části písně a žáci budou mít za úkol vytvořit jejich nové znění, novou formu.
- f) **Pokračování:** Žáci pokračují v příběhu písně, vytváří různé varianty.
- g) **Domýšlení charakteru:** Žáci si domyslí charakter a vlastnosti k některým postavám.

PŘÍLOHA 3

Ukázka dotazníku pro žáky na 1. stupni ZŠ (skupina A)

DOTAZNÍK

1. Bavila tě výuka anglického jazyka prostřednictvím písní?

2. Pomohla ti píseň v rámci osvojení a upevnění nových slovíček?

3. Zařazoval bys písně a muzikální hry do výuky anglického jazyka častěji?

4. Setkáváš se s anglickými písněmi i mimo školní prostředí?

PŘÍLOHA 4

Ukázka testu pro 1. ročník

Jedná se o test, který je určen pro žáky z 1. ročníku (skupina A i B). Uvádím pouze test pro tento ročník, jelikož testy pro ostatní ročníky byly koncipovány zcela stejně, jen s jinou slovní zásobou.

NUMBERS	
1. How many fingers are on one hand?	
On one hand are _____ fingers.	
2. Přičiřaď název barvy ke správnému významu.	
ONE	3
TWO	5
THREE	1
FOUR	4
FIVE	2

3. Vyber a zakroužkuj číslo, které uslyšíš.

A)

2   **1**   **3**

B)

1   **5**   **2**

C)

4   **2**   **1**

D)

5   **4**   **3**

E)

1   **3**   **4**

4. Vyslov správně číslo, které učitel ukáže.

5. Utvoř správné pořadí písmen slova pro danou barvu.

OEN

_____

TOW

_____

TRHEE

_____

FROU

_____

FEVI

_____

PŘÍLOHA 5

Přípravy vyučovacích hodin (skupina A)

A) Vyučovací hodina v 1. třídě

- **Ročník:** 1. třída
  - **Skupina:** A
  - **Počet žáků:** 10
  - **Téma hodiny:** Numbers
  - **Konkrétní slovní zásoba:** one, two, three, four, five
  - **Adaptace písně:** How many fingers?
  - **Zdroj:** Super Simple Songs
  - **Odkaz:** <https://www.youtube.com/watch?v=xNw1SSz18Gg&t=2s>
  - **Forma písně:** Píseň s videem a textem
  - **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
  - **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s čísly, tužka, pero, žabka
- Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „How many fingers are on one hand?“.
- : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
  - **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace písní 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel pustí píseň, na základě se žáci pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu čísel a jejich významu na základě písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „How many fingers one hand?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy čísel a do druhého sloupečku jejich obrázky = učitel pustí píseň, podle které žáci přiřadí anglický název ke konkrétnímu číslu = následuje společné přečtení čísel z tabule (společná kontrola) = tato čísla a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = rozbor písně = nácvik písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivé části písně = zaměří se na výslovnost konkrétních čísel, ale také na větu „How many fingers on one hand?“ = nejprve dojde k pomalému nácviku písně = učitel předzpívá část písně (např. první verš) a žáci ji zopakují = po nácviku následuje společný zpěv písně s doprovodem videa a textu 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků s čísly (1-5) = žáci se budou na píseň o číslech pohybovat do rytmu po třídě = poté učitel stopne hudbu a předzpívá úryvek z písně „How many fingers one my hand?“ + ukáže dané číslo na prstech jedné ruky = dále učitel určí žáka, který vysloví to konkrétní číslo = pokud žák číslo vysloví správně po stránce významu i výslovnosti, ostatní žáci dané číslo musí najít ve třídě a ukázat na něj prstem = následuje společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty s čísly = aktivita na správné seřazení čísel 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty s čísly = učitel zazpívá úryvek z písně nejprve se správným pořadím čísel a poté i s obměnami jejich pořadí = žáci vždy uspořádají daná čísla v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = poté proběhne společná kontrola hromadným přečtením čísel 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně předzpívají úryvek z písně „How many fingers on my hand?“ = učitel na to odpoví konkrétním číslem = podle toho, jaké číslo učitel vysloví, najde ho vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně ho pak vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= žabka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i předzpívanou otázku „How many fingers on one hand?“ a ukáže určitý počet prstů na jedné ruce = žák správně číslo vysloví z hlediska výslovnosti i významu = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál = učitel rozdá žákům tajenku = učitel pustí úryvek s daným číslem z písně = žáci na základě poslechu číslo doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= společný kruh na koberci
6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= frontální výuka
5 minut	= závěr		= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a naplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajná čísla z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka předzpíváním otázky „How many fingers?“ = druhý žák mu odpoví číslem, které má = pokud oba budou mít stejné číslo, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberce = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ramí kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = zpěv písně = ukázka čísel + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojené písně = když žáci vysloví dané číslo, ukážou konkrétní počet prstů na ruce = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého čísla = poté zazpívá úryvek z písně s daným číslem = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného čísla na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek s číslem, které si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel pustí píseň = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané číslo, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr si s žáky společně zazpíváme píseň jen s hudebním doprovodem (bez videa a textu) = ověříme si tak znalost dané slovní zásoby v písni 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

B) Vyučovací hodina ve 2. třídě

- **Ročník:** 2. třída
- **Skupina:** A
- **Počet žáků:** 12
- **Téma hodiny:** Colours
- **Konkrétní slovní zásoba:** blue, red, green, yellow, orange, purple
- **Adaptace písně:** How many fingers?
- **Zdroj:** Super Simple Songs
- **Odkaz:** https://www.youtube.com/watch?v=zxIpA5nF_LY
- **Forma písně:** Píseň s videem a textem
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What is your favourite colour?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace písní 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel pustí píseň, na základě se žáci pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu barev a jejich významu na základě písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What is your favourite colour?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy čísel a do druhého sloupečku jejich obrázky = učitel pustí píseň, podle které žáci přiřadí anglický název ke konkrétní barvě = následuje společné přečtení barev z tabule (společná kontrola) = tyto barvy a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = rozbor písně = nácvik písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivé části písně = zaměří se na výslovnost konkrétních barev, ale také na větu „What is your favourite colour?“ = nejprve dojde k pomalému nácviku písně = učitel předzpívá část písně (např. první verš) a žáci ho zopakují = po nácviku následuje společný zpěv písně s doprovodem videa a textu 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků s barvami = žáci se budou na píseň o barvách pohybovat do rytmu po třídě = poté učitel stopne hudbu a předzpívá úryvek z písně „What is your favourite colour?“ = ukáže na jednoho žáka, který odpoví celou větou = pokud žák vysloví barvu správně ostatní žáci začnou danou barvu hledat po třídě = ve chvíli kdy barvu najdou, ukážou na ni prstem = následuje společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty s barvami = aktivita na správné seřazení barev 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty s barvami = učitel zazpívá úryvek z písně nejprve se správným pořadím barev a poté i s obměnami jejich pořadí = žáci vždy uspořádají dané barvy v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením barev 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně předzpívají úryvek z písně „What is your favourite colour?“ = učitel na to odpoví konkrétní barvou = podle toho, jakou barvu učitel vysloví, najde ji vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně ji pak vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= žabka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „What is your favourite colour?“ = žák správně barvu vysloví z hlediska výslovnosti i významu, k odpovědi totiž připojí i kartičku, aby mohli všichni zkontrolovat, zda vybral barvu dobře = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	= společný kruh na koberci
6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel pustí úryvek s danou barvou z písně = žáci na základě poslouchu barvu doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tabulku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minuty	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a naplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = Žáci si budou losovat tajné barvy z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka jiného žáka otázkou „What is your favourite colour?“ = druhý žák mu odpoví barvou, kterou má a větou „My favourite colour is _____.“ = pokud oba budou mít stejnou barvu, pak to znamená, že naši svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivty žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ramní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = zpěv písně = ukázka barev + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojené písně = když žáci vysloví danou barvu, zvednou kartičku s ní nad hlavu = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého barvy = poté zazpívá úryvek z písně s danou barvou = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena dané barvy na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek s barvou, kterou si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel pustí píseň = ve chvíli, kdy žáci uslyší danou barvu, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr s žáky společně zapíváme píseň jen s hudebním doprovodem (bez videa a textu) = ověříme si tak znalost dané slovní zásoby v písni 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

C) Vyučovací hodina ve 3. třídě

- **Ročník:** 3. třída
- **Skupina:** A
- **Počet žáků:** 9
- **Téma hodiny:** Farm animals
- **Konkrétní slovní zásoba:** horse, duck, pig, rooster, sheep, goat, cow
- **Adaptace písně:** Let's go to the farm
- **Zdroj:** Maple Leaf Learning
- **Odkaz:** <https://www.youtube.com/watch?v=Rs972keaw1k>
- **Forma písně:** Píseň s videem a textem
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What do you see?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace písní 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel pustí píseň, na základě se žáci pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu zvířat a jejich významu na základě písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What do you see?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy zvířat a do druhého sloupečku jejich obrázky = učitel pustí píseň, podle které žáci přiřadí anglický název ke konkrétnímu zvířeti = následuje společné přečtení zvířat z tabule (společná kontrola) = tato zvířata a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = rozbor písně = nácvik písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivé části písně = zaměří se na výslovnost konkrétních zvířat, ale také na otázku „What do you see?“ a odpověď „I see a ..“ = nejprve dojde k pomalému nácviku písně = učitel předzpívá část písně (např. první verš) a žáci ji zopakují = po nácviku následuje společný zpěv písně s doprovodem videa a textu 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků se zvířaty = žáci se budou na píseň o zvířatech pohybovat do rytmu po třídě = poté učitel stopne hudbu a předzpívá úryvek z písně „What do you see?“ = ukáže na jednoho žaka, který si vybere nějaké zvíře a odpoví celou větou = pokud žák vysloví zvíře správně ostatní žáci začnou dané zvíře hledat po třídě = ve chvíli kdy zvíře najdou, ukážou na ně prstem = následuje společná kontrola ve třídě = aktivitu dále opakujeme 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty se zvířaty = aktivita na správné seřazení zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty se zvířaty = učitel zapívá úryvek z písně nejprve se správným pořadím zvířat a poté i s obměnami jejich pořadí = žáci vždy uspořádají daná zvířata v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně předzpívají úryvek z písně „What do you see?“ = učitel na to odpoví konkrétním zvířetem = podle toho, jaké zvíře učitel vysloví, najde ho vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně pak zvíře vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= žabka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „What do you see?“ a ukáže obrázek zvířete = žák správně zvíře vysloví = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	= společný kruh na koberci
6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel pustí úryvek s daným zvířetem z písni = žáci na základě poslechu zvíře doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minuty	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písni = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a náplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajná zvířata z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka otázkou „What do you see?“ = druhý žák mu odpoví zvířetem, které má a větou „I see a .....“ = pokud oba budou mít stejné zvíře, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny = připomenuti osvojené písně = když žáci vysloví dané zvíře, zvednou kartičku s ním nad hlavu = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = ramí kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = zpěv písně = ukázka zvířat + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenuti osvojené písně = když žáci vysloví dané zvíře, zvednou kartičku s ním nad hlavu = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého zvířete = poté zazpívá úryvek z písně s daným zvířetem = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného zvířete na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek se zvířetem, který si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel pustí píseň = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané zvíře t nahrávky, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr s žáky společně zapíváme píseň jen s hudebním doprovodem (bez videa a textu) = ověříme si tak znalost dané slovní zásoby v písní 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

D) Vyučovací hodina ve 4. třídě

- **Ročník:** 4. třída
- **Skupina:** A
- **Počet žáků:** 9
- **Téma hodiny:** My body
- **Konkrétní slovní zásoba:** head, shoulders, knees, toes, eyes, ears, mouth, nose
- **Adaptace písně:** Head, shoulders, knees and toes
- **Zdroj:** Super Simple Songs
- **Odkaz:** <https://www.youtube.com/watch?v=ZanHgPprl-0>
- **Forma písně:** Píseň s videem a textem
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What do you see?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

I. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace písní 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel pustí píseň, na základě se žáci pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ramní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu části těla a jejich významu na základě písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What do you see?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy části těla a do druhého sloupečku jejich obrázky = učitel pustí píseň, podle které žáci přiřadí anglický název ke konkrétním částem těla = následuje společné přečtení slov z tabule (společná kontrola) = tyto části těla a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = rozbor písně = nácvik písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivé části písně = zaměří se na výslovnost konkrétních částí těla, ale také na otázku „What do you see?“ = nejprve dojde k pomalému nácviku písně = učitel předpívá část písně (např. první vers) a žáci ji zopakují = po nácviku následuje společný zpěv písně s doprovodem videa a textu 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků částí těla = žáci se budou na píseň o částech těla pohybovat do rytmu po třídě = poté učitel stopne hudbu a zvolí žáka, který si vybere část těla a nahlas ji vysloví = žáci na svém těle ukáží prstem danou část těla = následuje společná kontrola ve třídě = aktivitu několikrát zopakujeme 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty s částmi těla = aktivita na správné seřazení 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty s částmi těla = učitel zazpívá úryvek z písně nejprve se správným pořadím částmi těl a poté i s obměnami jejich pořadí = žáci vždy uspořádají dané obrázky v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením částí těla 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně předpívají úryvek z písně „What do you see?“ = učitel na to odpoví konkrétní částí těla = podle toho, jakou část těla učitel vysloví, najde ji vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně pak slovo vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí
6 minut	<ul style="list-style-type: none"> = žabka 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „What do you see?“ a ukáže na sobě nějakou část těla, kterou si zvolí = žák správně slovo vysloví = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	<ul style="list-style-type: none"> = společný kruh na koberci

6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel pustí úryvek s daněnou částí těla z písně = žáci na základě poslechu slovo doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minuty	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a naplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajné části těla z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka otázkou „What do you see?“ = druhý žák mu odpoví podle části těla, kterou má (celou větou) = pokud oba budou mít stejné slovo, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny = připomenutí osvojené písně + pohyb = když žáci vysloví danou část těla, ukážou ji na svém těle 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = zpěv písně = ukázka částí těla + pohyb 		<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějaké části těla = poté zazpívá úryvek z písně s daným slovíčkem = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného slova na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek se slovem, které si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel pustí píseň = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané danou část těla z nahrávky, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr s žáky společně zapíváme píseň jen s hudebním doprovodem (bez videa a textu) = ověříme si tak znalost dané slovní zásoby v písni 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

E) Vyučovací hodina v 5. třídě

- **Ročník:** 5. třída
- **Skupina:** A
- **Počet žáků:** 11
- **Téma hodiny:** Wild animals
- **Konkrétní slovní zásoba:** zebra, hippo, lizard, lion, giraffe, elephant, kangaroo, crocodile
- **Adaptace písně:** What do you see?
- **Zdroj:** Dream English Kids
- **Odkaz:** <https://www.youtube.com/channel/UC6LKuH7RPkvRmzS9-8URtqA>
- **Forma písně:** Píseň s videem a textem
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What do you see?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace písní 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel pustí píseň, na základě se žáci pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu zvířat a jejich významu na základě písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What do you see?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy zvířat a do druhého sloupečku jejich obrázky = učitel pustí píseň, podle které žáci přiřadí anglický název ke konkrétnímu zvířeti = následuje společné přečtení zvířat z tabule (společná kontrola) = tato zvířata a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = rozbor písně = nácvik písně 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivé části písně = zaměří se na výslovnost konkrétních zvířat, ale také na otázku „What do you see?“ a odpověď „I see a _____“ = nejprve dojde k pomalému nácviku písně = učitel předzpívá část písně (např. první vers) a žáci ji zopakují = po nácviku následuje společný zpěv písně s doprovodem videa a textu 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků se zvířaty = žáci se budou na píseň o zvířatech pohybovat do rytmu po třídě = poté učitel stopne hudbu a předzpívá úryvek z písně „What do you see?“ = ukáže na jednoho žáka, který si vybere nějaké zvíře a odpoví celou větou = pokud žák vysloví zvíře správně ostatní žáci začnou dané zvíře hledat po třídě = ve chvíli kdy zvíře najdou, ukážou na ně prstem = následuje společná kontrola ve třídě = aktivitu dále opakujeme 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty se zvířaty = aktivita na správné seřazení zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty se zvířaty = učitel zazpívá úryvek z písně nejprve se správným pořadím zvířat a poté i s obměnami jejich pořadí = žáci vždy uspořádají daná zvířata v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně předzpívají úryvek z písně „What do you see?“ = učitel na to odpoví konkrétním zvířetem = podle toho, jaké zvíře učitel vysloví, najde ho vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně pak zvíře vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= žabka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „What do you see?“ a ukáže obrázek zvířete = žák správně zvíře vysloví = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	= společný kruh na koberci
6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel pustí úryvek s daným zvířetem z písničky = žáci na základě poslechu zvíře doplní do tabulky = po vyplnění odhali žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minuty	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písničky = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka = závěrečné přezpívání písničky 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a náplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajná zvířata z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka otázkou „What do you see?“ = druhý žák mu odpoví zvířetem, které má a větou „I see a _____.“ = pokud oba budou mít stejné zvíře, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivit žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ramní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = zpěv písně = ukázka zvířat + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojené písně = když žáci vysloví dané zvíře, zvednou kartičku s ním nad hlavu = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého zvířete = poté zazpívá úryvek z písně s daným zvířetem = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného zvířete na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek se zvířetem, který si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel pustí píseň = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané zvíře t nahrávky, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr s žáky společně zapíváme píseň jen s hudebním doprovodem (bez videa a textu) = ověříme si tak znalost dané slovní zásoby v písni 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

PŘÍLOHA 6

Přípravy vyučovacích hodin (skupina B)

A) Vyučovací hodina v 1. třídě

- **Ročník:** 1. třída
  - **Skupina:** B
  - **Počet žáků:** 10
  - **Téma hodiny:** Numbers
  - **Konkrétní slovní zásoba:** one, two, three, four, five
  - **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
  - **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s čísly, tužka, pero, žabka
- Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „How many fingers are on one hand?“.
- : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
  - **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel ukáže žákům obrázky na tabuli, na základě kterých se pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ramní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nápis na tabuli = odhalení názvu čísel a jejich významu 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „How many fingers one hand?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy čísel a do druhého sloupečku jejich obrázky = žáci přiřadí anglický název ke konkrétnímu číslu = následuje společné přečtení čísel z tabule (společná kontrola) = tato čísla a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nácvik slov 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivá slova = zaměří se na výslovnost konkrétních čísel, ale také na větu „How many fingers on one hand?“ = společné čtení daných slov (hromadný nácvik) 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků s čísly (1-5) = žáci se budou pohybovat volně po třídě = poté učitel řekne „STOP“ a řekne větu „How many fingers one my hand?“ + ukáže dané číslo na prstech jedné ruky = dále učitel určí žáka, který vysloví to konkrétní číslo = pokud žák číslo vysloví správně po stránce významu i výslovnosti, ostatní žáci dané číslo musí najít ve třídě a ukázat na něj prstem = následuje společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty s čísly = aktivita na správné seřazení čísel 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty s čísly = učitel vysloví čísla v určitém pořadí = žáci vždy uspořádají daná čísla v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = poté proběhne společná kontrola hromadným přečtením čísel 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně vysloví větu „How many fingers on my hand?“ = učitel na to odpoví konkrétním číslem = podle toho, jaké číslo učitel vysloví, najde ho vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně ho pak vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= žabka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „How many fingers on one hand?“ a ukáže určitý počet prstů na jedné ruce = žák správně číslo vysloví z hlediska výslovnosti i významu = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	= společný kruh na koberci
6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel vysloví dané číslo = žáci na základě poslechu číslo doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minut	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a náplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajná čísla z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka otázkou „How many fingers?“ = druhý žák mu odpoví číslem, které má = pokud oba budou mít stejné číslo, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = ukázka čísel + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojených čísel = učitel ukazuje obrázky čísel a žáci je vysloví = když žáci vysloví dané číslo, ukážou konkrétní počet prstů na ruce = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého čísla = poté vysloví dané číslo = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného čísla na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek s číslem, které si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel vysloví několik čísel, z nichž jen jedno bude správné = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané číslo, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné shrnutí 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr si společně přetřikáme osvojená slova 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

B) Vyučovací hodina ve 2. třídě

- **Ročník:** 2. třída
- **Skupina:** B
- **Počet žáků:** 12
- **Téma hodiny:** Colours
- **Konkrétní slovní zásoba:** blue, red, green, yellow, orange, purple
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What is your favourite colour?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel ukáže žákům obrázky na tabuli, na základě kterých se pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu barev a jejich významu = nácvik slov 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What is your favourite colour?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy čísel a do druhého sloupečku jejich obrázky = žáci přiřadí anglický název ke konkrétní barvě = následuje společné přečtení barev z tabule (společná kontrola) = tyto barvy a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky = učitel rozbere s žáky jednotlivá slova = zaměří se na výslovnost konkrétních barev, ale také na větu „What is your favourite colour?“ = společné čtení daných slov (hromadný nácvik) 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí = frontální výuka
7 minuty			
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků s barvami = žáci se budou pohybovat volně po třídě = poté učitel řekne „STOP“ a řekne větu „What is your favourite colour?“ = ukáže na jednoho žáka, který odpoví celou větou = pokud žák vysloví barvu správně ostatní žáci začnou danou barvu hledat po třídě = ve chvíli kdy barvu najdou, ukážou na ni prstem = následuje společná kontrola ve třídě = každý žák si rozprostře na lavici karty s barvami = učitel vysloví barvy v určitém pořadí = žáci vždy uspořádají dané barvy v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením barev 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty s barvami = aktivita na správné seřazení barev 		<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vysloví větu „What is your favourite colour?“ = učitel na to odpoví konkrétní barvou = podle toho, jakou barvu učitel vysloví, najde ji vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně ji pak vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel vysloví danou barvu = žáci na základě poslechu barvu doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tabulku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minut	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a náplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajné barvy z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka jiného žáka otázkou „What is your favourite colour?“ = druhý žák mu odpoví barvou, kterou má a větou „My favourite colour is ..“ = pokud oba budou mít stejnou barvu, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = ukázka barev + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojených barev = učitel ukazuje obrázky barev a žáci je vysloví = poté sami najdou kartičku s barvou a zvednou ji nad hlavu = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého barvy = poté vysloví danou barvu = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena dané barvy na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek s barvou, kterou si žáci zapamatují = poté všichni zavrou oči = učitel vysloví několik barev, z nichž jen jedna bude správná = ve chvíli, kdy žáci uslyší danou barvu, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné přezpívání písně 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr si společně přefkámeme osvojená slova 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

C) Vyučovací hodina ve 3. třídě

- **Ročník:** 3. třída
- **Skupina:** B
- **Počet žáků:** 9
- **Téma hodiny:** Farm animals
- **Konkrétní slovní zásoba:** horse, duck, pig, rooster, sheep, goat, cow
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What do you see?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel ukáže žákům obrázky na tabuli, na základě kterých se pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu barev a jejich významu 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What do you see?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupceku anglické názvy zvířat a do druhého sloupceku jejich obrázky = žáci přiřadí anglický název ke konkrétnímu zvířeti = následuje společné přečtení zvířat z tabule (společná kontrola) = tato zvířata a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nácvik slov 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivá slova = zaměří se na výslovnost konkrétních zvířat, ale také na větu „What do you see?“ a odpověď „I see a _____“ = společné čtení daných slov (hromadný nácvik) 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků se zvířaty = žáci se budou pohybovat volně po třídě = poté učitel řekne „STOP“ a řekne větu „What do you see?“ = ukáže na jednoho žáka, který si vybere nějaké zvíře a odpoví celou větou = pokud žák vysloví zvíře správně ostatní žáci začnou dané zvíře hledat po třídě = ve chvíli kdy zvíře najdou, ukážou na ně prstem = následuje společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty se zvířaty = aktivita na správné seřazení zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty se zvířaty = učitel vysloví zvířata v určitém pořadí = žáci vždy uspořádají daná zvířata v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením barev 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně vysloví větu „What do you see?“ = učitel na to odpoví konkrétním zvířetem = podle toho, jaké zvíře učitel vysloví, najde ho vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně pak zvíře vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= žabka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „What do you see?“ a ukáže obrázek zvířete = žák správně zvíře vysloví = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	= společný kruh na koberci
6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel vysloví danou barvu = žáci na základě poslechu zvíře doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minuty	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a náplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajná zvířata z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka otázkou „What do you see?“ = druhý žák mu odpoví zvířetem, které má a větou „I see a .....“ = pokud oba budou mít stejné zvíře, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = ukázka zvířát + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojených zvířát = učitel ukáže obrázky zvířát a žáci je vysloví = když žáci vysloví dané zvíře, zvednou kartičku s ním nad hlavu = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého zvířete = učitel vysloví dané zvíře = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného zvířete na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek se zvířetem, který si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel pustí vysloví několik zvířát, z nichž jen jedno bude správné = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané zvíře, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné shrnutí 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr si společně přeřikáme osvojená slova 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

D) Vyučovací hodina ve 4. třídě

- **Ročník:** 4. třída
- **Skupina:** B
- **Počet žáků:** 9
- **Téma hodiny:** My body
- **Konkrétní slovní zásoba:** head, shoulders, knees, toes, eyes, ears, mouth, nose
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What do you see?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel ukáže žákům obrázky na tabuli, na základě kterých se pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její naplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ramní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu částí těla a jejich významu 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What do you see?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupečku anglické názvy částí těla a do druhého sloupečku jejich obrázky = žáci přiřadí anglický název ke konkrétním částem těla = následuje společné přečtení slov z tabule (společná kontrola) = tyto části těla a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nácvik slov 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivé části těla = zaměří se na výslovnost konkrétních částí těla, ale také na otázku „What do you see?“ = společné čtení daných slov (hromadný nácvik) 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků částí těla = žáci se budou pohybovat volně po třídě = poté učitel řekne „STOP“ a zvolí žáka, který si vybere část těla a nahlas ji vysloví = žáci na svém těle ukáží prstem danou část těla = následuje společná kontrola ve třídě = aktivitu několikrát zopakujeme 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty s částmi těla = aktivita na správné seřazení 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty s částmi těla = učitel vysloví části těla v určitém pořadí = žáci vždy uspořádají dané obrázky v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením částí těla 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně vysloví větu „What do you see?“ = učitel na to odpoví konkrétní částí těla = podle toho, jakou část těla učitel vysloví, najde ji vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně pak slovo vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí
6 minut	<ul style="list-style-type: none"> = žabka 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „What do you see?“ a ukáže na sobě nějakou část těla, kterou si zvolí = žák správně slovo vysloví = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	<ul style="list-style-type: none"> = společný kruh na koberci

6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel vysloví danou část těla = žáci na základě poslechu slovo doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minut	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a naplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajné části těla z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka otázkou „What do you see?“ = druhý žák mu odpoví podle části těla, kterou má (celou větou) = pokud oba budou mít stejné slovo, pak to znamená, že naši svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = ukázka částí těla + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojené slovní zásoby = učitel ukáže obrázek s danou částí těla = když žáci vysloví danou část těla, ukážou ji na svém těle = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějaké části těla = učitel vysloví danou částí těla = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného slova na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek se slovem, které si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel vysloví několik slovíček, z nichž jen jedno bude správné = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané danou část těla, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné shrnutí 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr si společně přetřikáme osvojená slova 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

E) Vyučovací hodina v 5. třídě

- **Ročník:** 5. třída
- **Skupina:** A
- **Počet žáků:** 11
- **Téma hodiny:** Wild animals
- **Konkrétní slovní zásoba:** zebra, hippo, lizard, lion, giraffe, elephant, kangaroo, crocodile
- **Organizační formy:** ranní kruh, frontální výuka, kooperativní výuka, samostatná práce
- **Pomůcky:** projektor, prezentace, pracovní list, kartičky s barvami, tužka, pero, žabka
- **Cíle:** Žák bude schopen odpovědět na otázku „What do you see?“.
  - : Žák si osvojí a upevní novou anglickou slovní zásobu.
  - : Žák bude schopen určit význam slov.
  - : Žák bude schopen slova správně vyslovit.
  - : Žák bude schopen rozlišit slova na základě sluchové analýzy.
- **Časová dotace:** 2 vyučovací hodiny
- **Kontrola:** test

1. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
2 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = představení tématu a náplně hodiny = motivace obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> = anglický pozdrav se třídou = učitel ukáže žákům obrázky na tabuli, na základě kterých se pokusí poznat téma hodiny = následuje společná diskuze nad tématem hodiny, její náplní a průběhem 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci
4 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nadpis na tabuli = odhalení názvu barev a jejich významu 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel napíše na tabuli nadpis „What do you see?“ = učitel rozprostře na tabuli do jednoho sloupceku anglické názvy zvířat a do druhého sloupceku jejich obrázky = žáci přiřadí anglický název ke konkrétnímu zvířeti = následuje společné přečtení zvířat z tabule (společná kontrola) = tato zvířata a jejich názvy si jako pomůcku ponecháme ve třídě po celou dobu výuky 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích = společná práce před tabulí
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = nácvik slov 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozebere s žáky jednotlivá slova = zaměří se na výslovnost konkrétních zvířat, ale také na větu „What do you see?“ a odpoví „I see a ...“ = společné čtení daných slov (hromadný nácvik) 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = aktivita Fly-flap 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozprostře volně po třídě několik obrázků se zvířaty = žáci se budou pohybovat volně po třídě = poté učitel řekne „STOP“ a řekne větu „What do you see?“ = ukáže na jednoho žáka, který si vybere nějaké zvíře a odpoví celou větou = pokud žák vysloví zvíře správně ostatní žáci začnou dané zvíře hledat po třídě = ve chvíli kdy zvíře najdou, ukážou na ně prstem = následuje společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = hromadná výuka = žáci se volně pohybují po třídě
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = karty se zvířaty = aktivita na správné seřazení zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> = každý žák si rozprostře na lavici karty se zvířaty = učitel vysloví zvířata v určitém pořadí = žáci vždy uspořádají daná zvířata v pořadí, které řekl učitel (sluchová analýza) = vždy proběhne společná kontrola hromadným přečtením barev 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci společně vysloví větu „What do you see?“ = učitel na to odpoví konkrétním zvířetem = podle toho, jaké zvíře učitel vysloví, najde ho vybraný žák v prezentaci na tabuli = společně pak zvíře vysloví celá třída 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka = samostatná práce před tabulí

6 minut	= žabka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel připraví plyšovou žabku, kterou hodí jednomu žákovi = společně s žabkou mu pošle i otázku „What do you see?“ a ukáže obrázek zvířete = žák správně zvíře vysloví = pokud se tak stane pošle žabku i s dalším zadáním dál 	= společný kruh na koberci
6 minut	= tajenka	<ul style="list-style-type: none"> = učitel rozdá žákům tajenku = učitel vysloví danou barvu = žáci na základě poslechu zvíře doplní do tabulky = po vyplnění odhalí žáci tajenku = společná kontrola proběhne na tabuli 	= frontální výuka
5 minuty	= závěr	<ul style="list-style-type: none"> = shrnutí výuky a úspěchu žáků = žáci sdělí učiteli své dojmy (jak se jim pracovalo, co se jim podařilo) = žáci se pokusí pochválit jiného spolužáka 	= společný kruh na koberci

2. VYUČOVACÍ HODINA

Časová dotace	OBSAH	ČINNOST	ORGANIZAČNÍ FORMY
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = úvod = kouzelný klobouk = představení tématu a naplně hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci si budou losovat tajná zvířata z kouzelného klobouku = poté se budou pohybovat po třídě a hledat svoji dvojici = žák se zeptá jiného žáka otázkou „What do you see?“ = druhý žák mu odpoví zvířetem, které má a větou „I see a .....“ = pokud oba budou mít stejné zvíře, pak to znamená, že našli svoji dvojici a mohou se posadit zpět na koberec = na základě aktivity žáci pochopí, co bude tématem hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> = ranní kruh na koberci = práce ve dvojicích
5 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = ukázka zvířat + pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> = připomenutí osvojených zvířat = učitel ukáže obrázky zvířat a žáci je vysloví = když žáci vysloví dané zvíře, zvednou kartičku s ním nad hlavu = společná kontrola ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka v lavicích
7 minuty	<ul style="list-style-type: none"> = pracovní list 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel na projektoru prostřednictvím prezentace zobrazí nesprávné pořadí písmen nějakého zvířete = učitel vysloví dané zvíře = žáci na základě učitelovi výslovnosti seřadí písmena daného zvířete na mazací tabulku = poté ukáží zvednutím tabulky nad hlavu svůj výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka
7 minut	<ul style="list-style-type: none"> = poslech 	<ul style="list-style-type: none"> = učitel ukáže obrázek se zvířetem, který si žáci zapamatují = poté všichni zavřou oči = učitel pustí vysloví několik zvířat, z nichž jen jedno bude správné = ve chvíli, kdy žáci uslyší dané zvíře, zvednou ruku a otevřou oči = společná kontrola navzájem ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
5 minut	<ul style="list-style-type: none"> = závěrečné shrnutí 	<ul style="list-style-type: none"> = na závěr si společně přetřikáme osvojená slova 	<ul style="list-style-type: none"> = kruh na koberci
15 minut	<ul style="list-style-type: none"> = vypracování testu 	<ul style="list-style-type: none"> = žáci vypracují test = při vypracování postupují všichni společně = učitel přečte otázku a následně ji žáci vyplní 	<ul style="list-style-type: none"> = frontální výuka

PŘÍLOHA 5

Texty písní, které byly využity v rámci výzkumu

- **Home many fingers on one hand? (1. třída)**

How many fingers on one hand?

How many fingers on one hand?

How many fingers on one hand?

Let´s all count together.

One, two, three, four, five.

One, two, three, four, five.

One, two, three, four, five.

One, two, three, four, five.

- **What is your favourite colour? (2. třída)**

[: My favourite colour is blue.

I like blue, I like blue.:]

[: My favourite colour is red.

I like red, I like red.:]

[: Colours, colours, what is your favourite colour?:]

[: My favourite colour is red.

I like red, I like red.:]

[: My favourite colour is green.

I like green, I like green.:]

[: My favourite colour is yellow.

I like yellow, I like yellow.:]

[: Colours, colours, what is your favourite colour?:]

[: My favourite colour is orange.

I like orange, I like orange.:]

[: My favourite colour is purple.

I like purple, I like purple.:]

- **Let's go to the farm! (3. třída)**

Horse, horse, horse.

Duck, duck duck.

Pig, pig, pig.

Rooster.

Sheep, sheep, sheep.

Goat, goat goat.

Let's go to the farm.

I see a cow, wow!

Horse, horse, horse.

Duck, duck duck.

Pig, pig, pig.

Rooster.

Sheep, sheep, sheep.

Goat, goat goat.

Let's go to the farm.

I see a cow, wow!

- **Head, shoulders, knees and toes? (4. třída)**

What do you see?

Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.

Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.

And eyes and ears and mouth and nose.

Head, shoulders, knees and toes.

What do you see?

Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.

Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.

And eyes and ears and mouth and nose.

Head, shoulders, knees and toes. and toes.

- **What do you see? (5. třída)**

[: What do you see?:]

[: I see a zebra.:]

[: What do you see?:]

[: I see a hippo.:]

[: What do you see?:]

[: I see a lizard.:]

[: What do you see?:]

[: I see a lion.:]

[: What do you see?:]

[: I see a giraffe.:]

[: What do you see?:]

[: I see a elephant.:]

[: What do you see?:]

[: I see a kangaroo.:]

[: What do you see?:]

[: I see a crocodile.:]

SUMMARY

The diploma thesis deals with the effective teaching of English vocabulary, through songs and musical games. Its aim was to verify and confirm the effectiveness and meaningfulness of vocabulary instruction, in English language classes – at primary school. The theoretical part provides and summarises the basic background, information and scientific knowledge in relation to this topic. It analyses the subject of English language for young learners, explains the interconnection between music and language, defines the concepts of song, musical play and vocabulary, clarifies the positive aspects of songs and musical games in teaching English vocabulary, describes the different stages of listening to songs, aimed at teaching new English words and describes the importance of music for the teaching of English, in cognitive processes. All acquired knowledge and information is then further applied in the practical part and in the research results and commentary section. These passages are based on the elaboration and evaluation of research carried out between English language educators and primary school pupils. Research confirms that the method of using songs to teach English vocabulary is very effective, beneficial and meaningful. Song and musical games in English lessons encourage the adoption of new vocabulary in terms of meaning, pronunciation, auditory analysis, and spelling. At the same time, they are an essential motivational and activation tool and contribute to a positive atmosphere in class.